

		Numer rejestru	17071
Temat:	Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016-2019 za rok 2016		
Nazwa i adres zamawiającego	Gmina Solec Kujawski ul. 23 Stycznia 7 86-050 Solec Kujawski		
Nazwa i adres jednostki autorskiej			
	Zakład Sozotechniki Sp. z o.o. ul. Bernardyńska 3 85-029 Bydgoszcz Tel. +48/52/3729161 Faks +48/52/3406285 www.sozo.com.pl		
Imię i nazwisko	Data	Podpis	
inż. Stanisław Kryszewski Biegły Wojewody Kujawsko – Pomorskiego w zakresie ocen oddziaływania na środowisko nr 0030-kierownik zespołu	18.08.2017		
mgr inż. Waldemar Woźniak Projektant z zakresu ochrony środowiska- odpady i hałas	18.08.2017		
BYDGOSZCZ SIERPIEŃ 2017 r.			

Spis treści

1. WPROWADZENIE	2
1.1 PODSTAWA PRAWNA	2
1.2 PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA	2
1.3 MATERIAŁY WYKORZYSTANE DO OPRACOWANIA	4
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY SOLEC KUJAWSKI	4
3. STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE MIASTA I GMINY SOLEC KUJAWSKI W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM (PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA)	6
3.1 GEOMORFOLOGIA I MORFOLOGIA	6
3.2 GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	7
3.2.1 Wody powierzchniowe	7
3.2.2 Wody podziemne	7
3.2.3 Zużycie wody	8
3.2.4 Gospodarka ściekowa	10
3.2.5 Gospodarowanie i użytkowanie wodami powierzchniowymi	11
3.3 PRZYRODA OŻYWIONA I KRAJOBRAZ (W TYM OCHRONA PRZYRODY)	12
3.3.1 Parki krajobrazowe, parki narodowe, rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu	12
3.3.2 Obszary Natura 2000	13
3.3.3 Korytarze ekologiczne	17
3.3.4 Użytki ekologiczne	21
3.3.5 Stanowiska dokumentacyjne	24
3.3.6 Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe	24
3.3.7 Pomniki przyrody	25
3.3.8 Obiekty zabytkowe	26
3.4 WARUNKI KLIMATYCZNE I STAN POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	33
3.5 HAŁAS	39
3.6 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	41
3.7 AWARIE PRZEMYSŁOWE I ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE	41
4. OMÓWIENIE STANU REALIZACJI PRZYJĘTYCH W PROGRAMIE CELÓW I DZIAŁAŃ EKOLOGICZNYCH W MIEŚCIE I GMINIE SOLEC KUJAWSKI	43
4.1 EDUKACJA EKOLOGICZNA	43
4.2 PLANOWANIE PRZESTRZENNE	44
4.3 OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU	45
4.4 OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ LASÓW	46
4.5 OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB	47
4.6 OCHRONA ZASOBÓW KOPALIN	49
4.7 MATERIAŁOCHŁONNOŚĆ, WODOCHŁONNOŚĆ, ENERGOCHŁONNOŚĆ I ODPADOWOŚĆ	49
4.8 KSZTAŁTOWANIE ZASOBÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA PRZED POWODZIĄ I SKUTKAMI SUSZY	50
4.9 WYKORZYSTANIE ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH	50
4.10 POPRAWA JAKOŚCI WÓD	51
4.11 POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	52
4.12 POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	53
4.13 OCHRONA PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI	54
4.14 OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI	54
4.15 STAN PROWADZONEJ GOSPODARKI ODPADAMI W MIEŚCIE I GMINIE SOLEC KUJAWSKI	54
4.16 PODSUMOWANIE	58

1. Wprowadzenie

1.1 Podstawa prawna

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2017 poz. 519 z późn. zm.) w artykułach 17 i 18 nakłada na Gminę, jako realizację polityki ekologicznej państwa, obowiązek sporządzenia programu ochrony środowiska, który jest uchwalany przez Radę Gminy. Określa on cele ekologiczne, priorytety, harmonogram działań proekologicznych, oraz źródła finansowania niezbędne do osiągnięcia postawionych celów. Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata kalendarzowe raporty z wykonania programu ochrony środowiska, które przedstawia się Radzie Gminy.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw programy ochrony środowiska uchwalone w celu realizacji Polityki ekologicznej państwa na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016, przed dniem wejścia w życie ustawy, zachowały ważność na czas, na jaki zostały uchwalone, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2016 r.

Niniejszy „Raport” dotyczy działań określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2012 - 2015 z perspektywą na lata 2016 – 2019” i obejmuje rok 2016.

Od roku 2017 Gmina zobowiązana jest sporządzić Program ochrony środowiska na nowych zasadach określonych w wytycznych Ministerstwa Środowiska z sierpnia 2015 r.

1.2 Przedmiot i zakres opracowania

„Aktualizacja programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2012 - 2015 z perspektywą na lata 2016 – 2019” to kolejne uaktualnienie programu przyjętego Uchwałą Nr XIX/131/04 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 24 września 2004 r. Wymieniony Program został skorelowany z Programem Ochrony Środowiska powiatu bydgoskiego (aktualizacja na lata 2012 - 2015 z perspektywą na lata 2016 - 2019) oraz wykorzystuje cele i działania ujęte w „Polityce ekologicznej państwa na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016”. Działania określone w aktualnym Programie uwzględniają wykonane dotychczas działania oraz aktualne potrzeby działań w Mieście i Gminie Solec Kujawski.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie określa wymagań dotyczących formy i struktury raportu z realizacji gminnego programu ochrony środowiska.

Przyjęto, że raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski aktualizacja na lata 2012 - 2015 z perspektywą na lata 2016 – 2019” („Program ...”) powinien zawierać przede wszystkim opis stanu istniejącego w Gminie oraz stopień realizacji zadań wynikających z programu ochrony środowiska.

W „Programie ...” sformułowano następujące cele nadrzędne:

- Edukacja ekologiczna – stałe podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa i zapewnienie jej szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie,
- Planowanie przestrzenne – zachowanie równowagi przyrodniczej w procesie organizacji przestrzeni Gminy dla potrzeb społeczności i prognozowania rozwoju gospodarczego - integracja problematyki środowiskowej i planowania przestrzennego wraz z konieczną odbudową struktur instytucjonalnych,
- Ochrona przyrody i krajobrazu – zachowanie dla przyszłych pokoleń terenów o wyróżniających się w skali regionu walorach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, zahamowanie strat różnorodności biologicznej na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym i ponadgatunkowym (ekosystemów i krajobrazu),

- Ochrona i zrównoważony rozwój lasów – kształtowanie właściwej struktury przestrzennej, gatunkowej i wiekowej lasów, wykorzystanie gospodarcze zasobów leśnych z zapewnieniem zachowania trwałości lasów oraz ich potencjału biologicznego, produkcyjnego i regeneracyjnego,
- Ochrona powierzchni ziemi i gleb – ochrona zasobów glebowych przed degradacją i nieracjonalnym użytkowaniem, wzrost powierzchni terenów zrekultywowanych, prawidłowe zagospodarowanie terenów osuwiskowych i zagrożonych ruchami masowymi ziemi w ramach zarządzania gospodarką przestrzenną,
- Ochrona zasobów kopalin – ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalną eksploatację i minimalizowanie degradacji środowiska,
- Materiałochłonność, wodochłonność, energochłonność i odpadowość – wzrost efektywności wykorzystania zasobów wodnych i surowcowych na cele gospodarcze, zwiększenie efektywności energetycznej gospodarki (zaoszczędzenie 9% energii finalnej do 2017 roku), zapobieganie oraz ograniczanie powstawania odpadów u źródła ilości a także zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
- Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i skutkami suszy – trwałe i zrównoważony rozwój w gospodarowaniu zasobami wodnymi i skuteczna ochrona przed powodzią i suszą, zmiana systemu finansowania gospodarki wodnej (samofinansowanie gospodarki wodnej), efektywna ochrona przed powodzią i suszą,
- Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych – zwiększenie produkcji energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii (OZE) zgodnie z krajową polityką energetyczną kraju, dalsze zwiększanie udziału biopaliw w odniesieniu do paliw używanych w transporcie,
- Poprawa jakości wody - Budowa oczyszczalni przyzagrodowych w obszarach o rozproszonej zabudowie, gdzie budowa sieci kanalizacyjnych nie ma ekonomicznego uzasadnienia, sukcesywna modernizacja istniejącej i realizacja nowej sieci kanalizacji sanitarnej, sukcesywna modernizacja istniejącej i budowa nowej sieci kanalizacji deszczowej wraz z urządzeniami podczyszczającymi, aktualizacja dostępnych zasobów pitnych wód podziemnych wraz z budową, przebudową, rozbudową oraz monitoringiem komunalnych ujęć wód, ochrona przeciwpowodziowa (wały, regulacja wód), budowa zbiorników wodnych, melioracje szczegółowe, realizacja programu małej retencji, budowa, modernizacja i rozbudowa, oczyszczalni ścieków w miejscowościach o równoważnej liczbie mieszkańców poniżej 2000 kierunku spełnienia wymagań obowiązującego prawa i dyrektyw UE, zagospodarowanie osadów ściekowych,
- Poprawa jakości powietrza atmosferycznego – spełnienie wymagań prawnych i standardów emisyjnych w zakresie jakości powietrza, spełnienie standardów emisyjnych z instalacji, zapobiegania niszczeniu warstwy ozonowej, redukcji emisji gazów cieplarnianych zgodnie z ustaleniami zewnętrznymi, kontynuacja działań, spełnianie wymagań „Programu ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i benzenu oraz docelowych dla arsenu i ozonu”,
- Poprawa jakości klimatu akustycznego - zmniejszenie zagrożenia mieszkańców Gminy ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu, ochrona przed polami elektromagnetycznymi,
- Ochrona przed polami elektromagnetycznymi - ochrona mieszkańców Gminy przed ponadnormatywnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, dążenie do utrzymania poziomów pól elektromagnetycznych środowiska dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dla terenów dostępnych dla ludności poniżej poziomów dopuszczalnych,
- Ochrona przed poważnymi awariami - ograniczenie skutków poważnych awarii w odniesieniu do ludzi oraz środowiska, zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych poprzez nadzór nad wszystkimi instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami takich awarii, dążenie do zminimalizowania ryzyka wystąpienia poważnej awarii w tym awarii będącej następstwem transportu substancji niebezpiecznych, dążenie do zminimalizowania ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej poprzez pełną identyfikację zakładów o dużym ryzyku i zakładów o podwyższonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii,
- Gospodarka odpadami - aktualizacja gminnego programu ochrony środowiska, w tym części dotyczącej gospodarki odpadami, wdrażanie zapisów ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2011 nr 152 poz. 897 z późn. zmianami), tworzenie systemów gospodarki odpadami komunalnymi obejmujących działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, selektywnego zbierania odpadów (w tym odpadów ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych, budowlanych, niebezpiecznych i innych), przetwarzania odpadów w celu przygotowania do odzysku lub unieszkodliwiania, postępowanie z odpadami zgodnie z hierarchią z art. 17 Ustawy o odpadach edukacja ekologiczna w zakresie gospodarki odpadami.

1.3 Materiały wykorzystane do opracowania

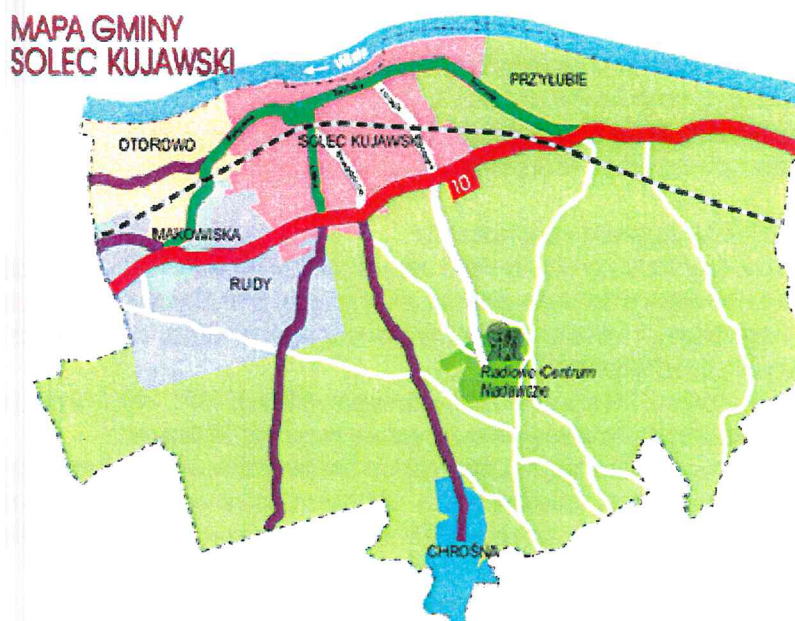
Przy opracowaniu Raportu zostały wykorzystane dane statystyczne i dane o stanie środowiska, które są materiałami ogólnodostępnymi i łatwymi do weryfikacji oraz materiały i dane przekazane przez Miasto i Gminę Solec Kujawski.

Dane zawarte w niniejszym dokumencie pochodzą między innymi z:

- materiałów przekazanych przez Urząd Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim,
- materiałów przekazanych przez Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy,
- danych i informacji pochodzących z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy,
- danych opublikowanych przez GDOŚ oraz GUS.

2. Ogólna charakterystyka Miasta i Gminy Solec Kujawski

Gmina Solec Kujawski jest gminą miejsko-wiejską usytuowaną w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie bydgoskim. Gmina zajmuje powierzchnię 175,35 km², którą zamieszkuje ponad 16 tys. mieszkańców. Siedzibą Gminy jest miasto Solec Kujawski położone na lewym brzegu Wisły, w odległości 20 km od Bydgoszczy i 35 km od Torunia. Tereny na południe miasta porasta jeden z największych kompleksów leśnych - Puszcza Bydgoska. Użytki rolne stanowią 16% powierzchni Gminy, a użytki leśne 74%. Gmina stanowi 12,57% powierzchni powiatu. W skład Gminy Solec Kujawski wchodzi cztery sołectwa: Otorowo-Makowiska, Chrośna, Kujawska, Przyłubie. Gmina Solec Kujawski liczy 14 miejscowości, w tym miasto Solec Kujawski. Gmina graniczy z gminami: Bydgoszcz, Nowa Wieś Wielka, Rojewo, Wielka Nieszawka, Żławieś Wielka.

Źródło www.bip.soleckujawski.pl

Rysunek nr 2.-1 Granice Gminy Solec Kujawski.

Gmina Solec Kujawski to gmina przemysłowo-rolnicza. Powierzchnia użytków rolnych obejmuje 2707 ha, z czego 1589 ha to grunty orne. Według powszechnego spisu rolnego w 2002 r. liczba gospodarstw rolnych wynosiła 357, z czego 355 stanowiły gospodarstwa indywidualne. Wśród gospodarstw rolnych największą liczbę stanowiły gospodarstwa o powierzchni do 1 ha włącznie.

Liczba podmiotów gospodarczych w Mieście i Gminie w latach 2014 - 2016 sukcesywnie rosła. W poniższej tabeli przedstawiono dane GUS dotyczące podmiotów gospodarczych na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa.

Tabela 2-1 Liczba podmiotów gospodarczych w Gminie Solec Kujawski (wg GUS)

Lp.	Rodzaj przedsiębiorstwa	Liczba przedsiębiorstw								
		Miasto i Gmina			Miasto			Tereny wiejskie		
		2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Ogółem	1 616	1 618	1 601	1 509	1 508	1 478	107	110	123
2	Mikroprzedsiębiorstwa	1 517	1 516	1 499	1 416	1 412	1 382	101	104	117
3	Małe przedsiębiorstwa	78	81	81	72	75	75	6	6	6
4	Średnie przedsiębiorstwa	17	17	17	17	17	17	0	0	0
5	Duże przedsiębiorstwa	3	3	3	3	3	3	0	0	0

Największy udział w Gminie mają mikroprzedsiębiorstwa, które stanowią, aż 94% przedsiębiorstw.

Na obszarze Miasta i Gminy funkcjonuje, co najmniej 30 firm mających podstawowe znaczenie dla miejscowego rynku pracy. Do najważniejszych przedsiębiorstw zalicza się:

- Solbet - największy producent betonu komórkowego w Polsce,
- KMW Engineering - produkcja, sprzedaż, montaż i serwis urządzeń i systemów wentylacyjnych oraz klimatyzacyjnych,
- Drobex - wytwarzanie mięsa drobiowego i jego przetworów, drobiowych wyrobów wędliniarskich, sprzedaż na rynku krajowym,
- Pasaco - produkcja i przetwarzanie papieru (papier powlekany i samokopiujący, rolki kasowe, składanki komputerowe (do drukarek igłowych), papier do drukarek atramentowych oraz etykiety samoprzylepne,
- Klimat Solec - kompleksowa obsługa w zakresie projektu, dostaw, montażu i serwisu produkowanych przez tę firmę systemów wentylacyjnych,
- Autos - jeden z największych dystrybutorów części zamiennych do pojazdów ciężarowych w Polsce, usługi naprawcze, sprzedaż samochodów ciężarowych,
- Granit - kamieniarstwo, jedna z największych firm kamieniarskich w Polsce,
- Alco - produkcja i montaż schodów drewnianych, usługi stolarskie.

Odwiedzając Gminę Solec Kujawski warto zobaczyć:

- kościół Parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, wybudowany w 1847 roku, posiadający piękne witraże,
- kościół Parafii pw. Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika wybudowany w latach 1911 - 1912, posiadający stylowe nawy, prezbiterium i piękne ołtarze wykonane w stylu barokowym oraz ołtarz główny zbudowany w stylu manierystycznym o bogatej dekoracji,
- budynek kamienicy przy ul. 23 stycznia 13, wybudowany w latach 1891 - 1903 w stylu neoklasycyzmu,
- Muzeum Ochotniczej Straży Pożarnej, mieszczące się przy ulicy 29 listopada,
- fragmenty Osadnictwa Olenderskiego, które znajdują się na terenie wsi Otorowo i Przyłubie,
- Radiowe Centrum Nadawcze, uruchomione w 1999 roku, które umożliwia słyszalność I programu Polskiego Radia w całym kraju i poza jego granicami. Dwa maszty - nadajniki stanowiące element naszego krajobrazu są przykładem wykorzystania przez Gminę szansy rozwojowej i promocyjnej,
- przepiękne topole - pomniki przyrody zdobiące krajobraz nadwiślański,
- teren chronionego krajobrazu „Wydm Kotliny Toruńsko – Bydgoskiej”, chronione terasy w większości położone są w granicach pradoliny rzeki Wisły, pokrytej jednym z największych w Polsce pól wydmych śródlądowych,
- Muzeum im. Księcia Przemysła mieszczącego się w zabytkowej willi przy ul. Toruńskiej 8.

Ludność Miasta i Gminy Solec Kujawski na koniec 2016 r., wg danych GUS wynosiła 16 780 osób (dane z ewidencji ludności: 15 966 osób). W stosunku do roku 2015 (16 767) nastąpił wzrost liczby ludności o 13 osób.

3. Stan środowiska na terenie Miasta i Gminy Solca Kujawski w okresie sprawozdawczym (Program Ochrony Środowiska)

3.1 Geomorfologia i morfologia

Zróznicowanie krajobrazu Gminy związane jest z procesami erozji i akumulacji fluwioglacjalnej rzecznej oraz procesami eolicznymi. Najmłodsze geologicznie są niskie terasy zalewowe i położone w korycie Wisły na wysokości 32-34 m n.p.m. Występują zarówno na wschód jak i na zachód od Solca Kujawskiego (Otorowo, Przyłubie). Zbudowane są z mułków, piasków pylastych i drobnoziarnistych o miąższości 2-4 m, zalegających na piaskach różnoziarnistych rzecznych i wodnolodowcowych (10-15 m). Terasa zalewowa ma szerokość do 0,7– 0,8 km. Terasy nadzalewowe położone są na wysokości 36 – 48 m n.p.m. Mają one charakter erozyjny. Największą powierzchnię zajmuje terasa erozyjna o wysokości 70-72 m n.p.m. Powszechnym typem krajobrazu na wszystkich poziomach terasowych (poza terasą zalewową) jest krajobraz eoliczny. Na niższych terasach formy eoliczne są niewielkiej wysokości (2- 4 m n.p.m.), występują sporadycznie. Klasyczne wydmy śródlądowe występują w południowej części Gminy, na poziomie terasy pradolińskiej 72-79 m n.p.m. Są to wydmy paraboliczne, wały i pagórki wydmore o wysokości względnej do 30 m, przeciętnie 10-15 m. Najwyższe pagórki osiągają 100-101 m n.p.m. (Szwedzka Góra).

Niewielkie fragmenty terenu Gminy należą do krajobrazu morenowego, który zachował się w postaci wysp erozyjnych w okolicach Wypalenisk oraz Chrośny.

Według prowadzonych w ostatnich latach rozpoznawień geologicznych wynika, że w obrębie teras, głównie niższych poziomów występują obniżenia morfologiczne, w których dominują torfy oraz namułki organiczno – mineralne.

Geneza krajobrazu zdecydowała o charakterze użytkowania. Terasa nadzalewowa oraz niższe poziomy terasowe użytkowane są rolniczo. W ich obrębie zlokalizowana jest zabudowa Solca Kujawskiego oraz rozproszona zabudowa wiejska. Wyższe zwydmione terasy pradolinne są zalesione. Jedynie w obrębie erozyjnych wysp glacialnych oraz w rejonie Kabatu występują grunty rolne i zabudowa Wypalenisk oraz Chrośny.

Baza **surowców użytecznych** na terenie Gminy Solca Kujawski jest dość uboga.

Na terenie Gminy bogactwem naturalnym jest kruszywo zaliczane do kopalin pospolitych – torf. Przykładowe dane dotyczące udokumentowanych złóż kopalin pospolitych przedstawiają się następująco:

- CHROŚNA I – powierzchnia złoża 1,38 ha - złożo kopaliny pospolitej - torfu – mszarno-turzycowe obejmujące część działki nr ew. 53/14 eksploatuje firma Roboty Ziemi, Budowlane i Drogowe z Własnym Transportem Tadeusz Szczepański, Solca Kujawski ul. Nadborna 6 na podstawie koncesji nr 2/2001,
- CHROŚNA II – powierzchnia złoża 18,8 ha, dz. nr 53/14, 53/15, 53/16 i 53/18, obręb ew. Przyłubie,
- złożo kopaliny pospolitej – torfu „OTOROWO I”, obejmujące część działki nr ew. 250/4 eksploatuje firma ALBUD Lech Aleksandrowicz, Poznań ul. Słowackiego 31/33 m. 21, na podstawie koncesji nr 23/W/10. Powierzchnia złoża wynosi 1,99 ha,
- złoża kruszywa naturalnego – piasek w miejscowości Makowiska: „Makowiska II” (działki nr ew. 112, 113, 114) eksploatowała firma RECCON S.A. Białe Błota, ul. Betonowa 1 (koncesja nr 93/98 na eksploatację złoża wygasła) i „Makowiska III” (działka nr ew. 111) eksploatował Zakład Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Solcu Kujawskim, ul. Targowa (koncesja nr 116W/99 - wygasła).

Zgodnie z uchwałą Nr X/250/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej – część wschodnia i zachodnia (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2015 r., poz. 2571) istnieje zakaz eksploatacji do celów gospodarczych skał, w tym torfu. W związku z powyższym jednym z zadań określonych w aktualizacji POŚ jest wprowadzenie zakazu eksploatacji torfu na obszarze chronionego krajobrazu.

3.2 Gospodarka wodno - ściekowa

3.2.1 Wody powierzchniowe

Pomimo, iż Gmina położona jest nad Wisłą, to jednak wykorzystanie jej wód dla potrzeb gospodarczych, a także rekreacyjnych z punktu widzenia potrzeb Gminy jest ograniczone, gdyż są to wody pozaklasowe.

Według danych WIOŚ z 2015 r. („Raport o stanie środowiska w województwie kujawsko-pomorskim w 2015 roku”) rzeka Wisła nie podlega monitoringowi na odcinku zlokalizowanym na terenie Gminy Solec Kujawski.

Na terenie Gminy Solec Kujawski występują ponadto Dopływ z Solca Kujawskiego, Dopływ z Przyłubia oraz Kanał Chrośniański, Kanał „Przyłubie”, należy także wspomnieć o bogatym systemie rowów melioracyjnych, np. Struga Solecka, zwłaszcza w miejscowości Otorowo, Makowiska i Chrośna, a także o występowaniu licznych stawów rybnych. Kanał Chrośniański jest ciekim III rzędu (lewostronny dopływ Zielonej Strugi – ciekii II rzędu wpływającego do Wisły) o długości 10,7 km. Kanał Przyłubie ma długość 5,5 km i odprowadza wody do Wisły.

Wody powierzchniowe stojące (jeziora), które podlegają monitoringowi WIOŚ na terenie Gminy Solec Kujawski nie występują.

3.2.2 Wody podziemne

Gmina Solec Kujawski zasobna jest w wysokiej jakości wody podziemne.

Zachodnia część terenu Gminy (ok. 15% obszaru całej Gminy) znajduje się w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 138 - Pradolina Toruń – Eberswalde (Noteć), Qp (wody czwartorzędowe, zbiornik pradolina). GZWP Nr 138 został przyporządkowany w podregionie bydgoskim do dorzecza Odry pod poz. 14 i obejmuje wody czwartorzędowe wymagające najwyższej ochrony (ONO). Ogólna powierzchnia wynosi 2100 km², średnia głębokość ujęcia 30 m, a szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 400 tys. m³ na dobę. Północno-wschodnia część Gminy (w rejonie wsi Przyłubie) znajduje się w obszarze czwartorzędowego zbiornika wód podziemnych nr 141 – „Zbiornik Dolnej Wisły”. Średnia głębokość ujęć w jego granicach wynosi 40 m p.p.t. Zasoby tego zbiornika szacuje się na 84 tys. m³/d. Zbiornik znajduje się w granicach najwyższej ochrony (ONO).

Głównymi zagrożeniami dla jakości wód podziemnych są:

- zanieczyszczenia obszarowe, których głównym źródłem jest rolnictwo (stosowanie gnojowicy, nawozów sztucznych, środków ochrony roślin),
- tradycyjne metody pozbywania się ścieków (rozsączkowanie nie oczyszczonych ścieków w gruncie lub świadome zakładanie nieuszczelnionych szamb),
- składowiska odpadów,
- działalność gospodarcza (stacje paliw, magazyny środków chemicznych),
- awarie przemysłowe.

Do ważniejszych problemów w zakresie zagrożeń wód podziemnych należy zaliczyć zagrożenia, jakie wyniknęły wskutek wieloletniej eksploatacji Przedsiębiorstwa Państwowego Nasycalnia Podkładów Kolejowych w Solcu Kujawskim. Obecnie zakończono prace rekultywacyjne na terenie po Nasycalni i oddano teren do użytku, po wcześniejszym obsianiu trawą i posadzeniu drzew. W ramach 5 – letniego okresu trwałości projektu odbywa się monitoring wód podziemnych. W przyszłości planuje się wykorzystanie tego terenu jako miejsce wypoczynku i rekreacji.

W celu sprawdzenia jakości wód podziemnych w 2009 r. przeprowadzono badania z 4 piezometrów usytuowanych na terenie nieczynnego składowiska odpadów w Solcu Kujawskim przy ul. Toruńskiej 97. Badania wykazały, że jedynym przekroczeniem jest stężenie ołowiu w piezometrze P1 – na dopływie wód do składowiska o wartościach właściwych dla V klasy jakości wód. Wynika to prawdopodobnie z istnienia drogi asfaltowej o dużym natężeniu ruchu w pobliżu składowiska. W październiku 2010 r. piezometry zostały skradzione.

Dnia 10 kwietnia 2015 r. Starosta Bydgoski decyzją znak: OŚ.III.6122.24.2014/2015 wydał na wniosek Prezesa Zakładu Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Solcu Kujawskim zezwolenie w sprawie ustalenia kierunku rekultywacji terenu nieczynnego składowiska odpadów komunalnych w Solcu Kujawskim, sposobu i zakresu

przeprowadzenia prac rekultywacyjnych oraz terminu ich zakończenia. W powyższej decyzji Starosta Bydgoski ustalił kierunek rekultywacji oraz dopuścił możliwość wykorzystania do prac rekultywacyjnych odpadów i osadów ściekowych, na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Szczegółowy zakres i sposób wykonania rekultywacji terenu oraz harmonogram realizacji prac został przedstawiony w opracowaniu p.t. „Projekt rekultywacji terenu wysypiska odpadów innych niż niebezpiecznych i obojętnych w Solcu Kujawskim przy ul. Toruńskiej (działka nr 1259/1)”, który stanowi integralną część w/w decyzji.

3.2.3 Zużycie wody

Głównym źródłem wody pitnej dla Miasta i Gminy jest ujęcie wody zlokalizowane we wsi Przyłubie o maksymalnej wydajności 430 m³/h.

Na ujęciu tym eksploatowane są cztery studnie o łącznej wydajności 167 m³/h. Woda z poszczególnych studni pompowana jest bezpośrednio do zbiorników retencyjnych szt. 2 o pojemności 1000 m³ każdy, skąd grawitacyjnie spływa do odbiorców. Z uwagi na dobre parametry fizyko-chemiczne nie jest konieczne uzdatnianie wody.

Drugie ujęcie wody zlokalizowane jest we wsi Chrośna. Na ujęciu tym wybudowano 1 studnię głębinową o głębokości 54 m oraz stację uzdatniania z hydrofornią. Z uwagi na przekroczenie dopuszczalnych norm szczególnie żelaza i manganu, woda z tego ujęcia jest uzdatniania poprzez odżelazianie i napowietrzanie następnie poprzez hydrofornie włączana jest do sieci rozprowadzającej.

Miasto Solec Kujawski, wsie Otorowo-Makowiska i Przyłubie zasilane są z ujęcia wody w Przyłubiu. Woda podawana jest bez uzdatniania. Maksymalna wydajność wg pozwolenia wodno-prawnego wynosi 4620 m³/dobę, tj. 1686300 m³/rok.

Wieś Chrośna posiada własne ujęcie ze stacją uzdatniania o wydajności maksymalnej wg pozwolenia wodnoprawnego 72 m³/dobę tj. 26280 m³/rok.

Na terenie Gminy Solec Kujawski najwięcej wody przeznacza się na rolnictwo i leśnictwo na terenach wiejskich. Na terenie miasta najwięcej wody zużywają zakłady przemysłowe.

Długość sieci wodociągowej rozdzielczej, wg danych na 2016 r., na terenie Gminy wynosi 89 km. Na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski do sieci wodociągowej podłączonych jest około 2000 gospodarstw domowych. Wg danych GUS z 2016 r. z sieci wodociągowej korzysta ponad 15000 osób, natomiast średnie roczne zużycie wody przez 1 mieszkańca wynosi 30,1 m³.

Na terenie Gminy eksploatowane są następujące ujęcia wód podziemnych:

- ujęcie miejskie w Przyłubiu (studnia nr 3,4,6,7) – użytkownik ujęcia Gmina Solec Kujawski,
- ujęcie wiejskie w Chrośna (studnia nr 1) – użytkownik ujęcia Gmina Solec Kujawski,
- studnia nr 1, 2 – użytkownik ujęcia Składowisko odpadów komunalnych Żółwin – Wypaleniska,
- studnia nr 3, 4 – użytkownik ujęcia Pracowniczy Ogród Działkowy „Bratek” w Solcu Kujawskim,
- studnia nr 1 – użytkownik ujęcia Nadleśnictwo Solec Kujawski – Osada Rudy,
- studnia nr 1 – użytkownik ujęcia Osada Chrośna,
- studnia nr 1, 2, 3 – użytkownik ujęcia „Solbet” Sp. z o.o. w Solcu Kujawskim,
- studnia nr 2, 5, 6 – poprzedni użytkownik ujęcia Zakłady Naprawy Samochodów „Solbus” Sp. z o.o., w upadłości,
- studnia nr 5, 6, 7 – użytkownik ujęcia Przedsiębiorstwo Drobiarskie „Drobex” w Solcu Kujawskim,
- studnia nr 1, 2 – użytkownik ujęcia Ośrodek Zarybieniowy Polskiego Związku Wędkarskiego Otorowo,
- studnia nr 1 – użytkownik ujęcia Zlewnia Mleka Otorowo,
- studnia nr 1a – użytkownik ujęcia Budynek Mieszkalny PKP,
- studnia nr 1 i 2 – użytkownik ujęcia Przedsiębiorstwo Drobiarskie „AGRO-Drobex” Makowiska,
- studnia nr 1 – użytkownik ujęcia Piekarnia „Społem” w Solcu Kujawskim,
- studnia nr 5 – użytkownik ujęcia Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Solcu Kujawskim,
- ujęcie komunalne w m. Rudy,
- ujęcie STATOIL na dz. nr 1077/8 w Solcu Kujawskim,
- ujęcie Shell na dz. nr 102/2 w Makowiskach,
- ujęcie Leśniczówki Łażyn na dz. nr 17255 obr. Wypaleniska,
- ujęcie ZGK Sp. z o. o. na działce nr 17231/18 w Wypaleniskach,

- ujęcie Kujawskich Zakładów Naprawy Samochodów na dz. nr 256/2 w Solcu Kujawskim,
- ujęcie ROD ZGODA w Solcu Kujawskim,
- ujęcie Nadleśnictwa Cierpiszewo na dz. nr 88LPB w Przyłubiu.

Ponadto na terenie Gminy występują ujęcia wód powierzchniowych – eksploatowanych na podstawie decyzji udzielonych dla PZW w Bydgoszczy oraz nadleśnictw Solec Kujawski i Cierpiszewo.

Realizowano zadania inwestycyjne wynikające z zatwierdzonego uchwałą nr XI/98/15 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 27 listopada 2015 r. „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2016 – 2020 będących w posiadaniu Zakładu Gospodarki Komunalnej spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Solcu Kujawskim.”

W roku 2016 rozbudowano sieć wodociągową w ul. Kujawskiej, do której na wniosek zainteresowanych mieszkańców podłączono 11 przyłączy wodociągowych. Dokonano również gruntownej modernizacji sieci wodociągowej w ul. Tartacznej na odcinku od ul. Toruńskiej do ul. Piłsudskiego oraz w ul. Robotniczej (całkowita wymiana sieci).

Zakres rzeczowy zrealizowanych inwestycji obrazuje poniższa tabela.

Tabela 3.2.3-1 Zakres zrealizowanych prac w zakresie rozwoju i modernizacji sieci wodociągowej

Lp.	Ulica	Rodzaj sieci	Średnica/Długość:	Poniesione koszty w 2016r.
1	2	3	4	5
1	ul. Ogrodowa I etap	sieć wodociągowa	Ø110, 204,0 mb	25 000,00 zł
2	ul. Robotnicza	sieć wodociągowa	Ø160, 445,0 mb Ø63, 205,0 mb	140 000,00 zł
3	ul. Tartaczna od ul. Toruńskiej do ul. Piłsudskiego	sieć wodociągowa	Ø160, 390,0 mb	100 000,00 zł
4	Kujawska od ul. Średniej do ul. Haskiej	sieć wodociągowa	Ø160, 490,0 mb Ø110, 60,0 mb	118 000,00 zł
5	Kujawska od ul. Kujawskiej do ul. Kopernika	sieć wodociągowa	Ø160, 310,0 mb	52 000,00 zł
6	Stacja Uzdatniania Wody w m. RUDY	sieć wodociągowa	-----	54 000,00 zł

Jedną z koniecznych inwestycji, nieujętych w planie na lata 2016 - 2020, było przeprowadzenie w I i II kwartale 2016 r. modernizacji hydroforni w miejscowości Rudy. Przebudowa hydroforni wynikała z wystąpienia w wodzie pobieranej na ujęciu, a przeznaczonej do spożycia przez ludzi, przekroczeń dopuszczalnej wartości związków żelaza i manganu oraz mętności. W wyniku przeprowadzonej inwestycji wymieniono na nowe dwa zbiorniki hydroforowe, zamontowano trzy odżelaziacze, mieszacz powietrza oraz lampę UV, wymieniono również instalację wewnętrzną wody surowej i wody uzdatnionej. Przeprowadzone działania pozwoliły na dostarczanie mieszkańcom miejscowości Rudy wody o parametrach określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2015, poz. 1989).

W roku 2016 przystąpiono również do opracowania projektów i uzyskania stosownych decyzji dla realizacji budowy sieci wodociągowej w ulicy: Młyńskiej, Żurawiej, Marsz. Józefa Piłsudskiego, gen. Władysława Sikorskiego, Słowiczej, Skowronkowej, Sowiej, Orlej.

3.2.4 Gospodarka ściekowa

W celu wyeliminowania zanieczyszczania wód powierzchniowych ściekami konsekwentnie realizowany był „Program gospodarki wodno – ściekowej na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski”.

Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć kanalizacyjną, co pozwala na prowadzenie prawidłowej gospodarki ściekami. Skanalizowana jest również większość terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą. Do kanalizacji sanitarnej podłączone jest miasto Solec Kujawski oraz wsie Otorowo i Makowiska.

Długość sieci kanalizacyjnej w Gminie (stan na 2016 r.) wynosi ok. 63,5 km.

Według danych na 2016 r. do kanalizacji podłączonych jest łącznie około 1800 gospodarstw domowych i korzysta z niej około 15000 mieszkańców, a do kanalizacji odprowadzanych jest około 800000 m³ ścieków.

W ramach nadzorowania prawidłowej gospodarki ściekowej na terenach nieskanalizowanych prowadzona jest ewidencja i kontrola zbiorników bezodpływowych, m.in. częstotliwość wywozu nieczystości z szamb, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Dla każdego zbiornika założona jest karta informacyjna. Do właścicieli nieruchomości położonych na terenach skanalizowanych wysyłane są pisma przypominające o obowiązku podłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej.

W ramach eliminowania źródeł zanieczyszczeń prowadzona jest kontrola zbiorników bezodpływowych, polegająca na częstotliwości wywozu nieczystości z szamb. Przeprowadzone kontrole wykazały, że w większości szamba są szczelne, a częstotliwość wywozu nie powoduje ich przepelniania. W trakcie kontroli pouczano o właściwym zabezpieczeniu, zachowaniu odległości oraz opróżnianiu zbiorników z nieczystości ciekłych z częstotliwością gwarantującą zabezpieczenie ich przed przepelnieniem.

W ewidencji na 2016 rok znajduje się 231 zbiorników bezodpływowych nieczystości ciekłych i 58 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Na początku października przystąpiono do budowy odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Marsz. Józefa Piłsudskiego. Zakończenie tej inwestycji nastąpiło w dniu 19.12.2016 r.

Zakres rzeczowy zrealizowanych inwestycji obrazuje poniższa tabela.

Tabela 3.2.4-1 Zakres zrealizowanych prac w zakresie rozwoju i modernizacji sieci kanalizacyjnej

Lp.	Ulica	Rodzaj sieci	Średnica/Długość:	Poniesione koszty w 2016r.
1	2	3	4	5
1	Marsz. Józefa Piłsudskiego od ul. Granicznej do ul. Tartacznej do Zespołu Szkół	sieć kanalizacji sanitarnej	Ø600, 110,0 mb Ø400, 95,0 mb	400 000,00 zł* * szacunkowe koszty poniesione na realizację inwestycji

W roku 2016 przystąpiono również do opracowania projektów i uzyskania stosownych decyzji dla realizacji następujących zadań:

1. Budowa sieci kanalizacyjnej w ulicy: Młyńskiej, Żurawiej, marsz. Józefa Piłsudskiego, gen. Władysława Sikorskiego, Słowiczej, Skowronkowej, Sowiej, Orlej.
2. Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Robotniczej.

Ścieki z Miasta i Gminy Solec Kujawski w całości przesyłane są do oczyszczalni ścieków „Kapuściska” w Bydgoszczy. Miasto i Gmina Solec Kujawski jest jednym z udziałowców Spółki Wodnej „Kapuściska” w Bydgoszczy.

W 2016 r. na terenie Gminy Solec Kujawski do istniejącej sieci kanalizacyjnej podłączyło się 12 nieruchomości, w tym: w mieście 9, a na wsi 3.

Gmina szczegółowo uzgodniła z Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Solcu Kujawskim, które nieruchomości mają możliwość podłączenia się do istniejącej sieci kanalizacyjnej.

W styczniu 2016 r. (w czerwcu ponowne wezwania) wysłano do właścicieli nieruchomości z możliwością podłączenia do istniejącej sieci kanalizacyjnej 39 wezwań w załączeniu z oświadczeniem o planowanym terminie wykonania przyłączenia nieruchomości do kanalizacji sanitarnej. Cztery nieruchomości mają podłączenia do kanalizacji. Wszystkie wezwania zostały dostarczone za potwierdzeniem odbioru, nie wszyscy złożyli oświadczenia.

3.2.5 Gospodarowanie i użytkowanie wodami powierzchniowymi

Wody powierzchniowe Gminy Solec Kujawski są wykorzystywane do:

- podlewania ogrodów działkowych,
- do celów ochrony przeciwpowodziowej – tereny zagrożone w Gminie Solec Kujawski położone są po lewej stronie rzeki Wisły pomiędzy 752 a 768 km, tj. na długości 16 km. Występują tu tereny chronione wałem przeciwpowodziowym i tereny niechronione. Tereny nie obwałowane zalegają na terenach zalewowych pradoliny rzeki Wisły i są zalewane przy wystąpieniu wód wielkich. Wyróżnia się dwa kompleksy terenów nie obwałowanych: Kompleks I „Przyłubie”, Kompleks II „Solec Kujawski”.

Jedno z głównych źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych stanowią przede wszystkim ścieki opadowe z terenów przemysłowych, miejskich oraz ciągów komunikacyjnych. Systemem kanałów deszczowych zbiera wody opadowe z około 67 ha utwardzonych ciągów komunikacyjnych oraz terenów przyległych miejskich i przemysłowych. Zebrane ścieki opadowe są podczyszczane i poprzez istniejące rowy odprowadzane do Wisły.

Na terenie Gminy znajduje się:

- 135 km rowów melioracji szczegółowej, będących w zarządzie Gminnej Spółki Wodnej,
- 22,1 km rowów melioracji podstawowej, będących w zarządzie Kujawsko-Pomorskiego Zarządu Melioracji i Urzędzeń Wodnych z siedzibą we Włocławku,
- rów na Osiedlu Toruńskim o długości 1,25 km należący do Gminy Solec Kujawski.

W Gminnej Spółce Wodnej w 2016 roku prace konserwacyjne wykonywane były przez osoby zatrudnione na podstawie umowy zlecenia. Koszt wykonania konserwacji 100 m rowu jest zmienny i uzależniony od np. wysokości skarp, szerokości, ilości odmulania, remontów przepustów. Na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski konserwacją urządzeń melioracji szczegółowej zajmuje się Gminna Spółka Wodna. Gmina konserwuje rowy nie ujęte w ewidencji GSW, a przebiegające przez grunty gminne (przy ul. Lipowej, Toruńskiej i na Osiedlu Toruńskim).

Zestawienie wykonanych prac konserwacyjnych na urządzeniach melioracji szczegółowej w latach 2014-2016 w Solcu Kujawskim ilustruje poniższa tabela.

Tabela nr 3.2.5-1. Wykonane prace konserwacyjne na urządzeniach melioracji szczegółowej w latach 2014-2016

Lata	Długość rowów, na których wykonano prace konserwacyjne oraz nakłady finansowe przez GSW	Długość rowów, na których wykonano prace konserwacyjne oraz nakłady finansowe przez UMiG dla GSW	Długość rowów, na których wykonano prace konserwacyjne oraz nakłady finansowe – rowy nie objęte ewidencją GSW	Razem
1	2	3	4	5
2014	20 km	11 km	1,3 km	32,3 km
	47 400 zł	Prace wykonane przez pracowników interwencyjnych zatrudnionych w UMiG	-	47 400 zł
2015	19,1 km	-	1,3 km	20,4 km
	41 542 zł	-	-	41 542 zł
2016	22,8 km	1,695 km	0,625 km	23,87 km
	72 951,00 zł	3 000,00 zł - dotacja	4901,14 zł	80 852,14 zł

Źródłami zanieczyszczenia wód mogą być także ścieki komunalne, wydostające się z nieszczelnych szamb lub wylewane do rowów. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, prowadzona jest ewidencja zbiorników bezodpływowych.

Kontrola wód powierzchniowych w Gminie polega na przeprowadzaniu:

- analizy wód opadowych na zawartość zawiesin ogólnych i substancji ekstrahujących się eterem naftowym,
- kontroli rowów melioracyjnych ze szczególnym uwzględnieniem czy są tam odprowadzane ścieki z nieruchomości.

3.3 *Przyroda ożywiona i krajobraz (w tym ochrona przyrody)*

3.3.1 **Parki krajobrazowe, parki narodowe, rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu**

Na terenie Gminy ani w jej otoczeniu **nie występują parki krajobrazowe oraz parki narodowe ani ich otuliny.**

Na terenie Gminy Solec Kujawski, w leśnictwie Łążyn znajduje się **rezerwat przyrody „Łążyn”**. Rezerwat utworzono w 2002 r. w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu boru świeżego o charakterze naturalnym z ponad 170-letnim drzewostanem sosnowym. Powierzchnia rezerwatu wynosi 26,36 ha. Teren rezerwatu znajduje się w kompleksie Puszczy Bydgoskiej, 3 km na południe od miejscowości Wypaleniska, w rejonie występowania wydm śródlądowych. Można do niego dotrzeć drogą leśną wiodącą od Wypalenisk, lokalizując go po wschodniej stronie traktu. Rezerwat zajmuje wydłużone w kierunku północ-południe dwa oddziały leśne o wymiarach: 750 x 200 i 700 x 150 m. Przez jego południowy fragment przebiega szlak turystyczny czarny pieszy szlak turystyczny „Komputerków” Bydgoszcz Glinki - Jezioro Jeziuckie - Solec Kujawski 30,5 km.

Jest to jeden z nielicznych rezerwatów, w którym chronione są leśne zbiorowiska borowe, to jest składające się z lasów iglastych, uznawane zwykle za mało atrakcyjne, ze względu na niedużą, w porównaniu z lasami liściastymi, liczbę gatunków i monotony, jednogatunkowy często drzewostan. Jednakże względne ubóstwo gatunkowe borów jest ich charakterystyczną, naturalną cechą, drzewa iglaste porastają bowiem gleby piaszczyste, mało urodzajne. Obszar rezerwatu Łążyn obejmuje stare drzewostany sosnowe o naturalnej, rzadko spotykanej strukturze wiekowej. Charakteryzuje się rzadszym i mniej regularnym (niż w lesie gospodarczym) rozmieszczeniem drzew, obecnością wyrosłego w I połowie XIX wieku starodrzewu sosnowego o wspaniale rozwiniętych koronach, bogatym podszytem jałowca oraz występowaniem samosiewów sosnowych. W runie łanowo występują widłaki: widlicz spłaszczony, widłak jałowcowaty oraz goździsty.¹

Na terenie Nadleśnictwa Solec Kujawski zlokalizowano i zinwentaryzowano miejsca występowania następujących gatunków roślin podlegających ścisłej ochronie:

- Widłak jałowcowaty i spłaszczony,
- Bagno zwyczajne,
- Wawrzynek wilczełyko,
- Ostnica Jana,
- Sasanka zwyczajna,
- Pełnik europejski,
- Przyłuszczka pospolita,
- Kopytnik pospolity,
- Barwinek pospolity,
- Rojnik pospolity,

¹ Marcysiak Katarzyna: Ochrona przyrody – Bydgoszcz i okolice. [w.] Banaszak Józef red.: Przyroda Bydgoszczy. Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2004

² Źródło: <http://bydgoszcz.torun.lasy.gov.pl/main.php?moid=204&mid=400&klientID=1002>

- Kosaciec syberyjski,
- Pierwiosnka lekarska,
- Dziewięcśl bezłodygowy,
- Bluszcz pospolity.

Gmina Solec Kujawski znajduje się w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej, część wschodnia i zachodnia, obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Wisły (PLB040003), obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dybowska Dolina Wisły (PLH040011) i obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Solecka Dolina Wisły (PLH040003). Ponadto Gmina zlokalizowana jest w granicach Północno-Centralnego Korytarza Ekologicznego wyznaczonego przez Zakład Badań Ssaków PAN pn. Wschodnia Dolina Noteci.

Obszar Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej obejmuje jedno z największych w Polsce pól wydmych pokrywające najwyższe (672-675 m n.p.m.) terasy Pradoliny Wisły. Składa się z dwóch podjednostek: części zachodniej i części wschodniej. Podobszar zachodni obejmuje podstawowy fragment Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej w granicach dawnego województwa bydgoskiego. Jego powierzchnia ogólna wynosi 246 km² w tym lasy - 231,5 km², wody (głównie Jezioro Jeziuckie) - 1,50 km², tereny pozostałe, przeważnie rolne - 13 km². Omawiany Obszar stanowi strefę masowego wypoczynku mieszkańców Bydgoszczy i innych pobliskich miejscowości. Pełni też ważną rolę w turystyce codziennej i świątecznej. Dużą jego część stanowią tereny leśne obrębu Bartodzieje i zachodni skraj obrębu Bydgoszcz.

Obowiązują na nim następujące ograniczenia i zalecenia:

„Ze względu na wysoką podatność na zniszczenie słabo wykształconych gleb leśnych i naruszenie stateczności wydmy i pól wydmych - szczególny nacisk należy położyć na zapobieganie działaniom, które mogłyby doprowadzić do naruszenia tej równowagi. Ze względu na glebo i wodochronny charakter lasów - niektóre fragmenty kompleksów leśnych nie są wskazane do zrębów całkowitych. Wskazana jest natomiast adaptacja lasów do zwiększonej penetracji”.²

Obszar chronionego krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej został utworzony Rozporządzeniem nr 9 Wojewody Bydgoskiego z dnia 14 czerwca 1991 roku w sprawie utworzenia 22 obszarów krajobrazu chronionego w województwie bydgoskim. Obecnie obowiązującym aktem prawnym dla ww. obszaru chronionego jest uchwała nr X/250/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2015 r., poz. 2571).

3.3.2 Obszary Natura 2000

Dolina Dolnej Wisły (kod obszaru PLB040003) - obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 przebiega wzdłuż koryta Wisły. Całkowita powierzchnia tego obszaru wynosi 33559,04 ha, w tym 1291,3 ha na terenie Gminy Solec Kujawski. Obszar obejmuje ochroną odcinek doliny Wisły w jej dolnym biegu, która stanowi ostoje dla ptaków lęgowych oraz migrujących (w tym gatunków chronionych i zagrożonych wyginięciem). Omawiany wyżej obszar powiązany jest ze specjalnym obszarem ochrony siedlisk – Solecka Dolina Wisły oraz Dybowska Dolina Wisły. Obszar Dolina Dolnej Wisły jest krajową ostoją ptaków o randze międzynarodowej PL028 (Wilk i inni 2010). Gniazduje w niej 28 gatunków ptaków z listy zał. I Dyrektywy Ptasiej; 9 gatunków znajduje się w polskiej czerwonej księdze.

W okresie lęgowym obszar ważny dla następujących gatunków ptaków wymienionych w zał. I Dyrektywy Ptasiej: błotniaka stawowego, bielika, rybitwy rzecznej, rybitwy białoczelnej, zimorodka i jarzębatki (>1% populacji krajowej, kryterium C6) oraz dla 5 gatunków spoza zał. I Dyrektywy Ptasiej (powyżej 1% populacji krajowej) ohara, nurogęsia (5-7% populacji krajowej), sieweczki rzecznej (ponad 2,5%), brodziec piskliwego, mewa srebrzystej (ponad 2%), brzegówki (ponad 3% populacji krajowej). W stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje łabędź niemy (0,54%), mewa pospolita (0,8% populacji krajowej), trzciniak (0,8% populacji krajowej) i remiz (0,96% populacji krajowej). Liczebność 20 gatunków ptaków spełnia warunki przyznania rangi „przedmiotów ochrony” (co najmniej 0,51% populacji krajowej lub z innych względów); są to: łabędź niemy, ohar, nurogęś, bielik, błotniak stawowy, derkacz, żuraw, sieweczka rzeczna, brodziec piskliwy, mewa pospolita, mewa srebrzysta, rybitwa rzeczna, rybitwa białoczelna, rybitwa białowąsa, rybitwa czarna, zimorodek, dzięcioł zielony, brzegówka, trzciniak, jarzębatka, remiz i dziwonka.

Podczas inwentaryzacji ptaków nieleśnych w latach 2011–2012 stwierdzono 59 gatunków ptaków wodnych i wodno-błotnych, w tym 16 gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Liczebność co najmniej 4 gatunków przekraczała próg 1% populacji wędrówkowej: gągoł – liczebność w okresie migracji 13 993 os. to 1,2 % populacji migrującej (kryterium C3), krzyżówka – liczebność w okresie migracji 31 251 os. to 1,56 % populacji migrującej (kryterium C3), żuraw - liczebność w okresie migracji 3650 os. to 2,4 % populacji migrującej, gęś zbożowa - 8258 os. co stanowi ok. 1,4% populacji migrującej. Ponadto w okresie wiosennym, jesiennym i zimowym koncentracje ptaków przekraczały 20 000 os., co pozwala zakwalifikować obszar do kryterium C4.

W Dolinie Dolnej Wisły nie podlega ograniczeniu działalność rolna, leśna, łowiecka, rybacka, amatorski połów ryb oraz roboty utrzymaniowe urządzeń i obiektów ochrony przeciw powodziowej ale tylko wtedy kiedy nie zagrażają one zachowaniu siedlisk zwierząt a także przyrodniczych warunków roślin. Dla Doliny Dolnej Wisły nie został opracowany plan zadań ochronnych.

Solecka Dolina Wisły (kod obszaru PLH040003) obszar o powierzchni 7030,08 ha stanowi fragment Doliny Dolnej Wisły o długości 49 km, położony pomiędzy Solcem Kujawskim a Świeciem. Cały ten obszar stanowi terasę zalewową, której granicę częściowo wyznacza wał przeciwpowodziowy, a częściowo skarpa Doliny Wisły. W jego obrębie znalazła się więc część terenów zalewowych miasta Solec Kujawski, jak również nabrzeżne tereny m. Otorowo.

Obszar ma znaczenie przede wszystkim dla ochrony mozaiki siedlisk nadrzecznych, charakterystycznych dla doliny dużej rzeki nizinnej oraz fauny związanej z rzeką i środowiskami dna jej doliny. Obszar stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków zwierząt rzadkich i objętych ochroną gatunkową związanych ze środowiskiem wodnym. Występują tu liczne i zróżnicowane siedliska przyrodnicze wymienione w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki roślin i zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Ponadto stwierdzono obecność populacji rozrodczych i migrujących gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej.

Rzeka Wisła i związane z nią obszary Natura 2000, w tym Solecka Dolina Wisły PLH040003 pełnią istotną rolę korytarza ekologicznego (Gacka-Grzesikiewicz E. [red.]. 1995), wykorzystywanego przez organizmy wodne (w tym ryby i minogi) oraz inne gatunki, w szczególności ptaki (dla ochrony których wyznaczono obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Wisły PLB040003). Obszar ten został również włączony w granice korytarza ekologicznego o znaczeniu ponadlokalnym (wyznaczonych przez Zakład Badań Ssaków PAN), wykorzystywanych przez duże ssaki: Dolina Dolnej Wisły. Ostoja pełni funkcję istotnego korytarza ekologicznego dla dwuśrodowiskowych gatunków ichtiofauny, w tym wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej: łososia atlantyckiego *Salmo salar* i minoga rzecznej *Lampetra fluviatilis*. Znaczenie ostoi, jako korytarza ekologicznego jest duże dla wszystkich występujących w rzece gatunków ryb.

Dla obszaru Natura 2000 Solecka Dolina Wisły został opracowany plan zadań ochronnych, ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Solecka Dolina Wisły PLH040003 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 814).

W planie zadań ochronnych określono kierunki działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony:

1. Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion* – utrzymanie siedliska we właściwym stanie zachowania,
2. Zalewane muliste brzegi rzek – uzupełnienie stanu wiedzy i ocena stanu zachowania siedliska,
3. Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) – zachowanie areалу siedliska w obszarze,
4. Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) – uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania płatów siedliska. Zachowanie zinwentaryzowanego areálu siedliska w obszarze,
5. Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe - uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania płatów siedliska. Zachowanie zinwentaryzowanego areálu siedliska w obszarze. Poprawa stanu siedliska w zakresie ilości martwego drewna,
6. Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*) - uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania płatów siedliska. Zachowanie zinwentaryzowanego areálu siedliska w obszarze. Poprawa stanu siedliska w zakresie ilości martwego drewna,

7. Bóbr alpejski (*Castor fiber*) - utrzymanie populacji we właściwym stanie zachowania,
8. Kumak nizinny (*Bombina bombina*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
9. Minóg rzeczny (*Lampetra fluviatilis*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
10. Łosoś atlantycki (*Salmo salar*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
11. Boleń (*Aspius aspius*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
12. Koza (*Cobitis taenia*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
13. Różanka (*Rhodeus sericeus amarus*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
14. Pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*) – zachowanie potencjalnych siedlisk gatunku,
15. Wydra (*Lutra Lutra*) - uzupełnienie stanu wiedzy i ocena stanu populacji, w tym określenie koniecznych do realizacji zadań ochronnych,

Zgodnie z Załącznikiem nr 6 do powyższego zarządzenia wśród wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych, niezbędnych do utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 znalazła się informacja o wprowadzeniu zapisu dotyczącego warunkowej realizacji inwestycji: „Dopuszczenie realizacji zamierzeń w obrębie Wisły (budowa stopnia wodnego, podwyższenie klasy żeglowności dróg wodnych) po przeprowadzeniu analiz przyrodniczych uwarunkowań realizacji inwestycji, w zakresie nie powodującym znacząco negatywnego oddziaływania”.

Dybowska Dolina Wisły (kod obszaru PLH040011) obejmuje 11 km odcinek rzeki Wisły wraz z terenami zalewowymi między Dybowem a Przyłubiem. Granice lewobrzeżnej części tego obszaru ciągną się, prawie na całej długości, wzdłuż krawędzi terasy zalewowej.

Obszar ma znaczenie przede wszystkim dla ochrony mozaiki siedlisk charakterystycznych dla doliny dużej rzeki nizinnej oraz fauny związanej z samą rzeką i dnem jej doliny. Obszar stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków zwierząt rzadkich i podlegających ochronie gatunkowej związanych ze środowiskiem wodnym – występują tu liczne i zróżnicowane siedliska przyrodnicze wymienione w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki roślin i zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Ponadto stwierdzono obecność populacji rozrodczych i migrujących gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Rzeka Wisła i związane z nią obszary Natura 2000 pełnią istotną rolę korytarza ekologicznego (Gacka-Grzesikiewicz E. (red.). 1995), wykorzystywanego przez organizmy wodne (w tym ryby i minogi) oraz inne gatunki, w szczególności ptaki (dla ochrony których wyznaczono obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Wisły PLB040003). Obszar ten został również włączony w granice korytarza ekologicznego o znaczeniu ponadlokalnym (wyznaczonego przez Zakład Badań Ssaków PAN), wykorzystywanego przez duże ssaki: Dolina dolnej Wisły.

Ostoja pełni funkcję istotnego korytarza ekologicznego dla dwuśrodowiskowych gatunków ichtiofauny, w tym wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej: łososia atlantyckiego *Salmo salar* i minoga rzecznej *Lampetra fluviatilis*. Znaczenie ostoi, jako korytarza ekologicznego jest duże dla wszystkich występujących w rzece gatunków ryb.

Dla obszaru Natura 2000 Dybowska Dolina Wisły został opracowany plan zadań ochronnych, ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dybowska Dolina Wisły PLH040011 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 812).

W planie zadań ochronnych określono kierunki działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony:

1. Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion* – utrzymanie siedliska we właściwym stanie zachowania,
2. Zalewane muliste brzegi rzek – uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie występowania i stanu zachowania płatów siedliska,

3. Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) – zachowanie areалу siedliska w obszarze,
4. Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) – zachowanie siedliska w obszarze,
5. Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe - zachowanie areálu siedliska w obszarze. Poprawa stanu siedliska w zakresie ilości martwego drewna,
6. Bóbr alpejski (*Castor fiber*) - utrzymanie populacji w stanie niepogorszonym,
7. Minóg rzeczny (*Lampetra fluviatilis*) - uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie stanu gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
8. Łosoś atlantycki (*Salmo salar*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
9. Boleń (*Aspius aspius*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
10. Różanka (*Rhodeus sericeus amarus*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
11. Koza (*Cobitis taenia*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych.

Zgodnie z Załącznikiem nr 6 do powyższego zarządzenia wśród wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych, niezbędnych do utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 znalazła się informacja o wprowadzeniu zapisu dotyczącego warunkowej realizacji inwestycji: „Dopuszczenie realizacji zamierzeń w obrębie Wisły (budowa stopnia wodnego, podwyższenie klasy żeglowności dróg wodnych) po przeprowadzeniu analiz przyrodniczych uwarunkowań realizacji inwestycji, w zakresie nie powodującym znacząco negatywnego oddziaływania”.

Zgodnie z powyższym wykazem na terenie Gminy Solec Kujawski występują cenne siedliska przyrodnicze:

1. Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
2. Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
3. Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*).

Dla płatów tych siedlisk w planach zadań ochronnych określono cele działań ochronnych i działania ochronne:

Ad. 1. Obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony położonych na trwałych użytkach zielonych. Fakultatywne: użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich ukierunkowanego na ochronę łąk świeżych.

W zakresie monitoringu: pełna ocena zgodna z metodyką GIOŚ, co 5 lat.

W zakresie uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony: weryfikacja w ciągu 5 lat od przyjęcia planu aktualnego stanu wykazanych powierzchni występowania siedliska w granicach obszaru, wraz z uzupełnieniem stanu wiedzy na temat zagrożeń poszczególnych płatów w stopniu umożliwiającym ewentualne uszczegółowienie zadań ochronnych (działań obligatoryjnych i fakultatywnych). Ocena stanu zachowania siedliska zostanie przeprowadzona zgodnie z metodyką GIOŚ.

Ad. 2. Kontynuowanie w ramach gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie martwego drewna, aż do osiągnięcia właściwego stanu siedlisk (za wyjątkiem koniecznych zabiegów ochrony lasu i zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego). Dodatkowo zaleca się usuwanie klonu jesionolistnego (obręb Przyłubie) oraz dodatkowo topoli (obręb Otorowo) i nasadzanie wierzb. Ponadto należy dążyć do uwzględnienia w gospodarce następujących zasad: - maksymalne ograniczenie użytkowania rębnią zupełną, - zagospodarowanie rębniami złożonymi, - zachowanie nienaruszonych fragmentów starych drzewostanów o powierzchni nie mniejszej niż 5% powierzchni manipulacyjnej, - w przypadku obecności w drzewostanie jesionu, wiązu, dębu zachować udział tych gatunków także w odnowieniach, - w miarę możliwości eliminować gatunki obce w drzewostanie i warstwie krzewów oraz tolerować naturalne zabagnianie się z naturalnych przyczyn, tolerować działalność bobrów, - w przypadku łągów źródliskowych, w miarę możliwości wyłączyć je z użytkowania, a także w sąsiadujących drzewostanach nie wykonywać cięć zupełnych na odległość 2 wysokości drzewostanu od skraju łągi źródliskowej, – na terenach

stanowiących plantacje wiklinowe dopuszczalna jest okresowa wycinka drzew i krzewów. W ramach prowadzonych działań należy dążyć do wzmocnienia kontroli obszaru i ochrony zasobów roślinności drzewiastej przed nielegalną wycinką, kradzieżami i dewastacją.

W zakresie monitoringu: pełna ocena zgodna z metodyką GIOŚ, co 5 lat.

W zakresie uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony: wykonanie w ciągu 5 lat od przyjęcia planu inwentaryzacji wszystkich płatów siedliska w obszarze (w tym ocena stanu zachowania łągów wierzbowych) oraz opracowanie ewentualnych zmian do wskazań w zakresie ochrony siedliska.

Ad. 3. W zakresie monitoringu: pełna ocena zgodna z metodyką GIOŚ, co 5 lat.

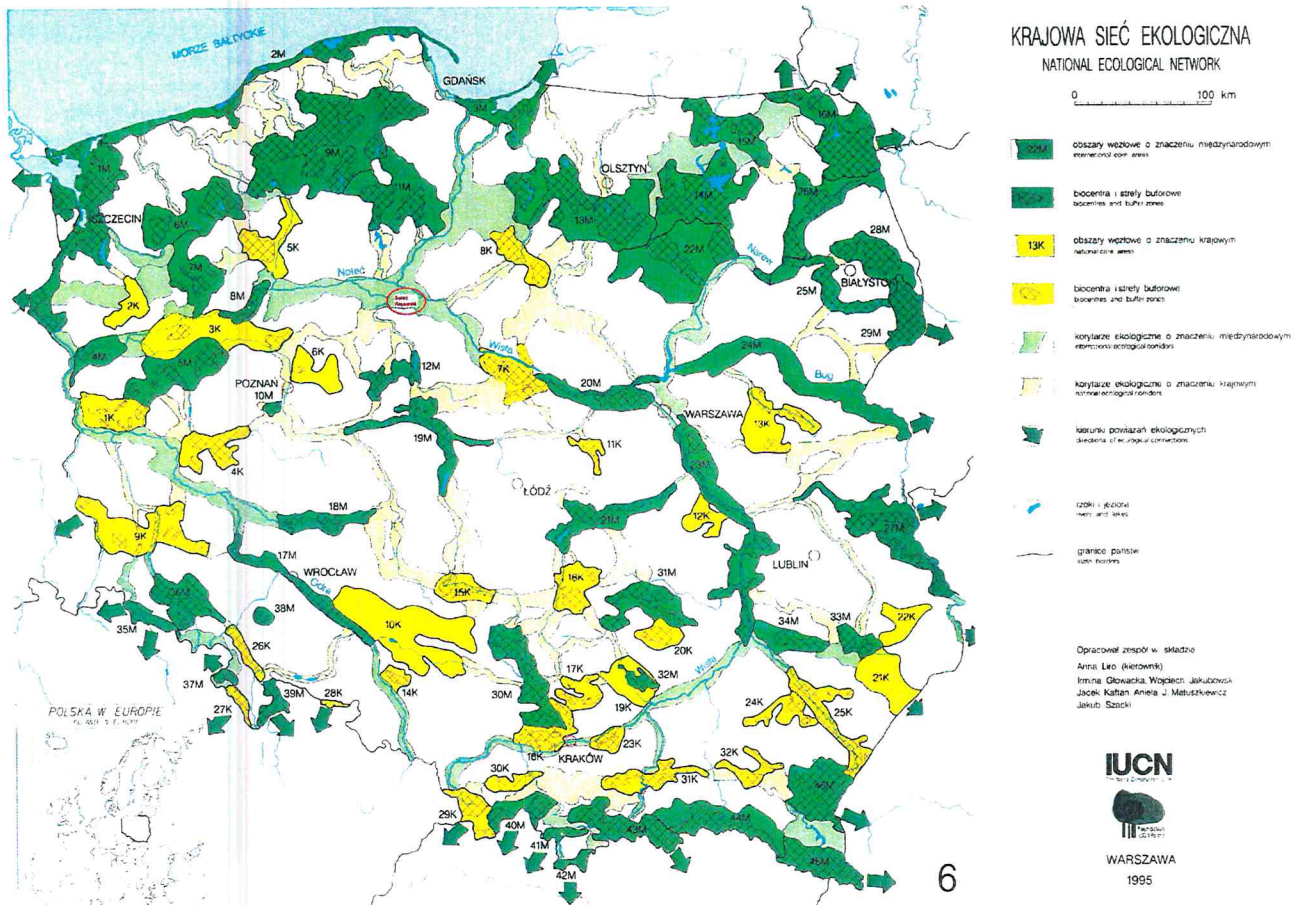
W zakresie uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony: weryfikacja w ciągu 5 lat od przyjęcia planu aktualnego stanu wykazanych powierzchni występowania siedliska w granicach obszaru, wraz z uzupełnieniem stanu wiedzy na temat zagrożeń poszczególnych płatów w stopniu umożliwiającym ewentualne uszczegółowienie zadań ochronnych (działań obligatoryjnych i fakultatywnych). Ocena stanu zachowania siedliska zostanie przeprowadzona zgodnie z metodyką GIOŚ.

Istniejące w granicach administracyjnych Gminy formy ochrony przyrody narażone są przede wszystkim na okresową, intensywną penetrację terenów przez turystów, obserwatorów ptaków, fotografów przyrodniczych, itp. Zwraca się również uwagę na negatywny wpływ zanieczyszczeń środowiska pochodzenia antropogenicznego, na utrzymanie dobrego stanu ekologicznego obszarów objętych ochroną przyrody w rozumieniu Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

3.3.3 Korytarze ekologiczne

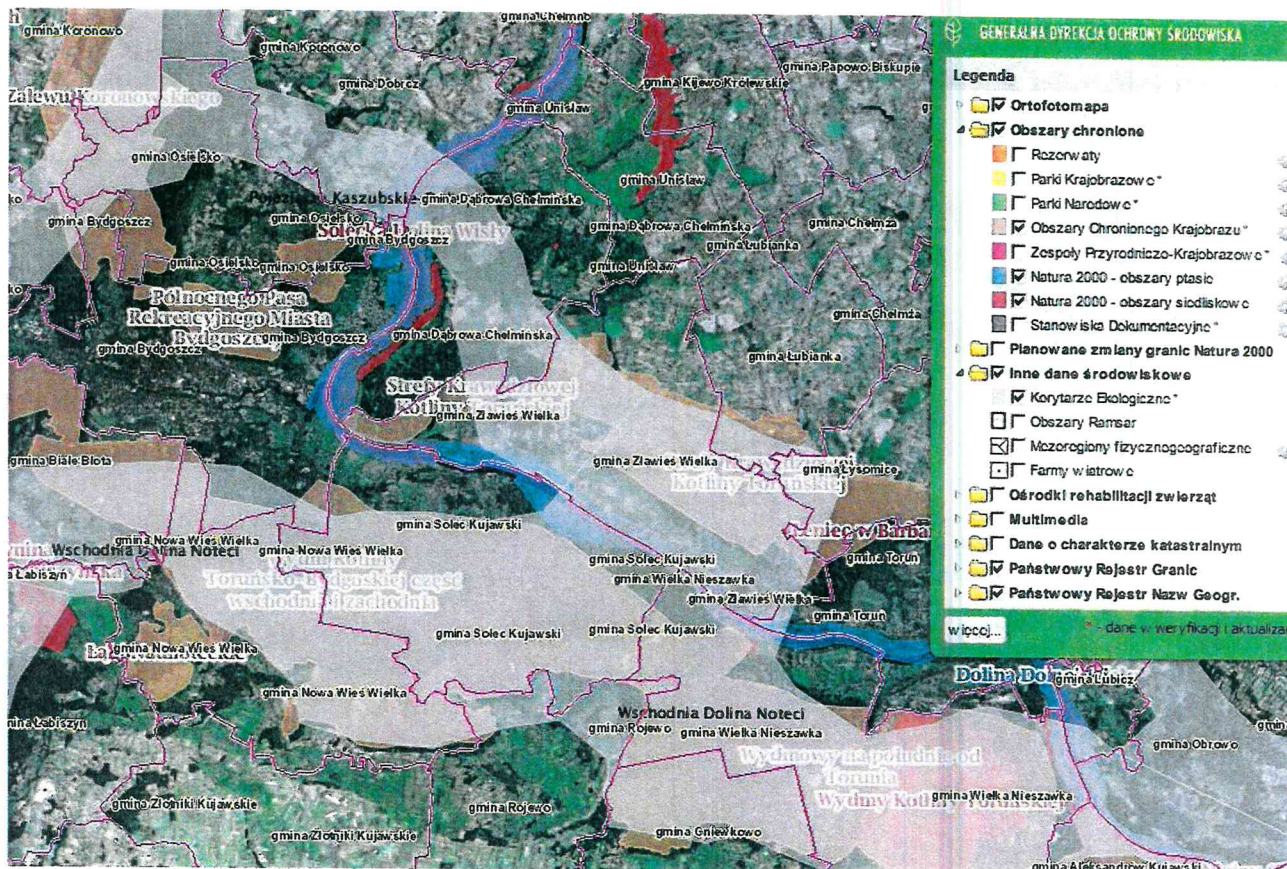
Funkcję korytarza ekologicznego mogą pełnić różne struktury w krajobrazie. Są to zazwyczaj pasy naturalnej lub półnaturalnej roślinności pośród silnie przekształconego przez człowieka środowiska. Korytarzem ekologicznym są zatem również doliny rzeczne ze względu na swój specyficzny wydłużony kształt i charakterystyczną, pasowo rozmieszczoną roślinność na brzegach. Obecność zasobów wodno-pokarmowych zapewnia migrującym organizmom sprzyjające warunki. Z tego względu np. doliny rzeczne stanowią najbardziej uniwersalną formę korytarza ekologicznego. Szczególnie silne bariery dla korytarzy tworzą miasta i aglomeracje miejskie oraz obiekty przemysłowe zlokalizowane w obrębie doliny. Również intensywne użytkowanie rolnicze, także ogrodnicze i sadownicze, zakłóca naturalny układ roślinno-krajobrazowy.

Dolina rzeki Wisły jest korytarzem ekologicznym odgrywającym ważną rolę nie tylko w skali kraju, ale także Europy. Świadczyć może o tym choćby fakt, że w projekcie sieci ECONET-PL niemal w całości objęta jest ona przez wyznaczone obszary węzłowe oraz odcinki korytarzy ekologicznych o randze międzynarodowej. Dolina Wisły jest również w przeważającej części włączona do sieci korytarzy ekologicznych w „Projekcie korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000” autorstwa prof. Jędrzejewskiego wraz z zespołem. Na poniższym rysunku przedstawiono położenie Gminy Solec Kujawski względem korytarzy ekologicznych w ramach krajowej sieci ekologicznej.

Rysunek nr 3.3.3-1. Najbliższe korytarze ekologiczne objęte siecią ECONET-POLSKA i położenie Gminy Solec Kujawski
Źródło: <http://ekorytarz.pl/2014/07/24/spojnosc-europejskiej-sieci-obszarow-chronionych-natura-2000/>

Przebieg korytarzy ekologicznych na obszarze Gminy Solec Kujawski, wg Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek nr 3.3.3-2. Korytarze ekologiczne na obszarze Gminy Solec Kujawski
Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

W Polsce w połowie lat 70-tych ubiegłego wieku została opracowana koncepcja Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych (ESOCh).

Po raz pierwszy wtedy zwrócono uwagę na konieczność tworzenia powiązań przestrzennych między tworzonymi obszarami chronionymi w formie „korytarzy ekologicznych” i budowy krajowego systemu obszarów chronionych. Jako bardzo ważne elementy tego systemu w Polsce wskazano cztery największe doliny rzeczne: Wisły, Bugu, Odry i Warty wraz z towarzyszącymi im obszarami o najwyższych walorach przyrodniczych.

Wyniki wstępnej oceny wybranych do analizy komponentów środowiska przyrodniczego doliny Wisły były podstawą jednocześnie dokonywanej waloryzacji całościowej ze względu na możliwości pełnienia przez dolinę Wisły funkcji korytarza ekologicznego.

Do terenów I kategorii, o bardzo dużej wartości przyrodniczej i przydatności do pełnienia funkcji korytarza ekologicznego, zaliczono:

- parki narodowe, krajobrazowe i rezerваты przyrody (zatwierdzone i projektowane),
- duże zwarte kompleksy leśne,
- tereny bagienne I i II grupy,
- piaszczyste wyspy w nurcie rzeki i zespoły starorzeczy,
- ostoje ptactwa rangi międzynarodowej i krajowej,
- tereny położone na dwóch bardzo ważnych kierunkach ponadkrajowych połączeń doliny Wisły: zachodnim – poprzez Pradolinę Warszawsko-Berlińską i wschodnim – poprzez doliny Narwi i Bugu.

Do terenów II kategorii, o dużej wartości przyrodniczej i przydatności do pełnienia funkcji korytarza ekologicznego, zaliczono:

- mniejsze, rozdrobnione kompleksy leśne,
- tereny bagienne III grupy oraz większe kompleksy roślinności łąkowo-szuwarowej,
- wysokie skarpy doliny Wisły,
- ujściowe odcinki głównych dopływów (z wyjątkiem włączonych wcześniej do I kategorii),
- tereny o dużej atrakcyjności krajobrazowej i przydatności do funkcji turystycznej.

Do terenów III kategorii, o średniej wartości przyrodniczej i przydatności do pełnienia funkcji korytarza ekologicznego, zaliczono:

- obszary chronionego krajobrazu (zatwierdzone i projektowane),
- tereny stanowiące powiązania przestrzenne doliny Wisły z ważniejszymi kompleksami obszarów chronionych pozostających poza bezpośrednim zasięgiem.

Na poniższym rysunku przedstawiono fragment publikacji „Korytarz ekologiczny doliny Dolnej Wisły, Stan-Funkcjonowanie-Zagrożenia” Praca zbiorowa pod redakcją naukową dr Ewy Gackiej-Grześkiewicz, Warszawa 1995, obejmujący okolice Gminy Konstancin-Jeziorna. Tereny zwłaszcza nadwiślańskie, cechują się najwyższą, I kategorią przydatności w odniesieniu do korytarzy ekologicznych. Fakt ten skłania do szczególnego zwrócenia uwagi, czy przewidywane przedsięwzięcia w Gminie Solec Kujawski nie wpływają negatywnie na stan środowiska, w tym korytarzy ekologicznych.

Korytarz ekologiczny, w granicach którego znajduje się południowa część miasta Solec Kujawski oraz niemal cały obszar Gminy (z wyjątkiem niewielkich obszarów na wschód i zachód od miasta – rysunek nr 3.3.3-2), wykorzystywany jest przez organizmy wodne (w tym ryby i minogi) oraz inne gatunki, w szczególności ptaki (dla ochrony których wyznaczono obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Wisły PLB040003).

Obszar ten został również włączony w granice korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym (wyznaczonych przez Zakład Badań Ssaków PAN), wykorzystywanych przez duże ssaki: Dolina Dolnej Wisły.

Ostoja pełni funkcję istotnego korytarza ekologicznego dla dwuśrodowiskowych gatunków ichtiofauny, w tym wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej: łososia atlantyckiego *Salmo salar* i minoga rzecznej *Lampetra fluviatilis*. Znaczenie ostoi, jako korytarza ekologicznego jest duże dla wszystkich występujących w rzece gatunków ryb.

Koncepcja zagospodarowania przestrzennego województwa, określona w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego z czerwca 2003 r., zakłada m.in. „podniesienie atrakcyjności warunków życia mieszkańców”, które ma zapewnić zintegrowany wojewódzki system ekologiczny. System ekologiczny łączy wszystkie tereny objęte ochroną prawną przyrody i krajobrazu, w tym rezerваты przyrody, parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu, obszary europejskiej sieci ekologicznej „Natura 2000” oraz tzw. korytarze ekologiczne. Duże znaczenie ma sieć korytarzy ekologicznych (przyrodniczych). Doskonalony i sprawnie funkcjonujący system ekologiczny zapewni zachowanie wysokiej bioróżnorodności regionu, utrzymanie równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów ekologicznych.

Zgodnie z opracowaniem „Energetyka wiatrowa w kontekście ochrony krajobrazu przyrodniczego i kulturowego w województwie kujawsko-pomorskim”¹ warunki fizycznogeograficzne województwa kujawsko-pomorskiego nie tworzą barier dla rozwoju energetyki wiatrowej (województwo kujawsko-pomorskie plasuje się na pierwszym miejscu w kraju pod względem liczby zainstalowanych turbin wiatrowych i na trzecim jeżeli chodzi o wielkość mocy wytwarzanej w elektrowniach wiatrowych). Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego² uzyskanymi na podstawie własnych opracowań oraz ekspertyzy Polskiej Akademii Nauk samorząd województwa wypracował kryteria i zasady lokalizacji elektrowni wiatrowych:

Wyłączenie z możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych:

1. wyznaczonych obszarów cennych przyrodniczo, krajobrazowo i gospodarczo,
2. stref buforowych do ochrony tras przelotów ptaków:
 - ok. 10 km od rzeki Wisły (w obie strony od osi rzeki),
 - ok. 8 km od rzek: Brdy i Drwęcy (w obie strony od osi rzeki),
 - ok. 6 km od rzeki Noteci i Kanalu Bydgoskiego (w obie strony od osi cieków),

Dopuszczenie rozwoju energetyki wiatrowej na pozostałym obszarze województwa przy zachowaniu następujących ograniczeń indywidualnych:

¹ Ekspertyza wykonana przez Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego, Polskiej Akademii Nauk w Warszawie na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu pod kierunkiem prof. dr hab. Marka Degórskiego, Warszawa 2012 r.

² Doświadczenia województwa kujawsko-pomorskiego w problematyce ochrony krajobrazu, Forum Debaty Publicznej „Potencjał obszarów wiejskich szansą rozwoju” - Krajobraz a energetyka wiatrowa – poszukiwanie ładu, Warszawa, 26 sierpnia 2014 r.

- odległości określonej przez tzw. promień upadku elektrowni wiatrowej (wysokość masztu elektrowni wiatrowej + długość jednej łopaty śmigła) od linii kolejowych, dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych oraz od linii elektroenergetycznych wysokich napięć,
- wymaganej miejscowym prawem odległości od budynków mieszkalnych, w tym budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej.

Region charakteryzuje się dużym potencjałem przyrodniczym środowiska, zasobami krajobrazu kulturowego co generuje określone konsekwencje dla lokalizacji elektrowni wiatrowych. Obszary chronione wymagają działań np. stref ochronnych w kontekście lokalizowania inwestycji energii wiatrowej. Zaleca się, aby dla rezerwatów, z uwagi na ochronę najcenniejszych gatunków ptaków oraz nietoperzy, wynosiła ona 5000 m.

Za wprowadzeniem zakazu budowy elektrowni wiatrowych w obszarach objętych formami ochrony przyrody oraz w otoczeniu tych form, świadczy dodatkowo ich lokalizacja głównie w obrębie korytarzy ekologicznych w większości o znaczeniu europejskim (Wisły, Noteci, Drwęcy) oraz ponadlokalnym. Ustanowiony rozporządzeniem wojewody zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych w obszarach chronionego krajobrazu, stanowi zarazem ochronę korytarzy ekologicznych.

3.3.4 Użytki ekologiczne

Z innych form ochrony przyrody, znajdujących się na terenie Gminy, wyróżnić można **użytki ekologiczne**, tj. zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mające znaczenie dla zachowania unikatowych typów środowisk i ich zasobów genowych.

Na terenie Gminy występują użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 69,53 ha, z czego:

- 0,83 ha stanowią użytki ekologiczne położone na terenie Chrośna,
- 8,29 ha stanowią użytki ekologiczne położone na terenie Wypalenisk,
- 1,36 ha stanowią użytki ekologiczne położone na terenie Otorowa,
- 0,31 ha stanowią użytki ekologiczne położone na terenie Makowisk,
- 58,74 ha stanowią użytki ekologiczne położone na terenie Przyłubia.

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz użytków ekologicznych na terenie Gminy Solec Kujawski ogłoszonych w rozporządzeniu nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. U. Nr 8 z 2004 r. poz.76) oraz dodatkowych użytków ekologicznych położonych na terenie Przyłubia i Otorowa o łącznej powierzchni 6,12 ha, wprowadzonych uchwałami Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim:

Tabela nr 3.3.4-1 Wykaz użytków ekologicznych

Lp.	Obręb ewidencyjny	Opis lokalizacji	Forma własności, zarządca	Powierzchnia [ha]	Opis obiektu
1	2	3	4	5	6
1	Przyłubie	Osiek dz. ew. nr 180LP, oddz. 180f obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Cierpiszewo	0,34	Bagno
2	Przyłubie	Osiek dz. ew. nr 180LP, oddz. 180h obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Cierpiszewo	0,56	Bagno
3	Przyłubie	Osiek dz. ew. nr 180LP, oddz. 180a obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Cierpiszewo	10,47	Łąka zalewowa
4	Przyłubie	Ustronie dz. ew. nr 11/3LP, oddz. 11f obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Cierpiszewo	0,06	Bagno
5	Przyłubie	Ustronie dz. ew. nr 11/3LP, oddz. 11r obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Cierpiszewo	0,06	Bagno

Tabela nr 3.3.4-1 Wykaz użytków ekologicznych

Lp.	Obręb ewidencyjny	Opis lokalizacji	Forma własności, zarządca	Powierzchnia [ha]	Opis obiektu
1	2	3	4	5	6
6	Przyłubie	Ustronie dz. ew. nr 23/2LP, oddz. 23f obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Cierpiszewo	0,03	Bagno-źródło
7	Przyłubie	Leszyce dz. ew. nr 7/43LP, oddz. 75b obręb Leszyce Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	1,01	Bagno
8	Chrośna	Dąbrowa dz. ew. nr 99/2LP, oddz. 99f obręb Leszyce Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,05	Bagno
9	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 1/1LP, oddz. 1h obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	2,41	Bagno
10	Chrośna	Chrośna dz. ew. nr 5/8LP, oddz. 5l obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,78	Bagno
11	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 8LP, oddz. 8b obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	1,27	Bagno
12	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 8LP, oddz. 8i obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,69	Bagno
13	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 9/2LP, oddz. 9c obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	1,11	Bagno
14	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 9/2LP, oddz. 9g obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,29	Bagno
15	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 14/2LP, oddz. 14k obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,77	Bagno
16	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 14/2LP, oddz. 14n obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,68	Bagno
17	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 23LP, oddz. 23f obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,28	Bagno
18	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 23LP, oddz. 23h obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	1,1	Bagno
19	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 81/4LP, oddz. 81b obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,41	Bagno
20	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 104/2LP, oddz. 104n obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,49	Bagno
21	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 105/12LP, oddz. 105f obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,77	Bagno

Tabela nr 3.3.4-1 Wykaz użytków ekologicznych

Lp.	Obręb ewidencyjny	Opis lokalizacji	Forma własności, zarządca	Powierzchnia [ha]	Opis obiektu
1	2	3	4	5	6
22	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 105/18LP, oddz. 105Ad obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	4,4	Bagno
23	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 105/18LP, oddz. 105Af obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	1,07	Bagno
24	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 105/17LP, oddz. 105Am obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,9	Bagno
25	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 107/3LP, oddz. 107Ag obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,36	Bagno
26	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 108/3LP, oddz. 108i obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	5,91	Bagno
27	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 213LP, oddz. 213f; d obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	3,04	Bagno
28	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 214LP, oddz. 214c obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	1,14	Bagno
29	Przyłubie	Zagórzanka dz. ew. nr 238/2LP, oddz. 238f obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	4,72	Bagno
30	Przyłubie	Zagórzanka dz. ew. nr 219LP, oddz. 219b obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,57	Bagno
31	Przyłubie	Zagórzanka dz. ew. nr 235/2LP, oddz. 235g obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,44	Bagno
32	Przyłubie	Zagórzanka dz. ew. nr 236/1LP, oddz. 236d obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,38	Bagno
33	Przyłubie	Zagórzanka dz. ew. nr 237/1LP, oddz. 237h obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	5,38	Bagno
34	Przyłubie	Przyłubie dz. ew. nr 144/2LP, oddz. 144l obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	2,87	Bagno
35	Wypaleniska	Wypaleniska dz. ew. nr 232/28LP, oddz. 232n obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	1,23	Bagno
36	Wypaleniska	Łążyń dz. ew. nr 206LP, oddz. 206a obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	7,06	Bagno

Tabela nr 3.3.4-1 Wykaz użytków ekologicznych

Lp.	Obręb ewidencyjny	Opis lokalizacji	Forma własności, zarządca	Powierzchnia [ha]	Opis obiektu
1	2	3	4	5	6
37	Makowiska	Łążyn dz. ew. nr 251/9LP, oddz. 251i obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,31	Bagno
38	Przyłubie	Przyłubie dz. ew. nr 148/1 LP, oddz. 148 f obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Cierpiszewo	2,14	zabagnione śródleśne pastwisko z sukcesją naturalną
39	Przyłubie	Przyłubie dz. ew. nr 180 LP, oddz. 180k obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Cierpiszewo	0,18	łąka zabagniona z sukcesją naturalną – miejsce gniazdowania żurawi
40	Przyłubie	Przyłubie dz. ew. nr 11/3 LP, oddz. 11a obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Cierpiszewo	1,39	teren zalewowy – zabagniony użytek rolny z sukcesją naturalną
41	Przyłubie	Przyłubie dz. ew. nr 22/3 LP, oddz. 22 a obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Cierpiszewo	0,99	zabagnione śród- leśne pastwisko z sukcesją naturalną
42	Przyłubie	Przyłubie dz. ew. nr 23/2 LP, oddz. 23 c obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Cierpiszewo	0,06	teren zalewowy – zabagniony użytek rolny z sukcesją naturalną
43	Otorowo	Otorowo działka nr ew. 222	własność Skarb Państwa w administrowaniu Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Bydgoszczy, nadzór Burmistrz Miasta i Gminy	1,36	piaszczysta wydma porośnięta drzewostanem sosnowym

3.3.5 Stanowiska dokumentacyjne

Według art. 41 ustawy o ochronie przyrody z 2004 r.: stanowiskami dokumentacyjnymi są niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Stanowiskami dokumentacyjnymi mogą być także miejsca występowania kopalnych szczytków roślin lub zwierząt.
Na terenie Gminy Solec Kujawski stanowiska dokumentacyjne nie występują.

3.3.6 Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe

Na terenie Gminy zespoły przyrodniczo – krajobrazowe nie występują.

3.3.7 Pomniki przyrody

Na terenie Gminy Solec Kujawski znajdują pomniki przyrody wyszczególnione w poniższej tabeli.

Tabela nr 3.3.7-1 Wykaz pomników przyrody

Lp.	Nr rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody	Pomnik przyrody Obwód w pierśnicy	Lokalizacja	Nr działki ewidencyjnej i jej właściciel
1	2	3	4	5
1	605	Dąb szypułkowy 466 cm	Makowska przy skrzyżowaniu dróg Bydgoszcz – Toruń - Szczecin	Nr 44/1 Makowiska
2	607	Dąb szypułkowy 436 cm	Przyłubie przy szkole	Nr 79-Gmina
3	608	2 dęby szypułkowe 396 i 343 cm	Przyłubie na cmentarzu poewangelickim	Nr 474-Gmina
4	609	2 dęby szypułkowe po 320 cm	Solec Kujawski – POD „Bartek”	Nr 964 – Gmina pod zarządem POD „Bartek” Solec Kujawski
5	610	Topola czarna 729 cm	Solec Kujawski nad brzegiem Wisły	Nr 521/1 – Gmina
6	611	Sosna zwyczajna 220 cm	Solec Kujawski Spółdzielnia Mieszkaniowa „Transportowiec”	Nr 676/8 – Gmina
7	612	3 sosny zwyczajne 185, 184 i 170 cm	Solec Kujawski ul. Toruńska	Nr 672 – Gmina
8	613	11 sosen zwyczajnych 245-100 cm oraz jesion wyniosły 310 cm	Solec Kujawski ul. Kujawska	Nr 1279 – Gmina
9	614	Topola biała trójwierzchołkowa 462/361/342 cm	Solec Kujawski ul. Sportowa	Nr 681 – Gmina
10	615	Topola czarna 575 cm	Solec Kujawski ul. Żeglarska	517/4 – Gmina
11	616	Dąb szypułkowy „Krzywy Dąb” 510 cm	Chojnaty	Oddział 159a leśnictwo Chojnaty, obręb Zawiszyn, Nadleśnictwo Cierpiszewo
12	617	Dąb szypułkowy 380 cm	Chojnaty – zabudowania leśnictwa Chojnaty	Oddział 161c leśnictwo Chojnaty, obręb Zawiszyn, Nadleśnictwo Cierpiszewo
13	618	Dąb szypułkowy 380 cm	Chojnaty	Oddział 1611 leśnictwo Chojnaty, obręb Zawiszyn, Nadleśnictwo Cierpiszewo
14	619	Dąb szypułkowy 525 cm	Chojnaty	Oddział 182j leśnictwo Chojnaty, obręb Zawiszyn, Nadleśnictwo Cierpiszewo
15	620	2 dęby szypułkowe 415 i 395 cm	W pobliżu m. Jarzębiec	Oddział 198j leśnictwo Osiek, obręb Zawiszyn, Nadleśnictwo Cierpiszewo
16	621	2 dęby szypułkowe 295 i 285 cm	Lesisko	Oddział 147k leśnictwo Lesiska, obręb Zawiszyn, Nadleśnictwo Cierpiszewo
17	622	2 topole białe 805 i 650 cm	Solec Kujawski „Solbet Zremb” ul. Toruńska	1278/1 – Gmina

3.3.8 Obiekty zabytkowe

Zarejestrowane obiekty zabytkowe zlokalizowane na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela nr 3.3.8-1 Wykaz zarejestrowanych obiektów zabytkowych na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski

Lp.	Przedmiot ochrony	Zakres ochrony	Miejsce położenia zabytku	
			Adres	Gmina Powiat
1	2	3	4	5
1	Budynek dawnej szkoły	Ochrona konserwatorska. Ochrona pod kątem planowania przestrzennego	Chrośna	Solec Kuj. Bydgoski
2	Dom nr 8 (dawny dwór) z częścią gospodarczą	Jak wyżej	Chrośna	Solec Kuj. Bydgoski
3	Dom nr 6 (dawna rządówka)	Jak wyżej	Chrośna	Solec Kuj. Bydgoski
4	Zagroda nr 4	Jak wyżej	Chrośna	Solec Kuj. Bydgoski
5	Zagroda nr 5	Jak wyżej	Chrośna	Solec Kuj. Bydgoski
6	Zespół leśniczówki leśniczówka i bud. gospodarczy	Jak wyżej	Chrośna	Solec Kuj. Bydgoski
7	Zespół leśniczówki Leśniczówka	Jak wyżej	Jezerce	Solec Kuj. Bydgoski
8	Zespół leśniczówki Obora	Jak wyżej	Jezerce	Solec Kuj. Bydgoski
9	Zespół leśniczówki Stodoła	Jak wyżej	Jezerce	Solec Kuj. Bydgoski
10	Budynki przy firmie „Drobex”	Jak wyżej	Makowiska	Solec Kuj. Bydgoski
11	Dom mieszkalny nr 8 z bud. gospodarczym	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
12	Dom nr 4	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
13	Zagroda nr 5 dom i budynek gospodarczy	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
14	Zagroda nr 6 dom i budynek gospodarczy	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
15	Zagroda nr 7 obora i stodoła drewniana	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
16	Zagroda nr 10 budynek gospodarczy	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
17	Dom nr 11	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
18	Dom nr 12	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
19	Dom nr 14	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
20	Dom nr 15	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
21	Dom nr 19	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski

Tabela nr 3.3.8-1 Wykaz zarejestrowanych obiektów zabytkowych na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski

Lp.	Przedmiot ochrony	Zakres ochrony	Miejsce położenia zabytku	
			Adres	Gmina Powiat
1	2	3	4	5
22	Dom nr 21	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
23	Zespół młyna młyn mechaniczny	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
24	Zespół młyna dom młynarza	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
25	Zespół młyna spichrz, obecnie chlew	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
26	Zespół młyna spichrz tzw. "Czarna Warszawa"	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
27	Gospodarstwo Agroturystyczne „Pod Klonem”	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
28	Szkoła i dom nr 28	Jak wyżej	Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
29	Dom pracowników kolei i budynek gospodarczy	Jak wyżej	Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
30	Dom nr 5	Jak wyżej	Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
31	Dom nr 8	Jak wyżej	Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
32	Dom nr 10	Jak wyżej	Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
33	Dom nr 11	Jak wyżej	Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
34	Dom nr 14	Jak wyżej	Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
35	Dom nr 23	Jak wyżej	Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
36	Dom nr 27	Jak wyżej	Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
37	Dom kolejowy	Jak wyżej	Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
38	Zespół dworski -dwór	Jak wyżej	Rudy	Solec Kuj. Bydgoski
40	Zespół kościoła – plebania	Jak wyżej	Solec Kuj. ul.23 Stycznia 5	Solec Kuj. Bydgoski
41	Zespół kościoła - budynek gospodarczy	Jak wyżej	Solec Kuj. ul.23 Stycznia 5	Solec Kuj. Bydgoski
42	Budynek Urzędu Miasta i Gminy - Ratusz	Jak wyżej	Solec Kuj. ul.23 Stycznia7	Solec Kuj. Bydgoski
43	Budynek Szkoły	Jak wyżej	Solec Kuj. ul.Kościuszki12	Solec Kuj. Bydgoski
44	Zespół dworca kolejowego - dworzec	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Dworcowa	Solec Kuj. Bydgoski
45	Zespół dworca kolejowego – wodociągowa wieża ciśnień	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Dworcowa	Solec Kuj. Bydgoski
46	Zespół dworca kolejowego Nastawnie	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Dworcowa	Solec Kuj. Bydgoski

Tabela nr 3.3.8-1 Wykaz zarejestrowanych obiektów zabytkowych na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski

Lp.	Przedmiot ochrony	Zakres ochrony	Miejsce położenia zabytku	
			Adres	Gmina Powiat
1	2	3	4	5
47	Szalet przy dworcu	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Dworcowa	Solec Kuj. Bydgoski
48	Budynek nr 1 z bud. gospodarczym	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Dworcowa	Solec Kuj. Bydgoski
49	Dom nr 32 (dawna leśniczówka)	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
50	Dom nr 2	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
51	Dom nr 3	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
52	Dom nr 5	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
53	Dom nr 7	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
54	Dom nr 8	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
55	Dom nr 10	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
56	Dom nr 13	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
57	Dom nr 14	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
58	Dom nr 15	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
59	Dom nr 16	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
60	Dom nr 18	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
61	Dom nr 22	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
62	Dom nr 23	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
63	Dom nr 27	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
64	Dom nr 1	Jak wyżej	Solec Kuj. Pl. Jana Pawła II	Solec Kuj. Bydgoski
65	Dom nr 1a	Jak wyżej	Solec Kuj. Pl. Jana Pawła II	Solec Kuj. Bydgoski
66	Dom nr 4	Jak wyżej	Solec Kuj. Pl. Jana Pawła II	Solec Kuj. Bydgoski
67	Dom nr 7	Jak wyżej	Solec Kuj. Pl. Jana Pawła II	Solec Kuj. Bydgoski
68	Dom nr 8	Jak wyżej	Solec Kuj. Pl. Jana Pawła II	Solec Kuj. Bydgoski

Tabela nr 3.3.8-1 Wykaz zarejestrowanych obiektów zabytkowych na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski

Lp.	Przedmiot ochrony	Zakres ochrony	Miejsce położenia zabytku	
			Adres	Gmina Powiat
1	2	3	4	5
69	Dom nr 9	Jak wyżej	Solec Kuj. Pl. Jana Pawła II	Solec Kuj. Bydgoski
70	Dom nr 12	Jak wyżej	Solec Kuj. Pl. Jana Pawła II	Solec Kuj. Bydgoski
71	Dom nr 1	Jak wyżej	Solec Kuj . ul. Kościuszki	Solec Kuj. Bydgoski
72	Dom nr 4	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Kościuszki	Solec Kuj. Bydgoski
73	Dom nr 7	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Kościuszki	Solec Kuj. Bydgoski
74	Dom nr 13	Jak wyżej	Solec kuj. ul. Kościuszki	Solec Kuj. Bydgoski
75	Dom nr 15	Jak wyżej	Solec kuj. ul. Kościuszki	Solec Kuj. Bydgoski
76	Dom nr 22	Jak wyżej	Solec kuj. ul. Kościuszki	Solec Kuj. Bydgoski
77	Dom nr 24	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Kościuszki	Solec Kuj. Bydgoski
78	Dom nr 26	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Kościuszki	Solec Kuj. Bydgoski
79	Dom nr 7 z bud. gospodarczym	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Kujawska	Solec Kuj. Bydgoski
80	Budynek Kolejowy nr 24	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Kujawska	Solec Kuj. Bydgoski
81	Dom nr 3	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Leśna	Solec Kuj. Bydgoski
82	Dom nr 62	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Leśna	Solec Kuj. Bydgoski
83	Dom	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Leśna	Solec Kuj. Bydgoski
84	Dom nr 8	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. 29 Listopada	Solec Kuj. Bydgoski
85	Dom nr 9 z bud. gospodarczym	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. 29 Listopada	Solec Kuj. Bydgoski
86	Dom nr 14	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. 29 Listopada	Solec Kuj. Bydgoski
87	Dom nr 12	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. H. Sawickiej	Solec Kuj. Bydgoski
88	Dom nr 1	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
89	Dom nr 2	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
90	Dom nr 5	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski

Tabela nr 3.3.8-1 Wykaz zarejestrowanych obiektów zabytkowych na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski

Lp.	Przedmiot ochrony	Zakres ochrony	Miejsce położenia zabytku	
			Adres	Gmina Powiat
1	2	3	4	5
91	Dom nr 6	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
92	Dom nr 11	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
93	Dom nr 12	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
94	Dom nr 15	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
95	Dom nr 18	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
96	Dom nr 22	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
97	Dom nr 28	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
98	Dom nr 30	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
99	Dom nr 1	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Powstańców	Solec Kuj. Bydgoski
100	Budynki w byłym zespole Z-du „SOLBUS”	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Powstańców	Solec Kuj. Bydgoski
101	Dom nr 4	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Piastów	Solec Kuj. Bydgoski
102	Rzeźnia (obecnie z-d ślusarski)	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Piastów	Solec Kuj. Bydgoski
103	Dom nr 11	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Piastów	Solec Kuj. Bydgoski
104	Dom nr 11a	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Piastów	Solec Kuj. Bydgoski
105	Dom nr 14	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Piastów	Solec Kuj. Bydgoski
106	Dom nr 20	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Tartaczna	Solec Kuj. Bydgoski
107	Dom nr 23	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Tartaczna	Solec Kuj. Bydgoski
108	Dom nr 24	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Tartaczna	Solec Kuj. Bydgoski
109	Dom nr 27a	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Tartaczna	Solec Kuj. Bydgoski
110	Dom nr 35	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Tartaczna	Solec Kuj. Bydgoski
111	Dom nr 1	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
112	Dom nr 2	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski

Tabela nr 3.3.8-1 Wykaz zarejestrowanych obiektów zabytkowych na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski

Lp.	Przedmiot ochrony	Zakres ochrony	Miejsce położenia zabytku	
			Adres	Gmina Powiat
1	2	3	4	5
113	Dom nr 8 (Willa Anna)	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
114	Dom nr 14	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
115	Dom nr 15 (Komisariat Policji)	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
116	Dom nr 16	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
117	Dom nr 17	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
118	Dom nr 21	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
119	Dom nr 26	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
120	Dom nr 28	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
121	Gazownia miejska	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. H. Sawickiej	Solec Kuj. Bydgoski
122	Dom nr 1	Jak wyżej	Solec Kujawski ul. Robotnicza	Solec Kuj. Bydgoski
123	Dom nr 2	Jak wyżej	Solec Kujawski ul. Robotnicza	Solec Kuj. Bydgoski
124	Dom nr 3	Jak wyżej	Solec Kujawski ul. Robotnicza	Solec Kuj. Bydgoski
125	Dom nr 4	Jak wyżej	Solec Kujawski ul. Robotnicza	Solec Kuj. Bydgoski
126	Dom nr 5	Jak wyżej	Solec Kujawski ul. Robotnicza	Solec Kuj. Bydgoski
127	Dom nr 9	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Robotnicza	Solec Kuj. Bydgoski
128	Dom nr 2	Jak wyżej	Solec Kujawski ul. Garbary	Solec Kuj. Bydgoski
129	Dom nr 3	Jak wyżej	Solec Kujawski ul. Garbary	Solec Kuj. Bydgoski
130	Dom nr 7	Jak wyżej	Solec Kujawski ul. Garbary	Solec Kuj. Bydgoski
131	Budynki przemysłowe na terenie dawnej fabryki	Jak wyżej	Solec Kujawski ul. Powstańców	Solec Kuj. Bydgoski

Tabela nr 3.3.8-2 Cmentarze na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski wpisane do ewidencji zabytków

Lp.	Przedmiot ochrony	Zakres ochrony	Miejsce położenia zabytku	
			Adres	Gmina Powiat
1	2	3	4	5
1	Cmentarz rzymsko – katolicki	Ochrona konserwatorska. Ochrona pod kątem planowania przestrzennego	Solec Kuj. ul. P. Skargi	Solec Kuj. Bydgoski
2	Cmentarz ewangelicki	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
3	Cmentarz ewangelicko - mennonicki	Jak wyżej	Solec Kuj. Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
4	Cmentarz ewangelicki	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
5	Cmentarz ewangelicki	Jak wyżej	Otorowo (zespół młyna)	Solec Kuj. Bydgoski
6	Cmentarz ewangelicki	Jak wyżej	Wypaleniska	Solec Kuj. Bydgoski
7	Cmentarz ewangelicki	Jak wyżej	Chrośna	Solec Kuj. Bydgoski

Tabela nr 3.3.8-3 Zabytki nieruchome na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Nr rejestru	Przedmiot ochrony	Zakres ochrony	Miejsce położenia zabytku	
				Adres	Gmina Powiat
1	2	3	4	5	6
1	A/237	Cmentarz rzymsko-katolicki parafii p.w. św. Stanisława Bp.M.	Całkowita ochrona zabytkowa i konserwatorska	Solec Kujawski ul.23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
2	A/516/1-2	Zespół domu, obecnie-Zespół Szkół, ul. 23 Stycznia 13.	Całkowita ochrona zabytkowa i konserwatorska	Solec Kujawski ul.23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
3	A/48	Kościół p.w. św. Stanisława Bp.M.	Całkowita ochrona zabytkowa i konserwatorska	Solec Kujawski ul.23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
4	A/1614/1-2	Kościół ewangelicki obecnie pw. NSPJ	Całkowita ochrona zabytkowa i konserwatorska	Solec Kujawski ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski

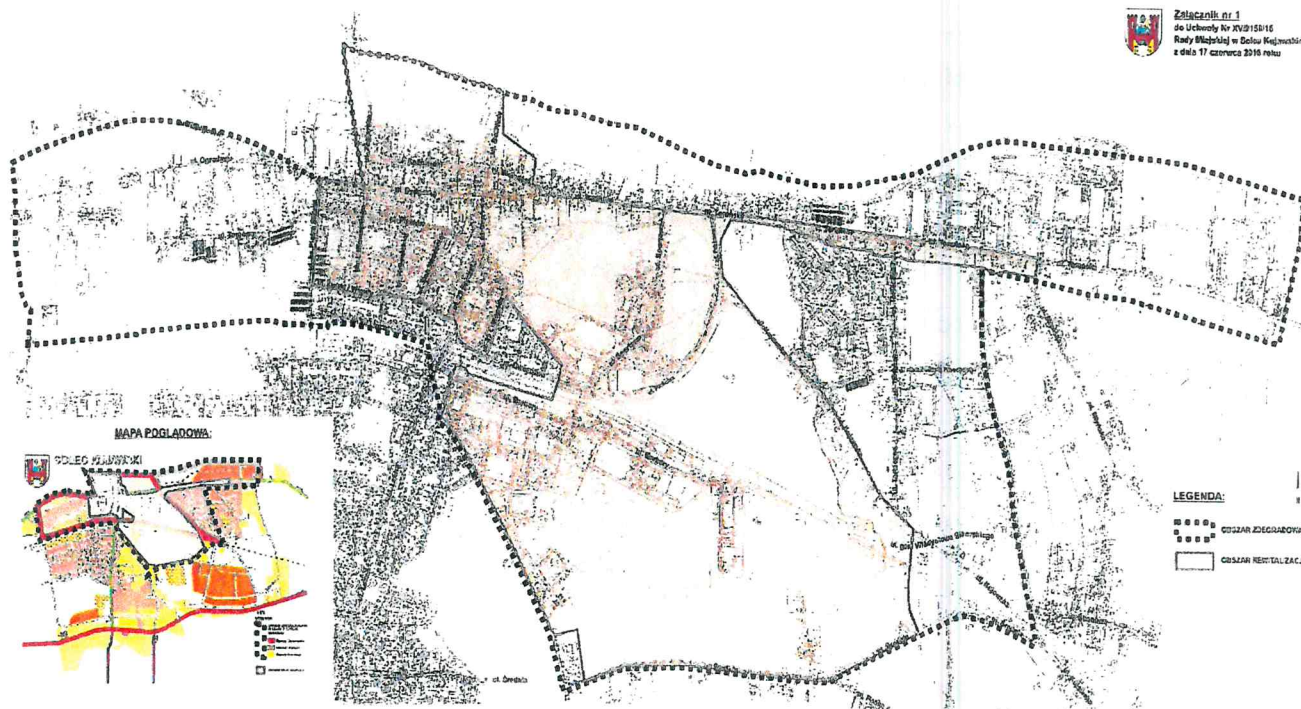
Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, przeprowadzony w kompleksowy sposób, poprzez zintegrowane działania na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, przeprowadzone na podstawie programu rewitalizacji.

Rada Miejska w Solcu Kujawskim Uchwałą Nr XVII/158/16 z dnia 17 czerwca 2016 r. wyznaczyła obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Miasta i Gminy Solec Kujawski. Następnie Uchwałą Nr XVIII/168/16 z dnia 30 sierpnia 2016 r. zainicjowano przystąpienie do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 – 2023. w drodze kolejnej uchwały określono wyznaczanie składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Miasta i Gminy, jak również wskazano przedstawicieli Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim do Komitetu Rewitalizacji.

Poniżej wyciąg z Uchwały Nr XVII/158/16 z dnia 17 czerwca 2016 r. obrazujący graficznie obszar poddany rewitalizacji.

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XVII/158/16
Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim
z dnia 17 czerwca 2016 roku

Rysunek nr 3.3.8-1. Obszar przewidziany do rewitalizacji w Solcu Kujawskim
Źródło: Uchwała Nr XVII/158/16 z dnia 17 czerwca 2016 r.

3.4 Warunki klimatyczne i stan powietrza atmosferycznego

Gmina Solec Kujawski leży w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego, przejściowego od klimatu oceanicznego Europy Zachodniej do kontynentalnego Europy Wschodniej i Azji. Znajduje się w zasięgu mas atmosferycznych o różnorodnej genezie powstania i charakterze: morskich i kontynentalnych, polarnych, podzwrotnikowych i arktycznych, czemu sprzyja m.in. ukształtowanie powierzchni. Stąd wynika duża dynamika zmienności typów pogody, zarówno w cyklu rocznym, jak i wieloletnim. Znaczne zróżnicowanie przestrzenne wykazują opady atmosferyczne. Pod względem klimatycznym obszar opracowania należy do subregionu Nadwiślańskiego (wg. W. Okołowicza).

Dane dotyczące klimatu wg. Narodowego Atlasu Polski przedstawiają się następująco:

- przeciętna ilość opadów w roku – 400-500 mm,
- średnia temperatura roczna – 7,5-8°C, (w styczniu – 2,5 ÷ 3°C, w lipcu – 18 ÷ 18,5°C).

Źródłami zanieczyszczeń powietrza są:

- źródła energetyczne i przemysłowe,
- niska emisja, w tym komunikacyjne źródła zanieczyszczeń,
- emisja niezorganizowana,
- emisja transgraniczna.

Źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego powstające na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski to przede wszystkim zanieczyszczenia emitowane z lokalnych kotłowni, obiektów użyteczności publicznej i palenisk domowych, wykorzystujące tradycyjne źródła energii, jak również emisje z jednostek prowadzących działalność gospodarczą. Pewien wpływ na jakość powietrza atmosferycznego na terenie Miasta i Gminy mają emisje od pojazdów poruszających się po drogach na terenie Gminy oraz emisje z Bydgoszczy na skutek przeważających wiatrów z kierunku zachodniego.

Źródła energetyczne i przemysłowe

Na terenie Gminy Solec Kujawski usługi ciepłownicze świadczy Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bydgoszczy, gdzie głównym źródłem ciepła w ramach systemu ciepłowniczego jest ciepłownia należąca do Spółki. Gmina Solec Kujawski jest jednym z pięciu udziałowców KPEC Spółka z o.o. (Ciepłownia Solec Kujawski, ul. Garbary 4, 86-050 Solec Kujawski).

Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o.o. prowadzi działalność zgodnie z przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska dbając o prawidłową eksploatację źródeł wytwarzania ciepła, z jednoczesnym uwzględnieniem ograniczania niekorzystnego wpływu na środowisko. Polityka proekologiczna w KPEC polega m.in. na obniżaniu zjawiska „niskiej emisji”, np. poprzez zmianę paliwa w kotłowniach lokalnych na gazowe. W trosce o środowisko lokalne, w ciepłowniach własnych spalany jest węgiel wysokoenergetyczny o obniżonej zawartości siarki i popiołu, co wpływa na ograniczanie emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych odprowadzanych do atmosfery. Wyposażenie kotłów w tzw. baterie cyklonów lub filtry workowe - pozwoliło obniżyć emisję pyłów do powietrza oraz zredukować emisję gazów cieplarnianych (przede wszystkim CO₂).

Na terenie Gminy Solec Kujawski występuje Park Przemysłowy. Park Przemysłowy w Solcu Kujawskim jest bezpośrednio skomunikowany z drogą krajową DK10 (Szczecin-Warszawa). Odległość od autostrady A1 wynosi 30 km, od drogi S5 - 20 km. Od północy ogranicza go linia kolejowa Nr 18 Kutno-Piła.

Tereny inwestycyjne parku przemysłowego wynoszą ok. 68,0 ha. I etap Parku Przemysłowego został zrealizowany na obszarze 36,3 ha i zagospodarowany do końca 2006 roku. W lipcu 2012 roku oddano do zagospodarowania II etap Parku Przemysłowego o powierzchni ponad 31,0 ha, który tworzy integralną całość z już istniejącym Parkiem Przemysłowym. Pod koniec 2016 roku tereny Parku Przemysłowego II etap zostały włączone do Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Zdj. nr 3.4-1. Lokalizacja Parku Przemysłowego w Solcu Kujawskim

Na terenie Parku Przemysłowego działa 17 firm (stan na 2017 r.). Są to firmy z branży metalowej, tworzyw sztucznych, kamienia naturalnego, papierów powlekanych, produkcji mebli, przemysłu motoryzacyjnego, logistyki i usług.

Na obszarze Parku Przemysłowego wybudowano także Inkubator Przedsiębiorczości (PHARE 2002). Jest to obiekt o powierzchni 5000 m² wyposażony we wszystkie media potrzebne do prowadzenia działalności gospodarczej, w którym funkcjonują firmy świadczące usługi doradcze związane z zarządzaniem projektami innowacyjnymi, opracowaniem strategii firm, sporządzaniem wniosków na pozyskanie środków z UE. Ich działalność nie wiąże się z istotną emisją pyłów i substancji do powietrza. Zajmują się one logistyką, spedycją i transportem, projektowaniem, wykonawstwem konstrukcji maszyn i urządzeń przemysłu maszynowego, projektowaniem oraz produkcją automatyki przemysłowej i produkcją tworzyw sztucznych. Ponadto firmy świadczą usługi z zakresu: serwisowania odzieży roboczej, fizycznej ochrony osób i mienia, utrzymania czystości.

Przebudowa zasilania rezerwowego na I etapie Parku Przemysłowego

W sierpniu 2016 r. zakończono prace związane z przeniesieniem stacji transformatorowej w ramach zadania: „Przebudowa zasilania rezerwowego na I etapie Parku Przemysłowego”.

Zadanie wykonała firma PUE WERGON z siedzibą w Lipnikach, za kwotę brutto ok. 22,6 tys. zł. Zakres robót obejmował m.in. demontaż słupowej stacji transformatorowej w rejonie skrzyżowania ul. Unii Europejskiej z ul. Brukselską i ustawienie jej w nowej lokalizacji w rejonie skrzyżowania ul. Haskiej z ul. Paryską.

Ponadto, na terenie Gminy Solec Kujawski występują inne duże podmioty gospodarcze, których działalność może wiązać się z istotną emisją pyłów i substancji do powietrza.

Niska emisja

W 2016 roku Rada Miejska w Solcu Kujawskim, Uchwałą Nr XIV/139/16 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 18 marca 2016 r., przyjęła do realizacji „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Solec Kujawski” (PGN). Dokument umożliwia zdefiniowanie obszarów wymagających działań naprawczych w zakresie ochrony atmosfery i opracowanie rozwiązań umożliwiających lokalną poprawę jakości powietrza, a tym samym – poprawę jakości życia mieszkańców.

Wg analiz wykonanych na potrzeby PGN na terenie Gminy Solec Kujawski:

- zużycie energii w ciągu roku przez sektor mieszkalny wynosi 101 810 MWh, co daje emisję CO₂ na poziomie 37 390 Mg na rok,
- łączna emisja CO₂, związana z sektorem instytucji publicznych stanowi 5 989 Mg na rok, a wartość energii finalnej 12 286 MWh na rok,
- łączna emisja CO₂, związana z sektorem instytucji publicznych niekomunalnych stanowi 400 Mg na rok, a wartość energii finalnej 481 MWh na rok,
- związana z sektorem transportu ogółem (transportu lokalnego) dla samochodów osobowych stanowi 11 799 Mg na rok, a wartość energii finalnej 47 508 MWh na rok,
- łączne zużycie energii finalnej przez te samochody wynosi 700 MWh, emisja CO₂, stanowi 184 Mg na rok,
- łączna emisja CO₂, związana z sektorem publicznego transportu zbiorowego stanowi 216 Mg na rok, a wartość energii finalnej 818 MWh na rok,
- łączna emisja CO₂, związana z sektorem oświetlenia publicznego stanowi 423 Mg na rok, a wartość energii finalnej 509 MWh na rok,
- zużycie energii w ciągu roku przez sektor przedsiębiorstw wynosi 163 252 MWh, co daje emisję CO₂ na poziomie 66 480 Mg na rok.

Realizacja założeń Planu będzie obejmować działania polegające na:

- termomodernizacji budynków użyteczności publicznej,
- termomodernizacji budynków sektora mieszkaniowego,
- zwiększaniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy,
- ograniczaniu zużycia energii finalnej w obiektach użyteczności publicznej,
- zwiększaniu efektywności energetycznej,
- zmniejszaniu emisji zanieczyszczeń pochodzących z sektora transportu.

Długoterminowe korzyści z opracowania PGN są następujące:

- łatwiejszy dostęp do funduszy krajowych i unijnych na dofinansowanie inwestycji związanych z ochroną powietrza atmosferycznego, efektywnością energetyczną i OZE w Gminie w latach 2015-2020,

- oszczędności w budżecie Gminy,
- poprawa jakości powietrza na terenie Gminy.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Solec Kujawski nie podlegał jeszcze aktualizacji. Zgodnie z wytycznymi Porozumienia Burmistrzów „Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP)”, obowiązujących dla PGN, aktualizację Planu należy wykonać przynajmniej raz w okresie jego obowiązywania (do 2020 r.) oraz na koniec tego okresu, w celu weryfikacji założonych celów. Zaleca się jednak aktualizację co 2-3 lata, dla pełniejszej kontroli postępów w osiąganiu celów, a nawet tak często, jak to jest potrzebne (np. w celu uwzględnienia działań zgłaszanych na bieżąco przez interesariuszy i aktualizowania wykazu działań przewidzianych w PGN).

Na obszarach wiejskich o charakterze typowo rolniczym oraz osiedlach domków jednorodzinnych zanieczyszczenie powietrza wynika głównie z tzw. emisji niskiej i jest generalnie związana ze strukturą zużycia paliw do celów grzewczych. Jest mocno odczuwalne szczególnie w sezonie grzewczym. Największy odsetek całkowitego zużycia paliw w Gminie stanowi węgiel kamienny i jego pochodne.

Czynnikiem hamującym proces przechodzenia głównie indywidualnych odbiorców z ogrzewania paliwem stałym na inne proekologiczne jest koszt paliwa. Zadania Gminy powinny zmierzać do złagodzenia skutków emisji niskiej do powietrza. Rozwiązaniem tego problemu może być zorganizowany (wspólnotowy) system dostarczania energii grzewczej do mieszkań i domów. Część energii cieplnej mogłaby pochodzić ze wspólnego jednego lub kilku źródeł energii odnawialnej, takich jak energia słońca (kolektory słoneczne), pompy ciepła i inne.

Do osób, które spalają w przy domowych kotłowniach odpady nieznanego pochodzenia zostały wystosowane odpowiednie pisma, informujące o zagrożeniach z nimi związanych. Ponadto osoby spalające odpady otrzymały art. pn. „Co niesie za sobą spalanie odpadów w przydomowych kotłowniach?”.

Ww. art. oraz inne art. na temat szkodliwości spalania odpadów ukazały się również w Soleckich Wiadomościach z Ratusza, a także na stronach internetowych Urzędu Miasta i Gminy.

Przez teren Gminy przebiega droga krajowa nr 10 Szczecin – Warszawa. W 2016 r. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad podpisała umowę na wykonanie Studium Techniczno – Ekonomiczno – Środowiskowego (STES) wraz z elementami koncepcji programowej i materiałami do decyzji środowiskowej. Planowane zakończenie umowy – I połowa 2018r. Szczegółowy zakres opracowań obejmuje odcinek w ciągu drogi krajowej nr 10 Bydgoszcz - Toruń (węzeł Bydgoszcz Południe - węzeł Toruń Południe) wraz z:

- rozbudową węzła Toruń Południe mającą na celu połączenie drogi ekspresowej S-10 i autostrady A-1 z drogą krajową nr 91.
- rozbudową węzła Bydgoszcz Południe (Stryszek), polegającą na dostosowaniu rozwiązań węzła do przekroju 2x2 drogi krajowej nr 25 na całym węźle wraz z odcinkiem do miejscowości Brzoza (włącznie z istniejącym skrzyżowaniem z drogą wojewódzką nr 254)

Aktualnie trwają prace nad I ETAPEM STES z elementami koncepcji programowej obejmującym:

- wstępne określenie zakresu rzeczowego i finansowego przedsięwzięcia oraz ustalenie jego efektywności ekonomicznej,
- ustalenie przebiegu trasy poszczególnych wariantów (na podstawie analizy wariantów i uzyskanych opinii) oraz ostateczne ustalenie typów oraz podstawowych parametrów technicznych obiektów budowlanych,
- dostarczenie informacji do podjęcia decyzji inwestorskiej w sprawie celowości, zakresu i horyzontu czasowego realizacji zadania inwestycyjnego,
- umożliwienie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Celem w II ETAPIE STES jest:

- uściślenie zakresu rzeczowego i finansowego polegające na ustaleniu szczegółowych rozwiązań geometrycznych dróg, konstrukcji drogowych obiektów inżynierskich, granic terenowych zadania inwestycyjnego oraz przedmiaru robót i ich kosztorysu dla kluczowych elementów przedsięwzięcia,
- określenie wytycznych dla projektu budowlanego,
- wykonanie analizy wielokryterialnej umożliwiającej Zamawiającemu wybór najkorzystniejszych wariantów technicznych do dalszej realizacji.

Układ drogowy Gminy uzupełniają drogi wojewódzkie i powiatowe. Uzupełnieniem dróg wojewódzkich i powiatowych są drogi gminne znajdujące się w każdym sołectwie. W przeważającej większości są to drogi gruntowe i gruntowe ulepszone.

Na poziom emisji spalin, a w konsekwencji na stan powietrza atmosferycznego, wpływa dostępność do publicznych środków transportu oraz natężenie transportu indywidualnego. Aktualnie obserwuje się ogólną tendencję rezygnacji ze zbiorowego transportu pasażerskiego na rzecz transportu indywidualnego, ze wszystkimi negatywnymi skutkami tego stanu. Podanie ilości substancji emitowanych przez silniki pojazdów do atmosfery na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski jest trudne i obarczone błędem, ze względu na szereg zmiennych danych, takich jak: ilość pojazdów poruszających się po terenie Miasta i Gminy, trasą przelotową DK10, z podziałem na rodzaje pojazdów i rodzaje paliwa.

Zły stan techniczny dróg generuje większe koszty eksploatacji samochodów – przy jeździe na niskich biegach z prędkością 20÷30 km/h znacznie wzrasta zużycie paliwa oraz elementów zawieszenia pojazdów. Większe zużycie paliwa przekłada się bezpośrednio na wzrost emisji spalin. Z tego też względu modernizacja dróg na terenie Miasta i Gminy ma wpływ pośrednio na redukcję tzw. niskiej emisji.

W 2016 roku realizowane były na terenie Miasta i Gminy następujące przedsięwzięcia w zakresie budowy i remontów infrastruktury drogowej:

1. Szybka Kolej Metropolitalna w bydgosko - toruńskim obszarze metropolitalnym BIT-CITY oraz integracja systemów transportu miejskiego - budowa bezkolizyjnego przejazdu przez linię kolejową 018 wraz z przebudową infrastruktury towarzyszącej. II etap – budowa Punktu Obsługi Podróżnych,
 - W maju inwestycja uzyskała pozwolenie na użytkowanie wydane przez Kujawsko – Pomorski Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Bydgoszczy.
 - W ramach zadania wybudowano budynek o kubaturze 2 090,50 m³ i powierzchni użytkowej 255,83 m², zagospodarowano tereny przyległe, przebudowano infrastrukturę kolejową oraz wykonano 1.720 m² nawierzchni parkingu przy ul. Garbary. Wykonawcą robót była firma Ebud-Przemysłówka Sp. z o.o. z Bydgoszczy. Koszt prac wyniósł 17 mln zł brutto.
 - Zarządzanie obiektem zostało zlecone firmie LEDO z Bydgoszczy, za kwotę brutto ok. 3,6 tys. zł miesięcznie.
 - Dofinansowanie: kwota w wysokości ok. 29 mln zł z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, dla I i II etapu.
2. Przebudowa dróg gminnych ul. Lipowa, ul. Marsz. Józefa Piłsudskiego na odcinku od ul. Lipowej do ul. Tartacznej, ul. Sosnowa w Solcu Kujawskim,
 - W styczniu wydane zostało przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Bydgoszczy pozwolenie na użytkowanie dróg.
 - W ramach zadania przebudowano 1,9 km dróg gminnych, 3,08 km nawierzchni chodników, 1,35 km nawierzchni ścieżek rowerowych, 2,2 km kanalizacji deszczowej, 1,5 km sieci wodociągowej i 1,3 km kanalizacji sanitarnej. Zadanie realizowane było przez firmę BETPOL Sp. z o.o. z Bydgoszczy, za łączną kwotę brutto ok. 7,4 mln zł.
 - W maju i czerwcu wykonano przebudowę oświetlenia ul. Marsz. Józefa Piłsudskiego i ul. Lipowej przez firmę Instalatorstwo Elektryczne J. Paliwoda z Solca Kujawskiego, za kwotę brutto 7,5 tys. zł. oraz przebudowę przyłącza gazu w ul. Lipowej przez firmę WAMONT z Solca Kujawskiego za kwotę brutto ok. 3,1 tys. zł.
 - Dofinansowanie: kwota w wysokości 506 622,92 zł z Regionalnego Programu Operacyjnego.
3. Budowa pieszo-jezdni między ul. Prosta a ul. Błonie,
 - W marcu wydane zostało przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Bydgoszczy pozwolenie na użytkowanie pieszo-jezdni.
 - W ramach zadania utwardzono 363 m² jezdni z kostki betonowej na odcinku od ul. Błonie do posesji 52C + 39 m² wjazdu na drogę prywatną oraz wykonano kanalizację deszczową na całej długości łącznika Prosta-Błonie.
 - Zadanie realizowane było przez Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z Solca Kujawskiego, za kwotę brutto ok. 113 tys. zł.
 - Łączny koszt inwestycji wyniósł 124 971,75 zł, z czego udział finansowy mieszkańców posesji zlokalizowanych przy pieszo-jezdni wyniósł 45 419,20 zł.
4. Budowa ulicy Ogrodowej,
 - W kwietniu wydane zostało przez Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy pozwolenie na realizację inwestycji drogowej.

- Dofinansowanie: złożono wnioski do Wojewody Bydgoskiego o dofinansowanie zadania w ramach Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019. Wnioskowana dotacja (50% wartości zadania) – 2 033 680 zł. Po ocenie formalnej wnioski znalazły się na wstępnej liście rankingowej projektów ubiegających się o dofinansowanie.
- 5. Przebudowa ulicy Cichej,
 - W lipcu odbyło się uroczyste oddanie ulicy do użytku.
 - W ramach zadania wykonano nawierzchnię pieszo-jezdni o pow. 960 m² (dł. 143 mb.) wraz z odwodnieniem, nawierzchnię wjazdów o pow. 402 m² oraz nawierzchnię chodników o pow. 125 m².
 - Zadanie realizowane było przez firmę Roboty Ziemne, Budowlane i Drogowe z Własnym Transportem oraz Naprawa Sprzętu Tadeusz Szczepański z Solca Kujawskiego, za kwotę brutto ok. 308,6 tys. zł.
 - Dofinansowanie: zadanie było współfinansowane przez firmę SOLBET Sp. z o.o. z Solca Kujawskiego w wysokości 40% całkowitego kosztu zadania.
- 6. Przebudowa ulicy H. Sienkiewicza,
 - W październiku wydane zostało przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Bydgoszczy pozwolenie na użytkowanie drogi.
 - W ramach zadania wykonano nawierzchnię ulicy o pow. 529 m² (dł. 168 mb.), nawierzchnię chodników o pow. 51 m² oraz nawierzchnię parkingu od ul. Słowackiego o pow. 79 m².
 - Zadanie realizowane było przez Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z Solca Kujawskiego, za kwotę brutto ok. 143,3 tys. zł.
- 7. Budowa parkingu w rejonie skrzyżowania ul. H. Sawickiej z ul. Sienkiewicza,
 - W listopadzie wydane zostało przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Bydgoszczy pozwolenie na użytkowanie parkingu.
 - W ramach zadania wykonano nawierzchnię parkingu o pow. 350 m².
 - Zadanie realizowane było przez Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z Solca Kujawskiego, za kwotę brutto ok. 90 tys. zł.
- 8. Budowa parkingu przy ul. Garbary,
 - W grudniu zakończono opracowanie aktualizacji dokumentacji projektowo – kosztorysowej, za kwotę brutto ok. 10 tys. zł.

Ponadto, z spośród tzw. „działań nieinwestycyjnych” w 2016 roku zrealizowano:

1. W ramach interwencji przeprowadzono kontrole nieruchomości w sprawie przestrzeganiu przepisów ochrony środowiska, właściciele nieruchomości zostali pouczeni o szkodliwości spalania odpadów komunalnych, które powodują zagrożenie dla środowiska oraz dla życia i zdrowia ludzi.
2. Przygotowano sprawozdanie do Starosty Bydgoskiego w zakresie programu ochrony powietrza – realizacja zadań naprawczych za rok poprzedni.
3. Przygotowano sprawozdanie o emisji gazów cieplarnianych i innych substancji do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami.
4. Przygotowano sprawozdanie do Urzędu Marszałkowskiego w zakresie korzystania ze środowiska.

Emisja niezorganizowana

Do emisji niezorganizowanej zalicza się emisję zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza z obiektów powierzchniowych takich jak składowiska odpadów, oczyszczalnie ścieków, jak również emisję zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza bez pośrednictwa przeznaczonych do tego celu środków technicznych np. spawanie, czy lakierowanie wykonywane poza obrębem obiektów budowlanych, czy spalanie na powierzchni ziemi, jak wypalanie traw, itp.

W przypadku takich źródeł jak składowiska odpadów istotnym czynnikiem uciążliwości są substancje złowne (uciążliwość zapachowa niektórych instalacji). Oprócz wymienionych powyżej źródeł emisji substancji złownych w środowiskach wiejskich funkcjonować mogą również instalacje przeznaczone do chowu zwierząt wprowadzające do powietrza związki pochodzenia organicznego np. amoniak, siarkowodór, merkaptany. Na chwilę obecną nie ma podstaw prawnych do rozwiązywania problemu uciążliwości zapachowej niektórych typów działalności gospodarczej.

Zarówno emisję zorganizowaną jak i niezorganizowaną reguluje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r. Nr 16, poz. 87), w którym, m.in. określono:

- wartości odniesienia, wyrażone jako poziomy substancji w powietrzu, zróżnicowane dla:
 - terenu kraju, z wyłączeniem obszarów ochrony uzdrowiskowej,
 - obszarów ochrony uzdrowiskowej;
- warunki, w jakich ustala się wartości odniesienia, takie jak temperatura i ciśnienie;
- oznaczenie numeryczne substancji pozwalające na jednoznaczną jej identyfikację;
- okresy, dla których uśrednione są wartości odniesienia;
- warunki uznawania wartości odniesienia za dotrzymane;
- referencyjne metodyki modelowania poziomów substancji w powietrzu.

Emisja transgraniczna

Położenie Gminy Solec Kujawski wyklucza wpływ oraz emisję zanieczyszczeń z terenu oraz na teren innego kraju.

3.5 Hałas

Hałas jest nieodłącznym efektem rozwoju cywilizacji. Jest to każdy dźwięk, który w danych warunkach jest określany jako szkodliwy, uciążliwy lub przeszkadzający, niezależnie od jego parametrów fizycznych. Staje się on ważnym zagrożeniem ze względu na szczególny wpływ na jakość życia ludzkiego, przyczyniając się m.in. do określonych zaburzeń zdrowotnych, takich, jak ubytki słuchu, czy zaburzenia psychofizyczne. Ochrona przed hałasem polega na utrzymywaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego poziomu lub co najmniej na tym poziomie, a także na zmniejszaniu poziomu hałasu co najmniej do poziomu dopuszczalnego, w sytuacjach gdy nie jest on dotrzymany. Dopuszczalne poziomy hałasu wytwarzanego w środowisku przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami hałasu LAeqD i LAeqN, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby określono w tabeli nr 1 do Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz.826). Zgodnie z w/w rozporządzeniem terenami zagrożonymi hałasem są te tereny, na których przekroczona jest wartość progowa poziomu hałasu.

Art. 117 ustawy Prawo ochrony środowiska narzuca obowiązek wykonywania oceny stanu akustycznego aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tys. oraz terenów poza aglomeracjami położonych w zasięgu oddziaływania akustycznego dróg, linii kolejowych oraz lotnisk, których eksploatacja może spowodować negatywne oddziaływanie na znacznych obszarach, innych terenów wskazanych w powiatowych planach ochrony środowiska. Gmina Solec Kujawski nie jest objęta w/w obowiązkiem, gdyż w województwie kujawsko-pomorskim dotyczy on miast: Bydgoszcz, Toruń, Włocławek i Grudziądz.

Problemy związane ze stanem środowiska na terenie Gminy Solec Kujawski, w zakresie oddziaływań akustycznych, spowodowane są wieloma czynnikami, m.in. jakością sieci drogowej (hałas komunikacyjny), stopniem urbanizacji, koncentracją usług, występowaniem zakładów przemysłowych oraz rzemieślniczych w jednostkach zabudowy mieszkaniowej.

Hałas komunikacyjny

Hałas komunikacyjny, to hałas wytwarzany przez ruch drogowy, tramwajowy, kolejowy i lotniczy. Szczególnie narażone są tereny znajdujące się w pobliżu większych tras komunikacyjnych. Wynika to z dużej dynamiki wzrostu ilości środków transportu, zwłaszcza pojazdów samochodowych notowanego w ostatnich latach oraz wzmożonego ruchu tranzytowego (towarowego i osobowego) w komunikacji międzynarodowej.

Ważnym elementem wpływającym na poziom emitowanego hałasu jest rodzaj i stan techniczny nawierzchni dróg oraz organizacja ruchu. Nierówności nawierzchni powodują zwiększenie poziomu hałasu i wibracji, co szczególnie odczuwają mieszkańcy sąsiadujących z drogami domów. Brak autostrad i dróg ekspresowych powoduje, że cały ruch drogowy w województwie przejmują istniejąca sieć drogowa, której parametry i nawierzchnia nie są przystosowane do występującego obecnie natężenia ruchu.

Przez teren Gminy przebiega droga krajowa nr 10 Szczecin – Warszawa. Układ drogowy Gminy uzupełniają drogi

wojewódzkie, powiatowe oraz gminne. Układ linii autobusowych i komunikacja samochodowa indywidualna stanowią podstawowe systemy transportowe przewozów pasażerskich na terenie Gminy. Część dróg cechują niskie parametry techniczne i zły stan nawierzchni.

W celu poprawy warunków akustycznych przeprowadzono w ostatnich latach szereg działań polegających na modernizacji dróg, w tym:

- bezkolizyjny przejazd przez tory kolejowe Leśna – 23 Stycznia z nowym układem drogowym w ramach projektu BIT-CITY,
- budowa sieci dróg na terenie Parku Przemysłowego II etap - budowa nawierzchni na terenie w obrębie ulic: ul. Paryskiej, przedłużenie Unii Europejskiej, ul. Haskiej, ul. Rzymskiej,
- przebudowa dróg oraz prace modernizacyjne dróg z kanalizacją sanitarną i deszczową na Osiedlu Staromiejskim i Osiedlu Leśnym,
- przebudowa ulicy Lipowej,
- budowa ulicy marsz. J. Piłsudskiego na odcinku od ulicy od ulicy Tartacznej do ulicy Lipowej,
- przebudowa odcinka DW nr 249 tj. ul. 23 Stycznia,
- przebudowa ulicy Cichej,
- przebudowa ulicy H. Sienkiewicza.

Modernizacja dróg poprawiła bezpieczeństwo ruchu samochodowego i pieszego oraz usprawniła jego płynność. Poprawa stanu dróg gminnych wpłynęła również na zmniejszenie hałasu komunikacyjnego.

Ponadto zrealizowano inwestycje, których realizacja bezpośrednio lub pośrednio wpłynie pozytywnie na klimat akustyczny na terenie Gminy. Są to, m.in. zadania związane z:

- Utrzymaniem gminnych dróg gruntowych (równanie i zagęszczanie, uzupełnianie ubytków), którego łączny koszt wyniósł - 299 895,81 zł.
- Utrzymaniem gminnych dróg utwardzonych (uzupełnianie masy bitumicznej oraz miejscowe powierzchniowe utrwalenie nawierzchni), koszt zadania wyniósł 129 911,26 zł.
- Naprawami (za ogólną kwotę - 160 299,78 zł.):
 - chodników i dróg rowerowych m. in. przy Brukselskiej, św. Stanisława, ul. Żniwnej, Garbary, Bukowej, Kasztanowej, Placu Jana Pawła II oraz z remontem nawierzchni odcinka chodnika przy ul. ks. P. Skargi wraz z dostosowaniem przejścia dla pieszych,
 - jezdni bitumicznych: ul. Parkowej i Dworcowej, 22 Lipca, Garbary. ks. P. Skargi związanych z usunięciem spękań podłużnych i poprzecznych poprzez ich spoinowanie,
 - jezdni bitumicznych: ul. Powstańców, Garbary, Nadbornej, Średniej w zakresie miejscowego powierzchniowego utrwalaenia nawierzchni gryzami i emulsją,
- Koordynacją przebiegu akcji „Zima”, której koszt wyniósł 186 122,00 zł.
- Przygotowaniem organizacji ruchu drogowego, naprawą i uzupełnianiem znaków drogowych pionowych i poziomych, na co wydatkowano - 65 017,12 zł.

Ponadto, przewiduje się realizację projektu: „Dobrze zorganizowana komunikacja miejska” w ramach, którego zaplanowano: Wpisanie się w bilet metropolitalny, Uruchomienie komunikacji miejskiej, Kartę turysty uprawniająca do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską, Rowery miejskie, Utworzenie przystanku BIT – CITY przy Parku Przemysłowym, Uruchomienie Punktu Obsługi Podróżnych i dalsze zagospodarowanie terenu stacji w Solcu Kujawskim jako kontynuacja zadania związanego z BIT – CITY.

Problem uciążliwości hałasu kolejowego dotyczy jedynie tych terenów, gdzie linie kolejowe przebiegają przez tereny budownictwa mieszkaniowego, eksponowane na działanie hałasu. Przez Gminę przebiega linia kolejowa na trasie Kutno – Piła. Przeprowadzono rewitalizację linii (wymiana torowiska i podkładów, nowy tabór kolejowy - nowe składy kolejowe ELF produkcji PESA Bydgoszcz) co przyczyniło się do ograniczenia emisji hałasu.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy, czyli emitowany do środowiska hałas ze źródeł zlokalizowanych na terenach zakładów przemysłowych regulowany jest rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie

dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112).

Obecnie obowiązujące prawo ochrony środowiska skutecznie obliuguje zarówno duże, jak i małe zakłady do uzyskiwania stosowanych pozwoleń i to właśnie na tym etapie podmioty gospodarcze są mobilizowane do stosowania nowocześniejszych, bardziej przyjaznych dla środowiska technik, w celu dopełnienia obowiązku dotrzymania określonych w w/w rozporządzeniu dopuszczalnych poziomów hałasu, na terenach, gdzie takie poziomy zostały określone.

Według danych przedstawionych w Raporcie o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego w 2016 r. w dalszym ciągu obserwuje się powstawanie nowych, uciążliwych źródeł hałasu, pochodzących z niewielkich zakładów wytwórczych i rzemieślniczych zlokalizowanych wewnątrz osiedli mieszkaniowych. Istotny problem stanowią duże centra handlowe lokalizowane w pobliżu zabudowy mieszkaniowej. Nową uciążliwość stanowią farmy wiatrowe. Decyzję o lokalizacji tychże jednostek należy podejmować uwzględniając przede wszystkim wpływ na klimat akustyczny na terenach zabudowy mieszkaniowej. Klimat akustyczny wokół każdego zakładu przemysłowego zależy od wielu czynników, przede wszystkim od rodzaju, liczby oraz sposobu rozmieszczenia źródeł hałasu, stosowanej technologii produkcji, skuteczności zabezpieczeń akustycznych poszczególnych źródeł oraz ukształtowania i zagospodarowania terenu.

Uciążliwości hałasu pochodzące od źródeł przemysłowych w województwie kujawsko-pomorskim w przeciągu ostatniego dziesięciolecia zmniejszają się. Działania organów ochrony środowiska i postęp techniczny przyczyniają się do systematycznego likwidowania większości przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku.

3.6 Pola elektromagnetyczne

Do istotnych z punktu widzenia prawa ochrony środowiska źródeł emisji pól elektromagnetycznych zalicza się stacje i linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV lub wyższym oraz instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne.

W Gminie Solec Kujawski znaczącym źródłem emisji pola elektromagnetycznego jest uruchomione 4 września 1999 r. Radiowe Centrum Nadawcze z nadajnikiem o mocy 1000 KW i dwoma masztami radiowymi o wysokości 330 i 289 m, które emitują I Program Polskiego Radia. Źródłami promieniowania elektromagnetycznego znajdującymi się na terenie zakładu Polskie Radio S.A. z siedzibą w Warszawie, Oddział w Solcu Kujawskim są:

- nadajnik radiowy LW 225kHz,
- stacja bazowa telefonii komórkowej,
- rozdzielnia 15 kV.

Przez obszar Gminy biegną istniejące napowietrzne elektroenergetyczne linie przesyłowe:

- o napięciu 220kV relacji Pątnów - Jasiniec tor I,
- o napięciu 220kV relacji Pątnów - Jasiniec tor II.

Ponadto na terenie Gminy zlokalizowane są stacje bazowe telefonii komórkowej będące źródłami promieniowania elektromagnetycznego.

Prowadzony jest monitoring w zakresie promieniowania elektromagnetycznego. Przeprowadzona analiza wykazała, że średnio natężenie pola jest mniejsze 12 - krotnie od dopuszczalnego tj. 20 V/m.

Obecnie brak jest istotnych zagrożeń związanych z polem elektromagnetycznym.

3.7 Awarie przemysłowe i zarządzanie kryzysowe

Poważne awarie obejmują skutki dla środowiska powstałe w wyniku klęsk żywiołowych lub awarii przemysłowych i transportowych z udziałem niebezpiecznych substancji chemicznych. Zapobieganie poważnym awariom w odniesieniu do przemysłu wykorzystującego niebezpieczne substancje chemiczne ma ogromne znaczenie ekonomiczne i decyduje o jego wizerunku i akceptacji w społeczeństwie.

Na terenie Miasta i Gminy istnieją tereny zagrożone powodzią. Należą do nich:

a) Kompleks I Przyłubie – o powierzchni całkowitej 585 ha. Stan ostrzegawczy – 530 cm na wodowskazie w Toruniu osiąga rzędną 34,20 m n.p.m. i 32,90 m n.p.m. odpowiednio na początku i na końcu kompleksu, stan alarmowy –

650 cm na wodowskazie w Toruniu osiąga rzędną 35,30 m n.p.m. i 34,00 m n.p.m. odpowiednio na początku i na końcu kompleksu. W zasięgu ewentualnego zalewu znajduje się 22 zabudowań gospodarczych. Położone są one na pograniczu doliny wysoczyzny. W ostatnich latach wysokie wody nie zagrażały tym zabudowaniom. Ich położenie przy wysoczyźnie stwarza dobre warunki dostępu do nich w okresie ewentualnej powodzi na wypadek potrzeb ewakuacji.

b) Kompleks II Solec Kujawski - o powierzchni całkowitej 199 ha. Stan ostrzegawczy – 530 cm na wodowskazie w Toruniu i na Fordonie osiąga rzędną 32,50 m n.p.m. i 31,70 m n.p.m. odpowiednio na początku i na końcu kompleksu, stan alarmowy – 650 cm na wodowskazie w Toruniu i na Fordonie osiąga rzędną 33,60 m n.p.m. i 32,90 m n.p.m. odpowiednio na początku i na końcu kompleksu. W zasięgu ewentualnego zalewu znajduje się ok. 10 zabudowań gospodarczych oraz 12 ha zabudowy miasta Solec Kujawski położonych wzdłuż szosy Bydgoszcz-Toruń.

c) Nizina Łęgowo-Otorowo – teren zagrożony powodziami, chroniony wałem przeciwpowodziowym. Zasięg ewentualnego zalewu został ustalony na poziomie lustra wody miarodajnej 0,2% i układa się na rzędnej 35,50 m n.p.m.

Dla ochrony ww. terenów przed powodziami opracowany został w 2012 r. „Plan operacyjny ochrony przed powodzią Miasta i Gminy Solec Kujawski”.

Na terenie Miasta i Gminy poważne awarie mogą być związane z:

- transportem gazu (gazociąg średniego ciśnienia z kierunku Gniewkowa),
- transportem drogowym i kolejowym substancji niebezpiecznych,
- magazynowaniem i stosowaniem w instalacjach technologicznych substancji niebezpiecznych,
- magazynowaniem i dystrybucją produktów ropopochodnych,
- niewłaściwym postępowaniem z odpadami zawierającymi substancje niebezpieczne.

Zagrożenia toksycznymi środkami przemysłowymi wynikają z nagromadzenia i stosowania w licznych zakładach pracy województwa kujawsko – pomorskiego substancji niebezpiecznych – głównie chloru, amoniaku, fosgeny, dwutlenku siarki, produktów destylacji ropy naftowej, etanolu, gazu płynnego propan-butan. Awarie zbiorników magazynowych i instalacji technologicznych z substancjami niebezpiecznymi mogą spowodować zniszczenie życia biologicznego w zbiornikach wodnych, przenikanie tych substancji do gruntu i wód gruntowych. Zagrożenie środowiska odpadami zawierającymi związki toksyczne wynika z przejściowego składowania na terenie zakładów różnych odpadów niebezpiecznych, takich jak: pofenolowy siarczan sodu, odpady barwnikarskie, przepracowane oleje, lampy fluorescencyjne zawierające rtęć, akumulatory ołowiowe.

Na terenie Gminy nie znajdują się zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii.

W 2016 roku wiele uwagi poświęcono działaniom w zakresie zarządzania kryzysowego, bezpieczeństwa, spraw obronnych i obrony cywilnej:

1. Przeprowadzono treningi Systemu Wykrywania i Alarmowania, w których udział wzięli stały dyżur Burmistrza oraz stałe dyżury OC z zakładów pracy.
2. Wiele uwagi poświęcono zapewnieniu ładu, porządku i bezpieczeństwa mieszkańców. Szczególna rola przypadła Zespołowi „Bezpieczna Gmina”, który systematycznie analizował stan bezpieczeństwa i porządku. W minionym roku odbyły się cztery posiedzenia zespołu ds. wdrażania programu „Bezpieczna Gmina”, w trakcie których omawiano:
 - stan porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie Miasta i Gminy,
 - bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w drodze do i ze szkoły oraz w czasie pobytu na terenie placówki,
 - tematykę bezpiecznego wypoczynku w okresie wakacji letnich i zimowych,
 - problematykę działalności kuratorów sądowych pracujących na terenie Gminy.

4. Omówienie stanu realizacji przyjętych w Programie celów i działań ekologicznych w Mieście i Gminie Solec Kujawski

4.1 Edukacja ekologiczna

Gmina realizowała zadania z zakresu edukacji ekologicznej, której celem jest wykształcenie w społeczeństwie świadomości istnienia bezpośrednich związków pomiędzy stanem przyrody, a jakością życia a tym samym, zmobilizowanie ludzi do podjęcia działań na rzecz ochrony środowiska. Edukacja ekologiczna skierowana była w szczególności do dzieci i młodzieży.

Tematykę ekologiczną popularyzowano przez:

- zamieszczanie artykułów w soleckich „Wiadomościach z Ratusza” (Nr 269, 274, 275, 278, 282, 283, 286, 287, 289, 290, 292, 293) na temat m.in. zmian w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski, wysokości stawek i terminów wnoszenia opłat z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, informacji o podwyższeniu stawek za odpady dla mieszkańców, zmian w świadczeniu usług dodatkowych, sposobu segregacji odpadów, a także przeprowadzonych akcjach ekologicznych np. sprzątanie świata,
- zamieszczanie informacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na stronie internetowej Gminy: www.soleckujawski.pl oraz Biuletynie Informacji Publicznej: mst-solec-kujawski.rbip.mojregion.info/,
- kolportaż ulotek i plakatów o tematyce ekologicznej, w tym niskiej emisji.

Edukacja ekologiczna prowadzona była poprzez:

- festyn ekologiczny z okazji Dnia Ziemi w dniu 21.04.2016 r. w przedszkolu „Reksio”. Wychowankowie przedszkola malowali listy do ziemi, które przekazali rodzicom. Dzieci zwracały się do rodziców z prośbą o zachowanie dla przyszłych pokoleń czystego powietrza, czystej ziemi i wody. Były zabawy taneczne, gry ekologiczne i koło fortuny, które przeprowadził przedstawiciel Nadleśnictwa Solec Kujawski. Za dobrą odpowiedź związaną z ochroną środowiska dzieci otrzymywały nagrody. Referat Ochrony Środowiska i Rolnictwa tuż. Urzędu Miasta, przygotował kosz słodczy. Na zakończenie wszystkie dzieci wyruszyły na miasto w barwnym korowodzie przypominając o ochronie środowiska,
- festyn ekologiczny z okazji „Dnia Ziemi” organizowany przez Gimnazjum Publiczne nr 2,
- akcję „Sprzątanie ul. Sosnowej i terenów przyległych” – przeprowadzona została 16.04.2016 r., w której udział wzięli mieszkańcy ul. Sosnowej. Akcja sprzątania zakończyła się wspólnym ogniskiem i posadzeniem 3 sztuk drzew gatunku lipa drobnolistna przy ul. Lipowej,
- akcję „Sprzątanie Świata – 2016”, przeprowadzona została 23.09.2016 r., w której udział wzięli uczniowie ze szkół Solca Kujawskiego. Koszt zakupu worków i rękawic – 1 009,70 zł,
- gminny konkurs plastyczno – literacki dla dzieci i młodzieży p.n. „Zwierzę nie jest rzeczą”. Podsumowanie konkursu i wręczenie nagród odbyło się w dniu 14.10.2016r. na Pikniku organizowanym przy udziale Osiedla Toruńskiego. Gmina ufundowała nagrody na kwotę 597,47 zł,
- wystawę fotograficzną jeży, pogadankę na temat ochrony jeży, sposobu postępowania w przypadku znalezienia chorych, poranionych lub potraconych jeży oraz druk plakatów. Powyższe działania przeprowadził Azyl dla Jeży „Jeżyniec” w Solcu Kujawskim w ramach obchodów „Dnia Jeża” przy udziale Gminy oraz Nadleśnictwa Solec Kujawski na Pikniku Rodzinnym na Osiedlu Leśnym i Osiedlu Toruńskim. Gmina sfinansowała koszt wydruku plakatów oraz zapinek z nadrukiem jeża (rozdawane podczas spotkań z dziećmi) na kwotę 2 891,69,00 zł,
- „Odzyskujemy plastikowe nakrętki” ogłoszonym przez Burmistrza Miasta i Gminy Solec Kujawski i firmę TPP Thermoplastics Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Solcu Kujawskim dla przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjum. Ogółem od września 2015 r. do maja 2016 r. zebrano 6 001,79 kg, z czego szkoły zebrały 4 334,90 kg, a przedszkola 1 666,89 kg plastikowych nakrętek.
- przekazanie dla przedszkoli i szkół: karmników wraz z karmą i kulami tłuszczowymi. Koszt zakupu – 395,40 zł,
- szkolenie dla Kół Gospodyń Wiejskich w zakresie techniki zdobniczej "Decoupage na szkło", zorganizowane w dniu 15.11.2016 r. w świetlicy wiejskiej "Jagódka" przez Urząd Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim. Udział wzięło 36 osób, a szkolenie zorganizowano w ramach rozwijania aktywności osób związanych z rolnictwem. Koszt szkolenia – 2 500,00 zł.

Skuteczna egzekucja prawa w zakresie ochrony środowiska

Najczęstsze naruszenia łamania przepisów z zakresu ochrony środowiska dotyczyły gospodarki odpadami, utrzymania czystości i porządku oraz sprawowania właściwej opieki nad zwierzętami.

W ramach nadzorowania systemu gospodarki odpadami przeprowadzono 13 kontroli na terenach zamieszkałych i na terenach, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (małe sklepiki, prywatne tereny) i 4 kontrole w dużych zakładach (Park Przemysłowy, ROD i markety) pod względem zgodności zadeklarowanych ilości pojemników ze stanem faktycznym. Ponadto przeprowadzono oględziny na nieruchomościach prywatnych i osiedlach, w odpowiedzi na problemy zgłaszane przez mieszkańców lub podmiot odbierający odpady na terenie Gminy.

W sprawach nieprawidłowo prowadzonej segregacji lub składowania odpadów komunalnych w miejscach do tego nieprzeznaczonych wystosowano pisma do osób fizycznych i prawnych oraz przeprowadzono ponowne wizje kontrolne.

W styczniu 2016 r. (w czerwcu ponowne wezwania) wysłano do właścicieli nieruchomości z możliwością podłączenia do istniejącej sieci kanalizacyjnej 39 wezwań w załączeniu z oświadczeniem o planowanym terminie wykonania przyłączenia nieruchomości do kanalizacji sanitarnej. Cztery nieruchomości mają podłączenia do kanalizacji. Wszystkie wezwania zostały dostarczone za potwierdzeniem odbioru, nie wszyscy złożyli oświadczenia.

W celu bieżącego rozpatrywania kwestii związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami i gospodarki ściekowej Gmina zorganizowała 2 spotkania (31.03.2016 r. i 23.08.2016 r.) z przedstawicielami ogrodów działkowych. Podczas spotkań poruszane były sprawy:

- zmiany regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy,
- ewidencji szamb i systematycznego opróżniania zbiorników bezodpływowych,
- przyłączania do sieci kanalizacyjnej ogrodów działkowych.

Do 3 właścicieli nieruchomości jednorodzinnych skierowano pisma informujące o przestrzeganiu prawidłowych zasad palenia w piecach.

4.2 Planowanie przestrzenne

Realizowano uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska, współdziałanie z organami ochrony środowiska przy realizacji przedsięwzięć znacząco oddziaływujących na środowisko.

W 2016 roku sporządzone zostało Opracowanie ekofizjograficzne do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Solec Kujawski w części obrębów geodezyjnych: Przyłubie, Wypaleniska, Makowiska, Otorowo. Opracowanie jest częścią procedury planistycznej sporządzania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Solec Kujawski w części obrębów geodezyjnych: Przyłubie, Wypaleniska, Makowiska, Otorowo. Podstawą prawną niniejszego opracowania jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. z 2003r. Nr 155, poz. 1298). Opracowanie przygotowano zgodnie z zakresem tematycznym zawartym w treści ww. rozporządzenia.

W roku 2016 Urząd Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim wydał:

1. Podsumowanie do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Solec Kujawski (Uchwała Nr XIV/133/16 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 18 marca 2016r.) - zostało sporządzone na podstawie Ustawy z dnia 03 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r. poz. 1235 ze zm.) w szczególności art. 55 ust. 3, który zawiera zakres podsumowania.
2. Uzasadnienie dotyczące zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Solec Kujawski - uchwała Nr XIV/133/16 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 18 marca 2016r. - zgodnie z art. 42 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r. poz. 1235 ze zm.) - zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy jest dokumentem planistycznym, określającym politykę jej rozwoju przestrzennego. Studium nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Studium jest prawem wewnętrznym wiążącym władzę oraz podporządkowane jej organy i jednostki, w podejmowanych decyzjach w zakresie działań dotyczących polityki przestrzennej Gminy dla realizacji określonych celów.

4.3 Ochrona przyrody i krajobrazu

Założono i utrzymywano zieleńce przy ulicach oraz przy obiektach, takich jak: szkoła, przedszkole, blok socjalny. Wsadzano kwiaty, drzewa liściaste, krzewy liściaste i iglaste.

W 2016 roku:

1. Kwiatami jednorocznymi obsadzono donice i rabaty kwiatowe w ilości: 7 118 szt. kwiatów o wartości 20 966,00 zł (+ koszt nasadzenia – 3 054,20 zł).
2. Według własnego projektu:
 - zagospodarowano łącznik przy ul. Prostej i ul. Ugory, gdzie założono 372 m² trawnika, posadzono 11 szt. drzew liściastych, 8 szt. krzewów liściastych oraz przesadzono 15 szt. krzewów liściastych. Całkowity koszt założenia zieleni wyniósł 5 656,00 zł (koszt materiału + robocizna).
 - zagospodarowano pas drogowy przy ul. Lipowej, gdzie założono 5500 m² trawnika, posadzono 17 szt. drzew liściastych. Całkowity koszt założenia zieleni wyniósł 39 845,00 zł (koszt materiału + robocizna).
 - zagospodarowano pas drogowy przy ul. marsz. J. Piłsudskiego, gdzie założono 513 m² trawnika, posadzono 21 szt. drzew liściastych, 1 780 szt. krzewów liściastych. Całkowity koszt założenia zieleni wyniósł 46 257,00 zł (koszt zakupu materiału + robocizna, roboty agrotechniczne i ściółkowanie mat. roślinnego), z czego część mat. roślinnego została zakupiona w ramach pozyskanej dotacji z WFOŚiGW w Toruniu w kwocie 15 000 zł na przedsięwzięcie pn.: „Zadrzewienie i zakrzewienie Miasta i Gminy Solec Kujawski” w 2016 r.
 - zagospodarowano pas drogowy ul. Dworcowej 5a, gdzie posadzono 145 szt. krzewów liściastych. Całkowity koszt założenia zieleni wyniósł 3 100,20 zł (koszt zakupu materiału + robocizna, roboty agrotechniczne i ściółkowanie mat. roślinnego), z czego część mat. roślinnego została zakupiona w ramach pozyskanej dotacji z WFOŚiGW w Toruniu w kwocie 15 000 zł na przedsięwzięcie pn.: „Zadrzewienie i zakrzewienie Miasta i Gminy Solec Kujawski” w 2016 r.
 - zagospodarowano pas drogowy ul. Bojowników o Wolność i Demokrację, gdzie założono 432 m² trawnika oraz posadzono 560 szt. roślin cebulowych i 150 szt. bylin. Całkowity koszt założenia zieleni wyniósł 5 111,00 zł (koszt materiału + robocizna).
 - zagospodarowano dalszą część pasa drogowego ul. 23 Stycznia - posadzono 6 szt. drzew liściastych, 204 szt. krzewów liściastych, 123 szt. krzewów iglastych oraz 80 szt. bylin. Całkowity koszt założenia zieleni wyniósł 15 517,00 zł (koszt zakupu materiału + robocizna, roboty agrotechniczne i ściółkowanie mat. roślinnego).
 - założono trawniki darniowe na skarpach przy wiadukcie, koszt zadania to 4 380,00 zł.

Ponadto:

- uzupełniono ubytki roślinności w pasie drogowym ul. Sportowej, Wolności i J. Słowackiego, gdzie posadzono łącznie - 120 szt. krzewów liściastych, 12 szt. krzewów iglastych - koszt zakupu materiału + robocizna, roboty agrotechniczne - wyniosły 2 538,00 zł.
- posadzono łącznie 12 drzew liściastych /parking przy ul. 29 Listopada, ul. Leśna przy wiadukcie, ul. Akacja/ – koszt zakupu materiału + robocizna to 4 245,00 zł.
- posadzono w pasie drogowym ul. Toruńskiej, Granicznej, Boh Września, Żwirki i Wigury, Akacja/ – łącznie 75 szt. drzew liściastych, gdzie koszt zakupu materiału + robocizna wyniósł 28 175,00 zł.

Na terenie miasta wycięto 78 szt. drzew na kwotę 11 600,00 zł, prześwietlono 342 szt. drzew na kwotę 13 830,00 zł (+ wywóz drewna – 1 520,00 zł) oraz sfrezowano 35 szt. pni drzew - wartość prac 1 750,00 zł.

Przeprowadzono akcję zwalczania szrotówka kasztanowcowiaczka poprzez 3-krotne założenie pułapek lepowych na drzewach kasztanowca rosnących na terenach publicznych. Koszt zabiegu – 7 470,00 zł. Zabiegiem objęto 83 szt.

drzew kasztanowca. Poza tym właścicielom drzew kasztanowców na gruntach prywatnych przekazano – 60 szt. pułapek feromonowych do samodzielnego montażu.

W ramach miesięcznej pielęgnacji drzew młodych po posadzeniu przeprowadzono nawożenie dokorzeniowe – ilość drzew objęta zabiegiem – 354 szt.

W 2016 roku zakupiono:

- 6 koszy ulicznych o wartości 3 321,00 zł,
- 22 ławki pomorskie o wartości 12 054,00 zł,
- 12 donic kwiatowych o wartości 18 191,70 zł,
- 3 stojaki rowerowe o wartości 2 669,10 zł,
- 2 kurtyny wodne – o wartości 5 904,00 zł.

Ponadto:

- Opracowano do dokumentacji przetargowej kosztorys i zakres robót w zakresie utrzymania zieleni miejskiej w 2016 r.
- Przeprowadzono 2 zapytania ofertowe, w wyniku których wybrano dostawców kwiatów na 2017 r., oraz dostawcę drzew, krzewów ozdobnych oraz bylin przeznaczonych do urządzania zieleni miejskiej w 2017 r.
- Złożono wnioski w WFOŚiGW w Toruniu o przydzielenie dotacji na zadanie pn. „Zadrzewienie i zakrzewienie miasta i gminy Solec Kujawski” w 2017 roku.

4.4 Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

Gospodarka leśna w lasach prowadzona jest przy pomocy operatów urządzenia lasu. Przepisy ustawy o lasach przewidują wykonanie następujących operatów:

- planów urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa;
- uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa oraz dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa;
- inwentaryzacji stanu lasów dla lasów rozdrobnionych, o powierzchni do 10 [ha] niestanowiących własności Skarbu Państwa.

Powyższe operaty urządzenia lasu zawierają między innymi następujące informacje:

- powierzchnie poszczególnych drzewostanów, gruntów przejściowo pozbawionych roślinności leśnej, a także gruntów przeznaczonych do zalesienia,
- informacje dotyczące gatunku głównego, jego wieku i bonitacji, miąższości i zadrzewieniu drzewostanu,
- o siedliskowym typie lasu i typie drzewostanu,
- o wskazaniach z zakresu gospodarki leśnej dotyczących użytkowania rębne, zwłaszcza z zakresu przebudowy drzewostanów, użytkowania przedrębne oraz odnowienia pielęgnowania i ochrony lasu, określanych szacunkowo z uwzględnieniem warunków obowiązujących przy sporządzaniu uproszczonego planu urządzenia lasu,
- o kategorii ochronności w przypadku lasu ochronnego.

W 2016 roku kontynuowano opiniowanie dzierżawy obwodów łowieckich położonych na terenie Gminy Solec Kujawski.

Gospodarka leśna w lasach prowadzona jest w oparciu o zapisy zawarte w dokumentacji urządzeniowej. Nadleśnictwo Solec Kujawski na bieżąco realizuje zadania w dziedzinie ekologii, ochrony przyrody i ochrony środowiska.

Współpraca ze służbą leśną polega m.in. na:

- sprawowaniu przez służbę leśną nadzoru i udzielaniu Gminie porad dotyczących gospodarki leśnej,
- zgłaszaniu i prowadzeniu postępowania w sprawie nielegalnej wycinki drzew.

4.5 Ochrona powierzchni ziemi i gleb

W roku 2016 na obszarze Gminy Solec Kujawski w zboczu doliny Wisły nie doszło do uruchomienia zjawisk osuwiskowych (wynika to z budowy geologicznej zbocza oraz jego ustabilizowania roślinnością).

W 2016 roku prowadzona była kontrola i ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz oczyszczalni przydomowych, zgodnie z informacją podaną w punkcie 3.2.4. Planowane działania w kierunku przymuszenia do podłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej:

1. Kontrole realizacji podłączenia.
2. Wizje w terenie na nieruchomościach, które nie złożyły oświadczeń w terminie i ponowne wezwanie do złożenia oświadczeń.
3. Zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie nakazania obowiązku przyłączenia do sieci kanalizacyjnej.
4. Zawiadomienie o zakończeniu postępowania administracyjnego ww. sprawie.
5. Wydanie decyzji nakazującej wykonanie obowiązku przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej.
6. Jeżeli właściciel nieruchomości nie zastosuje się do ww. decyzji nastąpi przymuszenie poprzez nałożenie kary grzywny.
7. Wykonanie zastępcze w miarę możliwości posiadanych zasobów finansowych Gminy.

Punkty 1, 2 i 3 zostały zrealizowane.

W 2016 roku prowadzona była również likwidacja tzw. „dzikich wysypisk”, zgodnie z informacją podaną w punkcie 4.15.

Realizacja zadań w zakresie rekultywacji terenów zdegradowanych.

Rekultywacja składowiska odpadów

W roku 2016 nie były prowadzone działania w zakresie rekultywacji składowiska odpadów.

Rekultywacja terenów przemysłowych po PP Nasycalnia Podkładów Kolejowych

Zadanie zostało zakończone we wrześniu 2016 r.

W ramach zadania zrekultywowano 16,44 ha terenów przemysłowych.

W grudniu inwestycja została skontrolowana przez instytucję wdrażającą projekt tj. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z Torunia. Dofinansowanie: z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Kwota dofinansowania z Funduszu Spójności – ok. 9 mln zł.

Teren wyrobiska poeksploatacyjnego – złoż Makowiska II

Firma RECCON S.A. prowadzi działalność w zakresie odzysku odpadów innych niż niebezpieczne na terenie wyrobiska poeksploatacyjnego – złoż Makowiska II na działkach oznaczonych nr ew. 112, 113, 114 w miejscowości Makowiska, gm. Solec Kujawski.

Gmina Solec Kujawski w styczniu 2013 r. wystąpiła z wnioskiem do Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego o cofnięcie firmie RECCON w trybie art. 47 ust. 2 ustawy o odpadach decyzji Starosty Bydgoskiego z dnia 13.08.2010 r. znak: OŚ.VII.7623/5/2010, zmienionej decyzją z dnia 29.11.2010 r. OŚ.VII.7623/8/2010, zmienionej decyzją z dnia 31.10.2011 r. OŚ-VII.6233.66.2011 na prowadzenie działalności w zakresie odzysku odpadów innych niż niebezpieczne na terenie wyrobiska poeksploatacyjnego – złoż Makowiska II.

Pismem z dnia 18.12.2014 r. Gmina po raz kolejny zwróciła się do Urzędu Marszałkowskiego z zapytaniem na jakim etapie jest prowadzone postępowanie administracyjne. Pismem z dnia 19.12.2014 r. Urząd Marszałkowski wystąpił z prośbą do WIOŚ w Bydgoszczy o przeprowadzenie kontroli przestrzegania decyzji ustalających warunki użytkowania środowiska przez Spółkę RECCON.

Decyzją znak:Ś.G.I.7244.24.2013.TW z dnia 01.03.2016 r. Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego umorzył postępowanie wszczęte z urzędu w dniu 16 września 2013 r.

Dnia 14 lipca 2015 r. w tut. urzędzie odbyło się spotkanie z przedstawicielami zaproszonych instytucji dotyczące postępowania wyjaśniającego w sprawie zwożenia i składowania odpadów na terenie wyrobiska poeksploatacyjnego po złożu „Makowiska II” w miejscowości Makowiska, Gmina Solec Kujawski. Na spotkaniu ustalono, m.in. że Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wykona badania wody w miejscowości Wypaleniska, Gmina Solec Kujawski zgłosi do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy szkodę w środowisku, a Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy wykona badania wody z własnych ujęć najbliższej położonych domostw.

Pismem z dnia 10.08.2015 r. Gmina zgłosiła do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku. W/w organ w Bydgoszczy pismem z dnia 4 września 2015 r. wystąpił do RECCON-u, WIOŚ i Marszałka z prośbą o dostarczenie korespondencji będącej w posiadaniu w/w jednostek. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismem z dnia 01.09.2015 r. przekazał sprawozdanie z badań wody w miejscowości Wypaleniska ze źródła oraz w zasilanym przez nie cieku na wysokości fermy drobiu – próbki pobrano 20 lipca 2015 r. Badania wskazują na podwyższone stężenie wapnia, żelaza ogólnego i manganu (na poziomie II klasy jakości). W próbce pobranej z rowu, stężenie ortofosforanów rozpuszczonych oraz fenoli lotnych było poniżej II klasy jakości, koncentracja żelaza ogólnego i manganu wskazywała na II klasę, a pozostałe analizowane substancje kwalifikowały badane wody do I klasy jakości.

Dnia 23.09.2015 r. na zlecenie Gminy Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Bydgoszczy pobrała próbki wody z trzech indywidualnych ujęć wody. Woda w badanym zakresie mikrobiologicznym odpowiada wymogom rozporządzenia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Natomiast woda w badanym zakresie fizykochemicznym nie odpowiada wymogom ww. rozporządzenia. Po przeanalizowaniu ryzyka zdrowotnego, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy stwierdził, że woda nadaje się do spożycia warunkowo. Przekroczenie wartości żelaza i manganu może niekorzystnie wpływać na barwę lub mętność wody, jednak nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismem z dnia 06.02.2015 r. zwrócił się do Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy o dostarczenie wyników badań wód podziemnych z 3 piezometrów, wykonanych w ramach systemu monitoringu wód podziemnych w rejonie rekultywowanego wyrobiska. Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy pismem z dnia 20.02.2015 r. przekazało posiadane wyniki badań do RDOŚ z 2012 r., jednocześnie informując, że zapis w decyzji obligował Spółkę RECCON jedynie do prowadzenia monitoringu wód podziemnych. Nie obligował do systematycznego przedkładania wyników takich badań do Starostwa. Ponadto w piśmie zwrócono uwagę na fakt, że zezwolenia na odzysk odpadów wydane na podstawie przepisów dotychczasowych zachowują ważność na czas na jaki zostały wydane, nie dłużej jednak niż przez trzy lata od wejścia w życie nowej ustawy (tj. do dnia 22.01.2016 r.).

RDOŚ w Bydgoszczy w piśmie z dnia 15.03.2016 r. skierowanym do Prezesa Zarządu Reccon S.A. poinformował, że analiza niepełnych przedłożonych przez w/w firmę wyników badań wskazuje na stale rosnącą zawartość związków rtęci w wodach pobranych z piezometru P2, zlokalizowanego we wschodniej części rekultywowanego wyrobiska. Rtęć jest pierwiastkiem, który wraz z jego wszystkimi związkami wskazuje dużą toksyczność oraz zdolność kumulowania w organizmie ludzkim, a związki rtęci zawarte w wodach mają ujemny wpływ na przebieg samooczyszczania wód wskutek hamowania procesów biochemicznych. Działalność w zakresie przetwarzania odpadów w miejscowości Makowiska realizowana była w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej i w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 138 (gdzie występuje poziom wodonośny o znaczeniu użytkowym dla indywidualnych ujęć wody pitnej w miejscowości Otorowo-Makowiska).

Gmina Solec Kujawski, 13.04.2016 r. ponownie zawiadomiła Prokuraturę Rejonową w Bydgoszczy o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Starosta Bydgoski pismem z dnia 27.04.2016 r. wezwał Firmę Recon S.A. do złożenia pisemnej informacji w sprawie dalszego sposobu prowadzenia prac rekultywacyjnych i ich zakresu.

RDOŚ w Bydgoszczy pismem z dnia 6.05.2016 r. wszczął postępowanie w sprawie zanieczyszczenia wód gruntowych na terenie wyrobiska.

Prokuratura Rejonowa Bydgoszcz Południe w Bydgoszczy pismem z dnia 23.05.2016 r. zawiadomiła o wszczęciu śledztwa w sprawie niezgodnego z zezwoleniem Starosty Bydgoskiego składowania odpadów w okresie od marca 2011 r. – do kwietnia 2016 r. w wyrobisku we wsi Makowiska.

W ramach prowadzonego śledztwa 8.07.2016 r. odbyło się przesłuchanie pracownika urzędu.

RDOŚ w Bydgoszczy pismem z dnia 11.07.2016 r. wezwał Recon S.A. do przedłożenia wyników badań monitoringu środowiskowego za I i II kwartał 2016 r. oraz do przedłożenia wniosku o uzgodnienie warunków działań naprawczych wraz z projektem planu remediacji dla przedmiotowego terenu w terminie do 30.09.2016 r.

Starosta Bydgoski pismem z dnia 27.07.2016 r. wezwał firmę Recon S.A. do złożenia wniosku o zmianę decyzji w zakresie dalszego sposobu prowadzenia prac rekultywacyjnych – w związku z wygaśnięciem decyzji z mocy prawa.

RDOŚ w Bydgoszczy pismem z dnia 7.09.2016 r. wyznaczył nowy termin załatwienia sprawy do dnia 6 grudnia 2016 r. (do czasu przedłożenia przez RECCON S.A. wniosku o uzgodnienie działań naprawczych wraz z projektem planu remediacji), o powyższym został poinformowany sołtys wsi Otorowo – Makowiska.

Prokuratura Rejonowa Bydgoszcz-Południe postanowieniem z dnia 30.12.2016 r. umorzyła śledztwo w sprawie niezgodnego z zezwoleniem Starosty Bydgoskiego składowania odpadów w położonym we wsi Makowiska wyrobisku poeksploatacyjnym w sposób stanowiący zagrożenie życia i zdrowia człowieka oraz powodujący obniżenie jakości wody, powietrza i powierzchni ziemi.

Gmina Solec Kujawski 12.01.2017 r. złożyła do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy zażalenie na postanowienie o umorzeniu śledztwa.

Prokuratura Rejonowa w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 01.02.2017 r. uwzględniła zażalenie złożone przez Burmistrza Miasta i Gminy Solec Kujawski na postanowienie o umorzeniu śledztwa z dnia 30.12.2016 r.

4.6 Ochrona zasobów kopalin

W 2016 roku Gmina prowadziła kontrole z zakresu posiadanych pozwoleń przez podmioty eksploatujące kopaliny, w kierunku ewentualnej eliminacji nielegalnej eksploatacji kopalin.

4.7 Materiałochłonność, wodochłonność, energochłonność i odpadowość

Do działań w zakresie podnoszenia oszczędności materiałów, wody, energii i zmniejszania ilości odpadów należą:

- działania edukacyjne (oszczędność wody i energii, gospodarka odpadami),
- zakładanie oddzielnych wodomierzy do podlewania ogrodów,
- wcielanie w życie założeń Projektu założeń do planu zaopatrzenia Gminy w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” oraz „Programu wykorzystania lokalnych zasobów energii odnawialnej gminy”,
- wprowadzenie obowiązku posiadania liczników do poboru wody z sieci, usuwanie awarii i nieszczelności sieci i urządzeń wodnych,
- wymiany lamp oświetlenia ulicznego na energooszczędne,
- instalowanie przez mieszkańców instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii np. pompy ciepła.

4.8 Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i skutkami suszy

W ramach nadzoru nad prawidłową gospodarką ściekową na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski wzywano mieszkańców do przedstawienia umów zawartych z zakładami posiadającymi zezwolenie na wykonanie usług usuwania nieczystości płynnych oraz ostatnich rachunków potwierdzających ich wywóz z posesji.

Gmina Solec Kujawski ma opracowany i zatwierdzony przez Starostę Bydgoskiego Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego, w skład którego wchodzi:

- plan ochrony zabytków Miasta i Gminy Solec Kujawski na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowej,
- plan ewakuacji (przyjęcia) ludności II stopnia Gminy Solec Kujawski,
- plan operacyjny ochrony przed powodzią Gminy Solec Kujawski,
- gminny plan dystrybucji preparatu jodowego w postaci tabletek jodowych.

W 2016 roku na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski przeprowadzono szereg działań w zakresie zarządzania kryzysowego, bezpieczeństwa, spraw obronnych i obrony cywilnej. Informacje na ten temat zawarto w punkcie 3.7.

Bieżąca konserwacja rowów i urządzeń melioracyjnych

Na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski konserwacją urządzeń melioracji szczegółowej zajmuje się Gminna Spółka Wodna. Gmina konserwuje rowy nie ujęte w ewidencji GSW, a przebiegające przez grunty gminne (przy ul. Lipowej, Toruńskiej i na Osiedlu Toruńskim). Ponadto Gmina udziela Gminnej Spółce Wodnej pomocy rzeczowej w postaci bieżącej konserwacji cieków.

W roku 2016 zrealizowano:

1. Na wniosek Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego we współpracy z Gminą Bydgoszcz zaktualizowano projekt Aglomeracji Bydgoszcz, w ramach prawidłowej realizacji inwestycji związanych z gospodarką ściekową. Podjęte działania wynikają z podstawowych zadań Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych polegających na racjonalnym kształtowaniu i ochronie zasobów wodnych.
2. Przeprowadzono czyszczenie i konserwację urządzenia melioracji szczegółowej – rowu przebiegającego przez grunty gminne przy ul. Toruńskiej i na Osiedlu Toruńskim w Solcu Kujawskim.

Zestawienie wykonanych prac konserwacyjnych na urządzeniach melioracji szczegółowej w 2016 r. w Solcu Kujawskim ilustruje poniższa tabela.

Tabela nr 4.8-1 Wykonane w 2016 r. prace konserwacyjne na urządzeniach melioracji szczegółowej

Lata	Długość rowów na których wykonano prace konserwacyjne oraz nakłady finansowe przez GSW	Długość rowów, na których wykonano prace konserwacyjne oraz nakłady finansowe przez UMiG dla GSW	Długość rowów na których wykonano prace konserwacyjne oraz nakłady finansowe – rowy nie objęte ewidencją GSW	Razem
1	2	3	4	5
2016	22,8 km	1,695 km	0,625 km	23,87 km
	72 951 zł	3 000 zł (dotacja)	4 901,14 zł	801 852,14 zł

4.9 Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych

Na terenie powiatu bydgoskiego w zakresie odnawialnych źródeł energii:

- przyjmowano zgłoszenia projektów robót geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych dla potrzeb montażu pionowych kolektorów do poboru ciepła Ziemi,
- przyjmowano dokumentację z wykonania otworów wiertniczych do poboru ciepła Ziemi.

Realizowano wspieranie budowy nowych instalacji OZE, w tym zapewniających udział biokomponentów w rynku paliw ciekłych.

Zgodnie z „Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Solec Kujawski” na terenie Miasta i Gminy źródłem odnawialnym energii jest przede wszystkim energia słońca, wykorzystywana do ogrzewania pomieszczeń. Ponadto od kilku lat na terenie Gminy funkcjonują 2 elektrownie wiatrowe o mocy 2 x 0,8 MW, należące do firmy SOLBET.

Jednym z celów określonych w „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2014-2020 (+)” jest: Cel operacyjny Bezpieczna Gmina, w ramach którego przewidziane są działania w zakresie wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii i zmniejszenie emisji CO₂ poprzez system termomodernizacji budynków. W ramach tego działania w 2016 r. wykonano szereg audytów energetycznych obiektów budowlanych, w których przeanalizowano możliwości zastosowania i odpowiednio zaproponowano wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Obiektami tymi były:

1. Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych przy ul. 23 Stycznia 13,
2. Świetlica „Jagódka” przy ul. Kujawskiej,
3. Urząd Miasta i Gminy - budynek B,
4. Budynek przy ul. Kościuszki 12,
5. Budynek przy ul. Bydgoskiej 11,
6. Budynek przy Placu Jana Pawła II 4.

W latach następnych przewidziana jest realizacja termomodernizacji budynków i zastosowania w nich odnawialnych źródeł energii.

Planowana budowa stopnia wodnego na Wiśle to krok do wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie Miasta i Gminy. W 2015 r. zgłoszono do Aktualizacji Planu Gospodarki Wodami opracowywanego przez Krajowy Zarząd Dróg Wodnych inwestycję polegającą na Budowie stopnia wodnego wraz z przeprawą drogową i z wykorzystaniem energii wodnej na rz. Wiśle w m. Przyłubie Gmina Solec Kujawski.

4.10 Poprawa jakości wód

Jedno z głównych źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych stanowią przede wszystkim ścieki opadowe z terenów przemysłowych, miejskich oraz ciągów komunikacyjnych.

Systemem kanałów deszczowych zbierane są wody opadowe z utwardzonych ciągów komunikacyjnych oraz terenów przyległych miejskich i przemysłowych. Zebrane ścieki opadowe są podczyszczane i poprzez istniejące rowy odprowadzane do Wisły.

Źródłami zanieczyszczenia wód mogą być także ścieki komunalne, wydostające się z nieszczelnych szamb lub wylewane do rowów.

Do właścicieli nieruchomości położonych na terenach skanalizowanych wystosowano pisma przypominające o obowiązku podłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej. Właściciele nieruchomości nie podłączonych do kanalizacji sanitarnej wezwano do przedstawienia umów zawartych z zakładami posiadającymi zezwolenie na wykonanie usług usuwania nieczystości płynnych oraz ostatnich rachunków potwierdzających ich wywóz z posesji. Dla rolników z terenu Gminy przeprowadzono szkolenia z zakresu Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej. Dwa razy w roku ZGK Sp. z o.o. prowadzi badania odprowadzanych wód opadowych na zawartość zawiesin ogólnych i substancji ekstrahujących się eterem naftowym.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, prowadzona jest ewidencja zbiorników bezodpływowych. Dane dotyczące liczby szamb oraz długości sieci kanalizacyjnej przedstawiono w punkcie 3.2.4.

W przypadku wody przeznaczonej do spożycia, w 2016 roku realizowano modernizację hydroforni w miejscowości Rudy. Szczegółowe informacje przedstawiono w punkcie 3.2.3.

4.11 Poprawa jakości powietrza atmosferycznego

W ramach zadań określonych w Programie Ochrony Powietrza, w roku 2016 zrealizowano następujące działania związane z przebudową i utrzymaniem dobrego stanu dróg, według informacji zawartych w punkcie 3.4, a także prac związanych z zagospodarowaniem zielenią:

1. Przebudowa ulicy Lipowej i Kujawskiej. Opis wykonanych prac – zagospodarowanie zielenią terenu objętego inwestycją:

- w ramach zagospodarowania pasa drogowego ul. Lipowej, założono 5500 m² trawnika (koszt 33 000,00 zł) oraz posadzono 17 szt. drzew liściastych (koszt zakupu materiału + robocizna – 6 845,00 zł). Łączny koszt zagospodarowania zielenią wyniósł: 39 845,00 zł.

- w ramach zagospodarowania pasa drogowego ul. Marsz. J. Piłsudskiego, założono 513 m² trawnika (koszt 3 304,00 zł) oraz posadzono 21 szt. drzew liściastych, 1780 szt. krzewów liściastych (koszt zakupu materiału + robocizna – 42 953,00 zł, z czego 14 046,20 zł stanowiła dotacja przyznana z WFOŚiGW w Toruniu). Łączny koszt zagospodarowania zielenią wyniósł: 46 257,00 zł.

2. Przebudowa dróg osiedlowych. Opis wykonanych prac – zagospodarowanie zielenią terenu objętego inwestycją:

- w ramach zagospodarowania pasa drogowego Łącznik ul. Błonie – ul. Prosta, założono 372 m² trawnika (koszt 2 232,00 zł) oraz posadzono 11 szt. drzew liściastych, 8 szt. krzewów liściastych oraz przesadzono 15 szt. krzewów liściastych (koszt zakupu materiału + robocizna – 3 424,00 zł). Łączny koszt zagospodarowania zielenią wyniósł: 5 656,00 zł.

3. Uruchomienie Punktu Obsługi Podróżnych i dalsze zagospodarowanie terenu stacji w Solcu Kujawskim jako kontynuacja zadania związanego z BIT - CITY

Zakup sprzętu do podlewania – miejsce przeznaczenia: Punkt Obsługi Pasażerów – teren zielony. Koszt zakupu: 5 306,75 + transport 42,98 zł (razem: 5 403,73 zł),

4. Nowoczesna baza kultury – Soleckie Centrum Kultury. Opis wykonanych prac – zagospodarowanie zielenią terenu przylegającego do Soleckiego Centrum Kultury:

- w ramach zagospodarowania pasa drogowego ul. Bojowników o Wolność i Demokrację, założono 432 m² trawnika (koszt 2 592,00 zł).

W 2016 roku zmniejszenie emisji CO₂ realizowano poprzez termomodernizację budynków mieszkalnych, usługowych oraz poprzez likwidację pieców kaflowych opalanych węglem. Zestawienie budynków, w których dokonano termomodernizacji i likwidacji pieców przedstawiono poniżej:

1. Przebudowa świetlicy wiejskiej we wsi Przyłubie

W maju zakończono opracowanie inwentaryzacji architektoniczno – budowlanej świetlicy.

Inwentaryzację wykonała firma ARCHIPLAST z Bydgoszczy, za kwotę brutto ok. 3,2 tys. zł.

W grudniu 2016 r. rozpoczęło się przygotowanie dokumentów do ogłoszenia zapytania ofertowego na opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy i termomodernizacji świetlicy.

2. Budynek przy ul. 23 Stycznia 13:

W czerwcu zakończono opracowanie inwentaryzacji budowlanej oraz audytu energetycznego budynku. Wykonawcą prac była firma TOBUD z Bydgoszczy, za kwotę brutto ok. 18 tys. zł.

W lipcu zakończono opracowanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej. Wykonawcą prac była firma EKOSTUDIUM z Olsztyna, za kwotę brutto ok. 1,3 tys. zł.

W listopadzie została podpisana umowa z firmą KREMER GRAF z Gdańska na opracowanie dokumentacji projektowo– kosztorysowej termomodernizacji oraz adaptacji i przebudowy budynku. Koszt prac projektowych to ok. 111 tys. zł brutto.

3. Przebudowa świetlicy „Jagódka” przy ul. Kujawskiej:

W maju zakończono opracowanie audytu energetycznego budynku. Wykonawcą prac była firma ENERGY z Bydgoszczy, za kwotę brutto ok. 2,5 tys. zł.

W czerwcu zakończono opracowanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej. Wykonawcą prac była firma EKOSTUDIUM z Olsztyna, za kwotę brutto ok. 1,3 tys. zł.

We wrześniu została podpisana umowa z firmą PROJECT and DESIGN Sp. z o.o. z Piaseczna, na opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej przebudowy i termomodernizacji budynku świetlicy. Koszt prac projektowych to ok. 19,2 tys. zł. brutto.

4. Przebudowa i rozbudowa urzędu – budynek B:

W maju zakończono opracowanie audytu energetycznego budynku. Wykonawcą prac była firma ENERGY z Bydgoszczy, za kwotę brutto ok. 2,5 tys. zł.

W czerwcu zakończono opracowanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej dla budynku B. Wykonawcą prac była firma EKOSTUDIUM z Olsztyna, za kwotę brutto ok. 1,3 tys. zł.

W lipcu zakończono opracowanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej dla budynku D. Wykonawcą prac była firma EKOSTUDIUM z Olsztyna, za kwotę brutto ok. 1,3 tys. zł.

W październiku zakończono opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej przebudowy wraz z termomodernizacją budynku B. Projekt wykonała firma MUF A z Bydgoszczy, za kwotę ok. 25,2 tys. zł brutto.

W listopadzie zostało wydane przez ze Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy pozwolenie na przebudowę i termomodernizację budynku B.

6 grudnia ogłoszony został przetarg nieograniczony na wybór wykonawcy robót objętych tym pozwoleniem.

5. Przebudowa budynku przy ul. Kościuszki 12:

W lipcu zakończono opracowanie audytu energetycznego budynku. Wykonawcą prac była firma ENERGY z Bydgoszczy, za kwotę brutto ok. 15,5 tys. zł.

W lipcu zakończono opracowanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej. Wykonawcą prac była firma EKOSTUDIUM z Olsztyna, za kwotę brutto ok. 1,3 tys. zł.

W listopadzie została podpisana umowa z firmą Centrum Projektu EKO-INVEST sp. z o.o. z Poznania na opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej termomodernizacji budynku. Koszt prac projektowych wyniósł 34,4 tys. zł. brutto.

6. Przebudowa budynku przy ul. Bydgoskiej 11:

W sierpniu zakończono opracowanie audytu energetycznego budynku. Wykonawcą prac była firma ARGOX z Warszawy, za kwotę brutto ok. 1,8 tys. zł.

We wrześniu zakończono opracowanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej. Wykonawcą prac była firma EKOSTUDIUM z Olsztyna, za kwotę brutto ok. 900 zł.

7. Rewitalizacja społeczno – gospodarcza – przebudowa budynku przy Placu Jana Pawła II 4:

W sierpniu zakończono opracowanie audytu energetycznego budynku. Wykonawcą prac była firma ARGOX z Warszawy, za kwotę brutto ok. 2,0 tys. zł.

We wrześniu zakończono opracowanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej. Wykonawcą prac była firma EKOSTUDIUM z Olsztyna, za kwotę brutto ok. 900 zł.

W październiku zakończono wykonanie ekspertyzy technicznej oraz projektu naprawy i wzmocnienia zniszczonych i zagrożonych elementów konstrukcyjnych budynku. Wykonawcą prac była firma BENBUD z Grudziądza, za kwotę brutto ok. 11,1 tys. zł.

Według „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Solec Kujawski” redukcja emisji CO₂ związana z powyższymi działaniami wyniosła około 50 Mg/rok.

4.12 Poprawa klimatu akustycznego

Głównym kierunkiem działań w obszarze omawianego priorytetu jest zachowanie wymaganych przepisami prawa standardów klimatu akustycznego, w odniesieniu do rodzajów terenów, których sposób zagospodarowania powoduje pełnienie określonych funkcji podlegających ochronie akustycznej. Są nimi tereny zabudowy mieszkaniowej, turystycznej, rekreacyjnej, najczęściej narażone na uciążliwość emisji hałasu komunikacyjnego.

W 2016 roku Gmina nie realizowała działań w zakresie poprawy klimatu akustycznego, innych niż modernizacja dróg publicznych.

4.13 Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Gmina realizuje zadanie przez każdorazowe rozpatrywanie wniosków z przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięć.

Prowadzony jest monitoring w zakresie promieniowania elektromagnetycznego. Przeprowadzona analiza wykazała, że średnio natężenie pola jest 12 - krotnie mniejsze od dopuszczalnego.

W roku 2016 Gmina nie realizowała działań w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi.

4.14 Ochrona przed poważnymi awariami

Ochotnicza Straż Pożarna w Solcu Kujawskim organizowała konkursy z zakresu wiedzy pożarnej, pogadanki, pokazy i ćwiczenia. Omówienie zrealizowanych zadań przedstawiono w punkcie 3.7.

4.15 Stan prowadzonej gospodarki odpadami w Mieście i Gminie Solec Kujawski

Gospodarka odpadami na terenie Gminy Solec Kujawski realizowana jest w sposób selektywny, na podstawie przepisów ustawy o odpadach, „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski wraz z Planem Gospodarki Odpadami na lata 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2011”, zaktualizowanego w 2009 r. oraz zaktualizowanego w 2015 r. (aktualizacja na lata 2012 - 2015), a także „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski”.

Działania na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski są zgodne z wymaganiami określonymi w Planie Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2012-2017 z perspektywą na lata 2018-2023.

Gmina Solec Kujawski, realizując zadania określone w w/w ustawie, objęła systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zarówno właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, jak i właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Podmiotem odbierającym odpady komunalne na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski był Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. z siedzibą w Solcu Kujawskim, przy ul. Targowej 3 (umowa WUM.BZPiFZ.272.23.2013 podpisana 17.12.2013 r. na okres 3 lat).

Odpady komunalne zmieszane odbierane od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy przekazywano do zagospodarowania do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych ProNatura Spółka z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy, przy ul. Prądocińskiej 28, prowadzącą Zakład Termicznego Przetwarzania Odpadów Komunalnych (spalarnia) w Bydgoszczy przy ul. Ernsta Petersona 22 na podstawie umów:

- ROŚiR/14/2015 podpisana 31.12.2015 r. na okres od 04.01.2016 r. do 31.03.2016 r.,
- ROŚiR/4/2016 podpisana 31.03.2016 r. na okres od 01.04.2016 r. do 30.09.2016 r.,
- ROŚiR/11/2016 podpisana 30.09.2016 r. na okres od 01.10.2016 r. do 31.12.2016 r.

Odpady komunalne zbierane selektywnie (odpady wielkogabarytowe) odbierane od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy przekazywano do zagospodarowania do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych ProNatura Spółka z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy, przy ul. Prądocińskiej 28, na podstawie umów:

- ROŚiR/15/2015 podpisana 31.12.2015 r. na okres od 04.01.2016 r. do 31.03.2016 r.,
- ROŚiR/5/2016 podpisana 31.03.2016 r. na okres od 01.04.2016 r. do 30.09.2016 r.,
- ROŚiR/10/2016 podpisana 30.09.2016 r. na okres od 01.10.2016 r. do 31.12.2016 r.

Odpady ulegające biodegradacji (zielone) przekazywano do RIPOK Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Corimp Sp. z o. o. z siedzibą w Bydgoszczy, przy ul. Wojska Polskiego 65 (umowa ROŚiR/3/2016 podpisana 15.03.2016 r., obowiązująca od 01.04.2016 r. do 30.11.2016 r. oraz umowa ROŚiR/12/2016 podpisana 12.10.2016 r.,

obowiązująca od 01.11.2016r. do 30.11.2016r.), a także do RIPOK REMONDIS Spółka z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy, przy ul. Inwalidów 45 (umowa ROŚiR/1/2016 podpisana 01.03.2016 r., obowiązująca od 01.03.2016 r. do 31.12.2016 r.).

Dodatkowo Gmina zawarła dnia 31.12.2015 r. umowę z Zakładem Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o. w Solcu Kujawskim na wykonanie usługi doczyszczania odpadów komunalnych zbieranych selektywnie, w celu odzyskania większej ilości odpadów przeznaczonych do recyklingu (umowa ROŚiR/13/2015 na okres od 04.01.2016 r. do 31.12.2016 r.).

Na terenie Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. przy ul. Targowej 3 w Solcu Kujawskim, prowadzone jest podczyszczanie odpadów i przygotowanie ich do oddania odpadów do recyklingu.

ZGK Sp. z o.o. prowadzi zbiórkę odpadów organicznych bezpośrednio z posesji.

Na terenach domków jednorodzinnych i gospodarstw wiejskich odpady ulegające biodegradacji składowane są na przydomowych kompostowniach i wykorzystywane jako nawóz organiczny.

W 2016 roku zostały podjęte nowe uchwały dotyczące opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- Uchwała Nr XVII/156/16 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości – objaśnienia we wzorach deklaracji zostały dostosowane do zmienionego art. 81 ustawy – Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym skorygowanie deklaracji następuje przez złożenie korygującej deklaracji, bez wymogu dołączenia pisemnego uzasadnienia przyczyn korekty oraz dane identyfikacyjne ograniczono do nazwiska, imion, nr telefonu oraz adresu e-mail.
- Uchwała Nr XVII/155/16 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi – uchwała uwzględni zmiany wynikające z Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Solcu Kujawski.
- Uchwała Nr XVII/154/16 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim w sprawie określenia rodzaju dodatkowych usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów oraz wysokości cen za te usługi – określa rodzaj dodatkowych usług oraz wysokość opłat za ich świadczenie w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych, zielonych, dzierżawy pojemników. Ponadto, określa nowy wzór zgłoszenia na zamówienie dzierżawy pojemników, składany w Urzędzie Miasta i Gminy Solcu Kujawski, pozostałe usługi realizowane u przedsiębiorcy.
- Uchwała Nr XVII/153/16 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – podtrzymuje kwartalne terminy uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, bez wezwania, natomiast wypełniając dyspozycję art. 61 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wskazano, że opłatę należy uiszczać z dołu.
- Uchwała Nr XVII/152/16 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Solcu Kujawski, określająca zmianę zasad w funkcjonowaniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, najważniejsze z nich to:
 - 1) segregacja opakowań wielomateriałowych (kartonów po mleku, sokach i innych napojach) w pojemnikach lub workach koloru żółtego z napisem PLASTIK, zamiast w workach koloru niebieskiego z napisem PAPIER.
 - 2) segregacja butelek plastikowych i opakowań po chemii gospodarczej w pojemnikach lub workach koloru pomarańczowego z napisem BUTELKI PLASTIKOWE.
 - 3) dłuższy okres odbierania odpadów zielonych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy - od 15 marca do 30 listopada, raz w tygodniu,
 - 4) zwiększona częstotliwość odbioru odpadów niesegregowanych (zmieszanych) dla nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, wyposażonych w więcej niż 10 sztuk pojemników, raz w tygodniu,
 - 5) odbiór odpadów segregowanych z terenu ogrodów działkowych, co dwa tygodnie, w okresie od 1 kwietnia do 30 września, w pozostałym okresie raz w miesiącu,

- 6) odbiór odpadów wielkogabarytowych z terenu ogrodów działkowych w okresie od 1 kwietnia do 30 września raz w miesiącu, w pozostałym okresie raz na kwartał,
- 7) możliwość gromadzenia odpadów zielonych na terenie ogrodów działkowych w przydziałkowych kompostowniach.
- 8) minimalne pojemności pojemników dla nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne przy założeniu, że w ciągu tygodnia wytwarzane są następujące ilości odpadów komunalnych niesegregowanych (zmieszanych):
 - a) 10 litrów na jedno miejsce konsumpcyjne dla nieruchomości, na której prowadzona jest działalność gastronomiczna,
 - b) 7 litrów na każdą osobę pracującą,
 - c) 15 litrów na każde rozpoczęte 10 m² powierzchni handlowej dla nieruchomości, na której jest prowadzona działalność handlowa.

Konieczność podjęcia powyższych uchwał wynikała również z art. 11 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, której zapis mówił, że dotychczasowe akty prawa miejscowego wydane na podstawie art. 4, art. 6l, art. 6n, art. 6r ust. 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc na okres na jaki zostały wydane, jednak nie dłużej niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

W 2016 roku na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski realizowano zadania określone w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Solec Kujawski”. Działalność informacyjno-edukacyjną prowadzona była poprzez rozpowszechnianie wśród mieszkańców ulotek informacyjnych na temat usuwania azbestu, a także prowadzenie ewidencji zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski, w tym aktualizację bazy danych o ww. wyrobach (na podstawie „informacji o wyrobach zawierających azbest” przedkładanych corocznie Burmistrzowi przez właścicieli, użytkowników, zarządców nieruchomości do 31 stycznia każdego roku).

Łączna ilość wyrobów do unieszkodliwienia na terenie Gminy wynosi 1022,409 Mg (stan na dzień: 31.12.2016 r.), źródło: Baza Azbestowa, www.bazaazbestowa.gov.pl.

W celu uzyskania dofinansowania na przeprowadzenie aktualizacji inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski w dniu 17.03.2016 r., złożono wniosek do Ministerstwa Rozwoju. W wyniku zakończonej w dniu 29.04.2016 r. procedury Gmina nie otrzymała dotacji, ze względu na ograniczone środki w budżecie Ministerstwa przeznaczone na realizację powyższego zadania.

Gmina Solec Kujawski w 2016 r. dokonała likwidacji 6 dzikich wysypisk stanowiących własność Miasta i Gminy Solec Kujawski, z których zebrano 18,31 Mg odpadów komunalnych, co ilustruje poniższa tabela.

Tabela nr 4.15-1 Dane dotyczące odpadów zebranych z tzw. „dzikich wysypisk”

Miejsce 1	Data 2	Rodzaj odpadu 3	Masa (Mg) 4
Brzeg Wisły	19.03.2016	Odpady komunalne	1,51
ul. Sosnowa	16.04.2016	Odpady komunalne	0,64
ul. Żwirki i Wigury, Targowa, Słowackiego oraz tereny k/ cmentarza przy ul. Piotra Skargi i „Białej Góry”	23.09.2016	Odpady komunalne	0,30
ul. Toruńska	23.06.2016	Odpady komunalne	5,18
teren miasta	01.2016	Odpady wielkogabarytowe	10,42
teren miasta	10.2016	Odpady wielkogabarytowe	0,26
RAZEM			18,31

Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy w okresie 01.01. – 31.12.2016 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 4.15-2 Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy w 2016 r.

Kod odebranych odpadów	Nazwa odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów [mg]
1	2	3
20 03 01	Zmieszane odpady komunalne	4161,060
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	144,900
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	87,145
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	95,940
15 01 07	Opakowania ze szkła	283,080
15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	3,330
15 01 04	Opakowania z metali	1,157
17 04 05	Żelazo i stal	3,470
17 01 01	Odpady z budowy i remontów	123,546
20 02 01	Odpady biodegradowalne	944,880
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 200131	0,571
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	3,722
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 (zawierające niebezpieczne składniki)	6,575
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,374
16 02 13*	Zużyte urządzenia zawier. niebezpiecz. elementy inne niż wym. w 16 02 09 do 16 02 12	0,038
16 01 03	Zużyte opony	7,070
13 02 08*	Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	0,480
17 03 80	Papa odpadowa	0,840
RAZEM		5868,178

*odpadami niebezpiecznymi są odpady oznakowane indeksem górnym w postaci „**”

Dane dotyczące liczby osób, które zadeklarowały segregację odpadów w 2016 r. ilustruje poniższa tabela.

Tabela nr 4.15-3 Dane dotyczące liczby osób, które zadeklarowały segregację odpadów w 2016 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1	2	3
1	Liczba kontrahentów, które zadeklarowały segregację odpadów komunalnych (tereny zamieszkałe)	2336
2	Liczba kontrahentów, które zadeklarowały, że nie będą segregować odpadów komunalnych (tereny zamieszkałe)	48
3	Liczba kontrahentów, które zadeklarowały segregację odpadów komunalnych (tereny niezamieszkałe)	284
4	Liczba kontrahentów, które zadeklarowały, że nie będą segregować odpadów komunalnych (tereny niezamieszkałe)	59
5	Razem	2727

Z powyższej tabeli wynika, że zdecydowana większość osób (96%) preferuje prowadzenie systemu opartego o segregację odpadów.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, poziomy ten wyniósł w 2016 roku:

- Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło – 18%,
- Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe – 42%.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów, poziom ten wyniósł w 2016 roku:

- Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%] - 45%.

W 2016 roku Gmina Solec Kujawski osiągnęła następujące poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła i innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych, rozbiórkowych oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania:

1. Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – 0,00%
2. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – 32,91%
3. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych – 100,00%

Z powyższego wynika, że w 2016 roku Gmina Solec Kujawski osiągnęła wymagane przez Ministerstwo Środowiska poziomy recyklingu i odzysku oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

4.16 Podsumowanie

Priorytety i zadania przyjęte do realizacji w „Aktualizacji Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” należy uznać za słuszne i niezbędne w celu zachowania obecnego stanu środowiska oraz w celu jego poprawy.

Raport z realizacji „Aktualizacji Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” jest raportem obejmującym rok 2016.

Zaawansowanie realizacji zadań określonych w „Aktualizacji Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” jest zróżnicowane. Przyczyną opóźnienia realizacji w/w zadań są przede wszystkim opóźnienia wykonawców poszczególnych etapów działań oraz brak środków finansowych.

Zadania przewidziane do realizacji przez Urząd Gminy i Miasta w Solcu Kujawskim w roku 2016 były w większości kontynuowane z okresu 2014-2015 lub zostały rozpoczęte i będą kontynuowane w latach następnych. W przypadku zadań długoterminowych ich realizacja była i jest wykonywana zgodnie z założeniami przyjętymi w w/w „Programie ochrony środowiska”.

W chwili obecnej można stwierdzić, że Program Ochrony Środowiska na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski jest realizowany w miarę możliwości finansowych dobrze.

